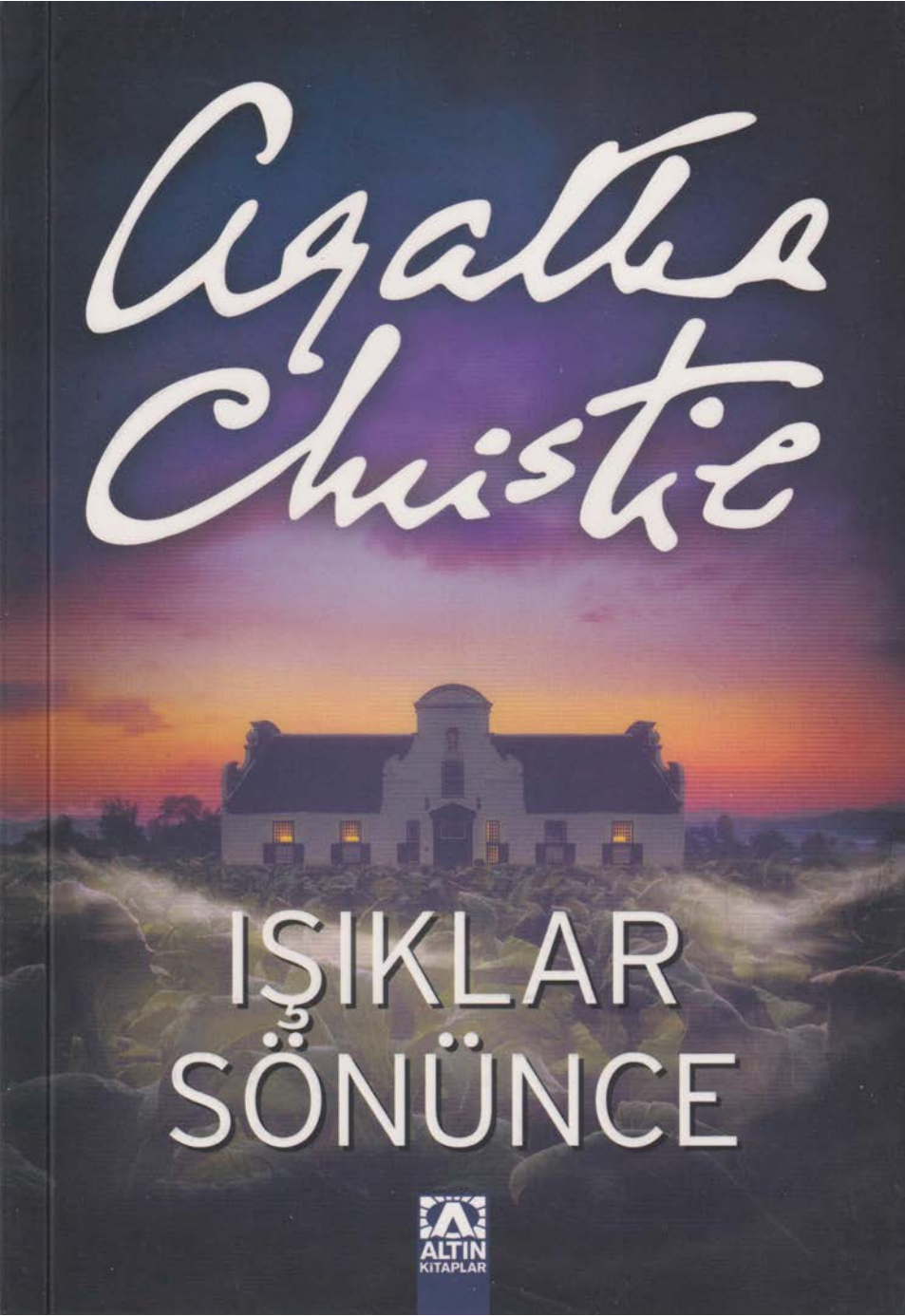
Agatha Christie

IŞIKLAR SÖNÜNCE

ALTIN KITAPLAR

Cinayet, karasevda, doğaüstü güçler gibi konuları işleyen bu yedi öykü Agatha Christie'nin ölümünden yirmi bir yıl sonra bulunmuştur.

Bu öyküleri okuyunca yazarın neden polisiye romanlar kraliçesi unvanını kazandığını bir kez daha anlayacaksınız.

altinkitaplar.com.tr

ISBN 978-975-405-824-6

9 789754 058246

www. agathachristie.com

KDV'den MUAFTIR

ALTIN
KİTAPLAR

KİTABIN ORİJİNAL ADI

WHILE THE LIGHT LASTS

YAYIN HAKLARI

© AGATHA CHRISTIE
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

KAPAK TASARIMI

OSMAN SELÇUK ÖZDOĞAN

BASKI

8. BASIM/NİSAN 2020/İSTANBUL
MEGA BASIM
Cihangir Mahallesi Güvercin Caddesi
No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok 34310
Haramidere, İstanbul Tel: 0.212. 412 17 0
Sertifika No: 44452

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 405 - 824 - 6

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Gülbahar Mah. Altan Erbulak Sok.
Maya Han Apt. No: 14 Kat: 3 Şişli / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 44011

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

Agatha Christie

IŞIKLAR SÖNÜNCE

Türkçesi
Dilek Akari

Yazarın Yayınevimizden Çıkan Kitapları

İskemlede Beş Ceset
Cinayet Alfabesi
Dersimiz Cinayet
Porsuk Ağacı Cinayeti
Sıfıra Doğru
Beş Küçük Domuz
Hercule Poirot İz Üzerinde
Doğu Ekspresi'nde Cinayet
Briç Masasında Cinayet
On Küçük Zenci
Ölüm Çığlığı
Cinayetler Oteli
Ölüm Diken Üstünde
Noel'de Cinayet
Zehiri Kim Verdi
Fare Kapanı
Filler de Hatırlar
Cesetler Merdiveni
Ölümün Tam Zamanı
Ölüm Oyunu
Işıklar Sönünce
Acı Kahve
Elmayı Yılan Isırdı
Beklenmeyen Misafir
Nil'de Ölüm
Üç Perdelik Cinayet
Roger Ackroyd Cinayeti
Ölüm Meleği
Üç Yanlış Üç Ceset
Kanatların Çağrısı
16.50 Treni
Şampanyadaki Zehir
Büyük Dörtler
Köşkteki Esrar
Bağdat'a Geldiler
Sonuncu Kurban
Mavi Trenin Esrarı
Frankfurt Yolcusu
Bilinmeyen Hedef
Ölüm Büyüsü
Cenazeden Sonra
Ölüm Saatleri
Kader Kapısı
Ölümle Randevu
Cinayet İlanı
Cinayetler Kulübü
Lort Edgware'i Kim Öldürdü
Uyuyan Ölüm
N veya M?
Bayan Marple'ın Son Maceraları
Sittaford Malikânesi'nin Gizemi
Ölüm Sessiz Geldi
Hercule'ün On İki Görevi
Hayatım (Agatha Christie'nin Otobiyografisi)
Bayan McGinty'nin Ölümü
Kahverengi Elbiseli Adam
Noel Kekinin Gizemi
Ölüm Adası
Sessiz Tanık
Suç Ortakları
Esrarengiz Sanık
Hallow Malikânesi Cinayeti
Arka Sokaktaki Cinayet
Neden Evans'a Sormadılar
Ölüm Dalgaları
Sensiz Bir İlkbahar
Ve Ayna Kırıldı
Gül ve Porsukağacı
Güvercinler Arasında Bir Kedi
Bitmemiş Portre
Şahidin Gözleri
Parker Pyne İz Üzerinde
Annem ve Ben
Son Evdeki Tehlike
Sonunda Ölüm Geldi
Mezopotamya'da Cinayet
Zarif Bir Cinayet Gecesi
Poiro'nun İlk Davaları
Poirot Araştırıyor
Noel'de Cinayet
Ölüm Çığlığı
Pembe Evdeki Ölü

İÇİNDEKİLER

DÜŞTEKİ EV 7
AKTRİS 28
UÇURUM 38
NOEL MACERASI 59
YALNIZ TANRI 78
MANX ALTINLARI 95
DUVARIN GİZLEDİĞİ 116
BAĞDAT SANDIĞININ ESRARI 139
IŞIKLAR SÖNÜNCE 157

DÜŞTEKİ EV

Bu, John Seagrave'in mutsuz yaşamının, kötü biten aşkının, düşlerinin ve ölümünün hikâyesidir. Düşlerinde ve ölümünde ilk ikisinde elde edemediklerini bulduysa yaşamı başarılı sayılır. Bunu kim bilebilir?

John Seagrave geçen yüzyılda parasal gücünü yavaş yavaş yitiren bir aileden geliyordu. Kraliçe I. Elizabeth'in hüküm sürdüğü on altıncı yüzyıldan beri toprak sahipleriydiler, ancak son mülkleri de ellerinden gitmişti. Oğullardan hiç değilse birinin servet yapma sanatını bilmesi iyi olurdu. Seçilen kişinin John oluşu kaderin garip bir cilvesiydi.

Alışılmadık şekilde hassas çizgilere sahip ağzı, ormanların derinliklerinde yaşayan vahşi orman perileriyle tanrılarını andıran ve hep kısık duran koyu mavi gözleriyle John'un finans sunağında kurban olması büyük bir çelişkiydi. John Seagrave çok sevdiği toprağın o taze

kokusuna, deniz suyunun dudaklarındaki tuzlu tadına ve gökyüzünün özgür maviliğine veda etmek zorunda kalmıştı.

Büyük bir şirkette acemi bir kâtip olarak işe başladığında on sekiz yaşındaydı. Yedi yıl sonra hâlâ kâtipti, fakat değişen tek şey artık acemi olmayışıydı. Bunun dışında her şey aynıydı. John "parasal güç elde etme" gibi bir yeteneğe sahip değildi. Dakikti, çalışkandı, hiç ilginç sayılmayan işini sabırla sürdürüyordu ve bir kâtip... yalnızca bir kâtipti.

Yine de başka bir mesleği olabilirdi... ama ne? Buna kendisi de cevap veremiyor, fakat bir yerlerde onun önemli görüleceği bir yaşam olduğu inancından da kurtulamıyordu. Onda güç, meslektaşlarında bulunmayan bir görüş çabukluğu vardı, iş arkadaşları onu severlerdi, insanı sıkmayan dostluğu sayesinde aranan birisiydi, fakat John'un onlarla gerçek anlamda bir yakınlık kurmaktan kaçınmasını hiç hoş karşılamıyorlardı.

Düş ansızın, durup dururken rüyasında belirdi. Yıllarca zihninde büyüyüp gelişen, çocukça bir düş değildi. Rüyayı yaz ortasında bir gece, daha doğrusu sabaha karşı gördü. Uyandığında vücudu titriyordu. Aklında tutmak için harcadığı bütün gayrete rağmen düş anında unutulan her rüya gibi hızla silinip gitti.

John ümitsizce aklında tutmaya çalışıyordu. Kaybolup gitmemeliydi, gidemezdi... *Evi* hatırlamalıydı. O "*ev*"di, elbette! Çok iyi bildiği ev. Gerçekte var olan bir ev miydi, yoksa yalnızca rüyalarında mı görmüştü? John hatırlamıyor, fakat *evi* kesinlikle tanıyordu. Hem de çok yakından.

Şafağın gri aydınlığı odaya süzülmeye başlamıştı. Olağanüstü bir sessizlik hüküm sürüyordu. Sabahın dört buçuğunda, yorgun Londra şehri kısa da olsa dinleniyordu.

John Seagrave rüyasının verdiği sevinci, düşün eşsiz mucizesini ve güzelliğini yaşarken hiç kımıldamadan yatıyordu. Aklında tutmakla ne iyi etmişti! Rüyalar çoğu zaman, uyanış anının derin mahmurluğu içinde silinip giderken insan çabucak kendine gelir, düşü aklında tutmaya çalışırdı. Fakat John rüyadan hızlı davranmış, son anda aklında tutmayı başarmıştı.

Gerçekten diğerlerinden ayrılan bir rüyaydı! *Ev* vardı, bir de...

Düşünce akışı birden kesildi. Dikkatle düşününce evin kendisinden başka şey hatırlayamamıştı. Ansızın ve hafif bir düş kırıklığıyla evin ona oldukça yabancı geldiğini fark etti. Onu daha önce rüyalarında hiç görmemişti.

Bir tepeye inşa edilmiş, beyaz bir evdi. Yakında ağaçlar, ufukta göğün maviliğini yansıtan tepeler göze çarpıyordu. Fakat asıl çekiciliği etrafındaki manzaraya bağlı değildi, çünkü (önemli olan ve düşün doruk noktası da buydu) *ev*in kendisi anlayamadığı bir biçimde çok güzeldi. *Ev*in tuhaf güzelliğini hatırlayınca kalp atışları yeniden hızlandı.

Bu yalnızca evin dışı için geçerliydi, tabii içini hiç görmemişti. Bundan kesinlikle emindi.

Ortalık aydınlandıkça yatak odasının eşyaları belirginleşirken John rüya gören bir insanın düş kırıklığı içindeydi. Rüyasında olağanüstü bir şey yoktu belki de. Yoksa mucizevi, rüyanın özünü anlatan kısmı elinden kayıp gitmiş, şimdi beceriksizliğine gülüyor muydu? Tepeye kurulmuş beyaz bir evin heyecan verici bir yanı olamazdı, değil mi? Büyük sayılabilecek bir evdi, hepsinin kepenkleri kapalı bir sürü penceresi vardı. Kepenkler evde kimse olmadığı için değil (John bundan emindi.), sabahın o saatinde herkes uyuduğu için kapalıydı.

John bu hayallerinin tuhaflığına gülerken o akşam Bay Wetterman'ın evine yemeğe davetli olduğunu hatırladı.

Maisie Wetterman, Rudolf Wetterman'ın tek kızıydı ve her istediğini elde etmeye alışkındı. Babasını bürosunda ziyaret ettiği bir gün John Seagrave dikkatini çekmişti. Seagrave, babasının istediği evrakları getirip yanlarından ayrılınca, Maisie babasına onun kim olduğunu sormuş, Werterman da anlatmıştı.

"Sir Edward Seagrave'in oğullarından biri. Soylu ve köklü bir aile, ama ne yazık ki, eski ihtişamlarını yitirmiş durumdalar. Bu çocukta dünyayı yerinden oynatacak güç göremiyorum. Evet, onu severim, ama çok sıradan, silik biri. Hiçbir özelliği ve cesareti yok."

Belki de Maisie cesareti önemsemiyordu, insanların cesareti daha çok babasını etkilerdi. İki hafta sonra, babasını John Seagrave'i akşam yemeğine çağırmaya ikna etti. Sadece Maisie'nin, babasının, John Seagrave'in ve Maisie'nin yanında kalan bir kız arkadaşının katılacakları samimi bir yemek olacaktı.

Kız arkadaşı birkaç yorumda bulunmaktan geri kalmadı.

"Ona göz koydun, değil mi? Babacığın adamı satın alınmış güzel bir hediye paketi gibi şehirden eve getirip küçük kızına sunacak."

"Allegra! Çizmeyi aşıyorsun."

Allegra Kerr güldü.

"Arzularına gem vuramadığını biliyorsun, Maisie. 'Bu şapka çok hoşuma gitti, sahip olmalıyım!' Şapkalar için geçerli olan neden bir koca için olmasın?"

"Saçmalama. Daha onunla konuşmadım bile."

Allegra, "Konuşmasan da kararını vermişsin," dedi. "Onda sana çekici gelen ne buluyorsun?"

Maisie Wetterman, "Bilmiyorum," dedi yavaşça. "O... çok farklı biri."

"Farklı mı?"

"Evet. Fakat açıklayamıyorum, insanı anlaşılmaz şekilde etkileyen yakışıklılığı yüzünden değil. Sanki senin varlığından haberi yokmuş gibi bir hali var. İnan bana, babamın bürosunda bana bir kez bile dönüp bakmadı."

Allegra güldü.

"Bu eski bir numara. Ciddi bir gence benziyor."

"Allegra çok kötüsün!"

"Neşelen artık hayatım. Babası küçük Maisie'ciği için hoş bir hediye getirecek."

"Böyle olmasını istemiyorum."

"Büyük harfle AŞK bu, öyle değil mi?"

"Bana âşık olmaması için bir neden var mı?"

"Yok tabii. Mutlaka olacaktır."

Allegra gülümseyerek konuşurken arkadaşını baştan aşağı süzdü. Maisie Wetterman kısa boylu ve balıketindeydi. Kısa siyah saçlarına özenle şekil vermişti. Pudra ve ruj pürüzsüz cildinin güzelliğini vurguluyordu. Biçimli bir ağzı, düzgün dişleri vardı. Küçük sayılabilecek siyah gözleri hep ışıl ışıldı. Çenesi de biraz büyüktü. Kıyafeti de oldukça şıktı.

İncelemesini bitiren Allegra, "Evet," dedi tekrar. "Âşık olacağından eminim. Çok güzelsin, Maisie."

Arkadaşı kuşkuyla ona baktı.

"Doğru söylüyorum," dedi Allegra. "Yemin ederim. Yine de sana âşık olmadığını varsayalım. Diyelim ki, içinde sana karşı içten hisler uyandı, ama bunlar platonik düzeyde kaldı. O zaman ne olacak?"

"Onu yakından tanıyınca, belki de hiç hoşlanmayacağım."

"Bu da mümkün. Fakat tanıyınca ondan daha çok da hoşlanabilirsin. Bu durumda da..." Maisie omuz silkti. "Benim de bir gururum var..."

Allegra sözünü kesti.

"Gurur, insanın duygularını saklamasına yarar. Onları hissetmene engel olamaz."

Maisie kıpkırmızı olmuştu. "Avantajlı durumdayım. Çok iyi bir kısmet sayılırım. Ne de olsa patronun kızıyım."

Allegra, "İşin ucunda şirket ortaklığı bile olabilir," dedi. "Evet, Maisie. Tam babanın kızısın. Bu çok hoşuma gidiyor. Arkadaşlarımın kişilik sahibi olmalarını isterim."

Sesindeki belli belirsiz alaycılık Maisie'yi rahatsız etmişti.

"Çok kötüsün Allegra."

"Ama seni harekete geçirdiğim doğru. Bu yüzden yanındayım ya. Biliyorsun, tarih öğrencisiyim. Eski çağlarda saraylarda neden soytarılar bulunduğunu hep merak ederdim. Şimdi ben de onlardan biri olduğum için nedenini anlıyorum. Gerçekten ilginç, yanındayım ya. Ucuz bir romanın kadın kahramanı gibi gururlu, beş parasız, ama köklü bir aileden gelmesine rağmen iyi bir eğitim alamamış, yoksul kız kendine, 'Ne yapacaksın?' diye sorar. 'Kimbilir!' Isınmak için odasında ateş yakacak gücü olmayan, geçinmek için türlü işler yapan, 'sevgili kuzenlerinden' yardım isteyen bir kız düşün. Artık hizmetçi tutacak kadar zenginliği kalmayan akrabaları dışında kimse onu istemez. Onlar da yoksul kıza esirmiş gibi davranırlar.

"Ve ben de saray soytarısı rolünü üstlendim. Bir yandan hor görülmeye katlanmaya çalışırken, diğer yandan da zekâmı kullanarak

(bu şekilde davranmak zorunda kalmadıkça bunu pek yapmamaya çalışırım), kurnazca gözlemlerle insanları tanımaya çalışıyordum, insanlar ne kadar günahkâr olduklarının söylenmesinden hoşlanırlar. Bu yüzden ünlü vaizlere koşuyorlar. Benim için büyük başarıydı. Herkes yanlarında kalmam için davetler yağdırmaya başladı. Arkadaşlarımın yanında rahat yaşayabilirim. Onlara minnet duyuyormuşum gibi görünmemeye özen gösteriyorum."

"Sen kimseye benzemiyorsun, Allegra. Lafını sakınmayan bir insansın."

"İşte burada yanılıyorsun. Laflarıma hep dikkat ederim ve bir şey söylemeden önce uzun uzun düşünürüm. Dobra konuşurmuş gibi görünmem bile hesaplıdır. Çok dikkatli olmak zorundayım. Bu iş beni yaşlanana kadar idare etmeli."

"Neden evlenmiyorsun? Bir sürü teklif aldığını biliyorum."

Allegra'nın yüzü birden sertleşti.

"Ben evlenemem."

"Çünkü..." Maisie lafını yarım bırakarak arkadaşına baktı. Allegra başını kısaca sallayarak onayladı.

Basamaklarda ayak sesleri duydular. Uşak kapıyı açarak konuklarının geldiğini duyurdu.

"Bay Seagrave."

John hiçbir heyecan belirtisi göstermeden içeri girdi. Patronunun onu neden yemeğe davet ettiğini bilmiyordu. Bir bahane bulabilseydi geri çevirecekti. Bu ev ihtişamı ve yumuşacık haklarıyla onu huzursuz etmişti.

Kızlardan biri yanına gelerek onunla tokalaştı. John onu bir seferinde patronunun bürosunda gördüğünü hatırladı.

"Nasılsınız, Bay Seagrave? Bay Seagrave, bu da Bayan Kerr."

John aniden kendine geldi. Kimdi bu Bayan Kerr? Nereden gelmişti? Drapeli elbisesinin alevleri andıran ve etrafında uçuşuyor gibi duran kırmızılığı, başının iki yanındaki kanat şeklindeki süslerle evin sıkıcı dekorunda öylece dururken gerçek dışıymış gibi görünüyordu.

Rudolf Wetterman da yanlarına gelmişti. Yürürken iç yeleği parlıyordu. Samimi bir ortamda masaya oturdular.

Allegra Kerr ev sahibiyle konuşurken, John da Maisie'yle sohbet etmek zorunda kaldı. Fakat aklı diğer yanında oturan kızdaydı. Çok etkileyici bir kızdı. Ama bu etkileyiciliği doğal değil, sonradan edinilmiş bir şeydi. Bütün bunların ardında başka bir şey daha var gibiydi. Alevlere benzeyen, öfke dolu, kaprisli, eskiden erkekleri diz çöktüren kadınca bir irade.

Sonunda kızla konuşacak fırsatı yakaladı. Maisie babasına o gün rastladığı bir arkadaşının söylediklerini anlatıyordu. John isteğine kavuşmuştu, fakat dili tutulmuş gibi tek kelime edemiyordu. Yalvarır gibi kıza baktı.

Kız, "Akşam yemeğinde konuşulacak konular," dedi neşeli görünerek. "Tiyatrolarla mı başlayalım, yoksa konuya 'Zevkleriniz nedir?' türünden bir giriş mi yapalım?"

John güldü.

"İkimiz de köpekleri seviyorsak ve sarı kedilerden hoşlanmıyorsak, bu aramızda 'ortak bir bağ olduğu' anlamına mı gelecek?"

Allegra, "Kesinlikle," derken çok ciddiydi.

"Bana sorarsan böyle ciddi sohbetlere başlamamız yazık olur."

"Fakat herkesin katılabileceği bir sohbet olur."

"Doğru, ancak çoğunlukla kötü sonuçlanır."

"Yalnızca karşı çıkmak için de olsa, kuralları bilmek iyidir."

John gülümsüyordu.

"Bana öyle geliyor ki, tuhaf, alışılmadık kişisel görüşlerimiz hakkında hararetli bir sohbete dalacağız. Bunu yaparken çılgınlığa yakın bir deha sergilesek bile."

Kızın eli hiç beklenmedik şekilde sert ve dikkatsizce bir hareketle masadaki şarap kadehlerinden birine çarparak kadehi yere düşürdü. Kadeh hafif bir şangırtıyla kırıldı. Maisie'yle babası konuşmayı kesmişlerdi.

"Çok üzgünüm, Bay Wetterman. Kadehi kırdım."

"Sevgili Allegra, bunun hiç önemi yok. Hem de hiç."

John, "Cam kırılması," diye mırıldandı hemen. "Bu uğursuzluktur. Keşke... olmasaydı."

"Endişelenme. Eski bir söz vardır. 'Uğursuzluğun yuvasına uğursuzluk getiremezsin.'"

Allegra tekrar Wetterman'a dönerken, John da Maisie'yle sohbete devam etti. Bu sözün kime ait olduğunu hatırlamaya çalışıyordu. Sonunda çıkardı. Walküre operasında, Sigmund'un evden ayrılacağını duyurması üzerine Sieglinde tarafından söyleniyordu.

Allegra bununla ne demek istemişti?

Maisie son sahnelenen revü hakkında ne düşündüğünü sorunca, John müziği çok sevdiğini itiraf etti.

Maisie bunun üzerine, "Yemekten sonra, Allegra'dan bize bir şeyler çalmasını isteriz," dedi.

Hep birlikte oturma odasına geçtiler. Wetterman içten içe bunun gereksiz bir âdet olduğunu düşünmekteydi. Yemeğin ardından dostla-

rıyla şarap ve puro içmeyi yeğlerdi. Fakat o akşam için sakıncası yoktu. Genç Seagrave'in ne konuşacağını bilmiyordu doğrusu. Maisie'nin bu şımarıklıkları çok kötüydü. Seagrave yakışıklı olmasına yakışıklıydı, fakat hiç eğlenceli değildi. Maisie, Allegra'dan bir şeyler çalmasını isteyince Wetterman rahatladı. Akşam daha çabuk bitecekti böylece. Seagrave briç oynamayı bile bilmiyordu.

Bir profesyonel gibi olmasa da, Allegra iyi piyano çalıyordu. Debussy ve Strauss'un modern eserleriyle biraz da Scriabin'den sonra Beethoven'ın *Pathétique* sonatına geçti. Yoğun bir keder, zamanın kendisi kadar sonsuz ve ucu bucağı olmayan bir hüzün taşıyan, fakat baştan sona yenilgiyi kabul etmeyen bir ruhun soluğunu taşıyan bir eserdi. Hiç bitmeyen yakarışın hüznü içinde, son notaya kadar zafer kazanmış bir tempoyla sürüp gidiyordu.

Allegra eserin sonlarına doğru yanlış bir notaya basınca konserini aniden kesti. Odanın öbür ucundaki Maisie'ye bakıp alaylı alaylı güldü.

"Görüyorsun işte. Bana izin vermiyorlar."

Bu gizemli sözlerine bir yanıt beklemeden başka bir melodiye geçti. İnsanı tuhaf şekilde esir alan, acayip uyumu, anlaşılmaz bir ölçünün belirlediği temposuyla Seagrave'in o güne kadar dinlediklerine hiç benzemeyen bir melodiydi. Belirli bir noktaya doğru inişe geçen, gökte daireler çizerek uçan bir kuş kadar kırılgan ezgisi aniden, hiç beklenmedik şekilde karmaşık nota fırtınasına dönüştü ve Allegra gülerek piyanonun başından kalktı.

Kahkahasına rağmen huzursuz, hatta dehşet içindeymiş gibiydi. Arkadaşının yanına otururken John, Maisie'nin alçak sesle ona bir şey söylediğini duydu.

"Bunu yapmamalıydın. Kesinlikle yapmamalıydın."

John, "Son parça neydi?" diye sordu heyecanla.

"Bana ait bir eser."

Allegra'nın cevabı çok sert olmuştu. Wetterman konuyu değiştirdi.

John Seagrave o gece rüyasında yine *evi* gördü.

John mutsuzdu. Hayat onu hiç olmadığı kadar sinirlendiriyordu. O güne kadar bunu bir zorunluluk olarak görmüş, fakat ruhunun özgürlüğüne dokunmadan sabırla katlanmıştı. Fakat hiçbir şey eskiden olduğu gibi değildi artık. Dış dünyayla iç dünyası birbirine karışmıştı.

Bu değişimin nedeni konusunda kendisini kandıramazdı. Allegra Kerr'e ilk görüşte âşık olmuştu. Bu konuda ne yapacağını bilmiyordu.

O ilk akşam herhangi bir plan yapamayacak kadar şaşkın haldeydi. O günden sonra Allegra'yı bir daha görmeye çalışmamıştı. Maisie Wetterman bir gün onu hafta sonu için babasının şehir dışındaki evine davet edince John kabul etti. Fakat Allegra'nın orada olmadığını görünce hayalleri suya düşmüştü.

Bir keresinde Maisie'yi kuşkulandırmadan sorunca, Allegra'nın bir ziyaret için İskoçya'da olduğunu öğrendi ve başka bir şey sormadı. Allegra hakkında konuşmak istiyor, fakat bunu bir türlü yapamıyordu.

Maisie o hafta sonu John'un halini çözemedi. John apaçık ortada olan gerçeği görmüyordu. Maisie insanlara doğrudan yaklaşırdı, fakat John için tam aksi geçerliydi. Maisie kibardı, ama insanın üstüne biraz fazla varıyordu.

Yine de kader Maisie'ye karşıydı anlaşılan. John'la Allegra'nın birbirlerini tekrar görmelerine karar vermişti.

Bir pazar günü öğleden sonra parkta karşılaştılar. John onu uzaktan gördüğü an kalbi göğsünden fırlayacak gibi olmuştu. Ya Allegra onu hatırlamazsa?...

Allegra onu unutmamıştı. Durup John'la konuştu. Biraz sonra çimenlerde yan yana yürüyorlardı. John inanılmayacak kadar mutluydu.

John birden sordu.

"Rüyalara inanır mısın?"

"Kâbuslara inanırım."

Haşin sesi John'u şaşırttı.

"Kâbuslar," diye tekrarladı gereksiz yere. "Ben kâbusları kastetmedim ki."

Allegra ona bakıyordu.

"Hayır," dedi. "Yaşamında kâbuslar olmamış. Bunu görebiliyorum."

Sesi yumuşak... ve eskisinden farklıydı.

John biraz kekeleyerek ona düşündeki beyaz evi anlattı. O güne kadar altı... hayır, yedi kere görmüştü. Her seferinde aynıydı. Güzel, çok güzel bir evdi!

John anlatmaya devam etti.

"Görüyorsun ya. Bir şekilde seninle ilgili, ilk olarak seninle tanışmadan bir gece önce gördüm."

"Benimle mi ilgili?" Allegra güldü. Kısa, acı bir gülüştü. "Ah, hayır, imkânsız. Çok güzel bir evmiş."

"Sen de çok güzelsin," dedi John Seagrave.

Allegra sıkılarak kıpkırmızı oldu.

"Kusura bakma. Aptallık ettim, iltifat bekliyormuşum gibi oldu, değil mi? Ama inan bana, o anlamda söylemedim. Dış görünüşümde bir sorun yok. Bunu biliyorum."

"Henüz evin içini göremedim," dedi John Seagrave. "Gördüğümde dışı kadar güzel bulacağımdan eminim."

Kelimelere Allegra'nın kayıtsız kalmayı yeğlediği bir anlam vererek ağır ağır, hüzünlü bir sesle konuşuyordu.

"Dinlemek istersen, sana söylemek istediğim bir şey daha var."

"Dinliyorum," dedi Allegra.

"Şimdiki işimden ayrılmaya karar verdim. Bunu uzun zaman önce yapmalıydım. Şimdi anlıyorum. Başarısızlığımı kabul ederek hiçbir şeye aldırmadan, amaçsızca yalnızca günü yaşamak bana yetiyordu, insan böyle yapmamalı oysa. Yapabileceği bir şey bulup bunda başarıya ulaşmalı. Şimdiki işimi bırakıp çok farklı bir alana geçeceğim. Batı Afrika'da yapılacak bir tür keşif. Sana ayrıntılarını söyleyemem. Gizli kalması gerekiyor, fakat işler yolunda giderse çok zengin olacağım."

"Demek sen de başarıyı parayla ölçüyorsun?"

"Para," dedi John Seagrave. "Benim için tek bir şeyi ifade ediyor. O da sensin! Geri döndüğümde..." John burada sustu.

Allegra başını eğmişti. Yüzü bembeyazdı.

"Seni yanlış anlamış gibi yapmama gerek yok. Bu yüzden sana ilk ve son kez bir itirafta bulunuyorum: Ben asla evlenmeyeceğim."

John bir an bunu düşündü. Sonra onu kırmamaya çalışarak sordu.

"Bana nedenini söyleyebilir misin?"

"Söyleyebilirdim, fakat bazı nedenlerden ötürü sana açıklayamam."

John yeniden suskunlaşmıştı. Biraz sonra aniden başını kaldırdı. Orman cinlerini andıran yüzünde kendisine has, çekici gülümsemesi vardı.

"Anlıyorum. *Ev*in içini görmeme, bir an bile olsa bakmama izin vermeyeceksin, öyle mi? Kepenkler hep kapalı kalmaya mahkûm."

Allegra öne eğildi ve elini onun elinin üstüne koydu.

"Sana şu kadarını söyleyebilirim. Rüyanda *ev*ini görüyorsun. Fakat ben... ben rüya görmüyorum. Bütün rüyalarım birer kâbus!"

Bunu söyledikten sonra ansızın, şaşırtıcı bir biçimde John'u orada bırakıp uzaklaştı.

John o gece aynı rüyayı yine gördü. Geç de olsa, evin içinde kiracılar olduğunu anlamıştı. Bir elin kepenkleri iki yana açtığını, içerde bazı gölgelerin hareket ettiğini gördü.

O gece *ev* eskisinden daha çok esrarengiz ve gerçeküstü bir havaya bürünmüş gibiydi. Beyaz duvarları güneşin altında parlıyordu. *Ev* tam bir huzur ve güzellik içindeydi.

Birdenbire içini saran yoğun sevinç dalgalarıyla titredi. Birisi pencereye yaklaşıyordu. Bundan emindi. Daha önce gördüğü el, kepengi ardına kadar açtı. John bir an sonra elin sahibini görecekti...

Uyandığında hâlâ dehşetle ve *ev*in penceresinden ona bakan *şey*in verdiği tiksintiyle titriyordu.

Kelimelerle tarif edilemeyecek kadar korkunç ve onu hatırlamanın bile John'u hasta ettiği kadar iğrenç bir *şey*di. Ve en korkunç ve iğrenç olan da, güzellik sembolü olan *ev*in içindeki varlığıydı.

O *şey*in olduğu yer dehşetli bir korkuyu simgelediği için, yarattığı korku *ev*in doğal huzuruyla sessizliğini yok ediyordu. *Ev*in eşsiz ve ölümsüz güzelliği sonsuza dek yok olmuştu. Kutsanmış duvarlarının ardında *Kirli Şeyin Gölgesi* geziniyordu!

Seagrave bir daha *ev*i rüyasında görecek olursa, beyaz güzelliğinin içinden *şey*in her an ona bakabilecek oluşunun verdiği korku ve dehşetle bir anda titreyerek uyanacağını biliyordu.

Ertesi akşam bürodan çıkınca dosdoğru Wetterman'ların evine gitti. Allegra Kerr'i görmeliydi. Maisie ona kızın nerede olduğunu söyleyebilirdi.

Uşak onu içeri aldığında Maisie'nin gözlerinin heyecanla ışıldadığı dikkatinden kaçmadı. Maisie hemen ayağa kalkarak onu karşıladı. John daha elleri birbirinden ayrılmadan kekeleyerek isteğini söyledi.

"Bayan Kerr. Onu dün gördüm. Fakat nerede kaldığını bilmiyorum."

Maisie'nin hemen çektiği elinin avucunda birdenbire ağırlaştığının farkında değildi. Kızın sesinde beliren soğukluk da gerçeği görmesini sağlamamıştı.

"Allegra burada, bizimle kalıyor. Fakat korkarım, onu göremezsin."

"Ama..."

"Bu sabah annesi öldü. Haberi yeni aldık."

"Ah!" John afallamış haldeydi.

"Çok üzücü," dedi Maisie. Kısa bir tereddütten sonra söze devam etti. "Kadıncağız bir akıl hastanesinde öldü. Delilik ailede yaygın. Büyükbabaları silahla intihar etmiş. Allegra'nın teyzelerinden biri ileri derecede gerizekâlı. Bir diğeri de denizde intihar etti."

John Seagrave tuhaf bir ses çıkardı.

Maisie erdemli bir tavır takınarak, "Sana daha önce söylemeliydim," dedi. "Arkadaşlığımız böyle gerektirirdi, değil mi? Allegra çok çekici bir kız elbette. Bir sürü erkek ona evlenme teklif etti, fakat doğal olarak Allegra kabul etmedi. Edemezdi, değil mi?"

"Onun aklı başında," diyerek karşı çıktı Seagrave. "Onun bir hastalığı yok."

Sesi kendi kulaklarına bile haşin ve yabancı gelmişti.

"Bunu önceden bilemezsin. Annesi de gençliğinde sapasağlammış. Kadın sıradan bir deli de değildi üstelik. Tam anlamıyla bir manyaktı. Akıl hastalığı korkunç bir şey."

"Evet," diye katıldı John. "En korkunç *şey*."

*Ev*in penceresinden ona bakan *şey*in ne olduğunu artık biliyordu.

Hâlâ konuşan Maisie'nin lafını aniden kesti.

"Buraya gelişimin asıl amacı veda etmekti. Sana her şey için teşekkür etmek istiyorum."

"Yoksa... bir yere mi gidiyorsun?"

Maisie paniğe kapılmıştı.

John hüzünlü, ama çekici bir gülümsemeyle ona baktı.

"Evet. Afrika'ya gidiyorum."

"Afrika!"

Maisie hiçbir şey anlamamış gibi tekrarlamıştı bunu. Kendisini toplamasına fırsat kalmadan, John elini sıkıp gitti. Maisie yumruklarını sıkmış, öylece kalmıştı. Yanakları öfkeden kıpkırmızıydı.

John Seagrave kapıdan çıkarken, eve dönen Allegra'yla burun buruna geldi. Kız baştan aşağı siyahlar içindeydi. Rengi çekilmiş, yüzü ölü gibiydi. John'a şöyle bir bakıp hemen küçük odalardan birine götürdü.

"Maisie sana söylemiş. Biliyor musun?"

John sessizce başını evet anlamında salladı.

"Fakat ne önemi var? Sen sapasağlamsın. Diğerlerine benzemiyorsun."

Allegra'nın bakışları ciddi ve hüzünlüydü.

Allegra, "Bilmiyorum," derken sesi fısıltıdan farksızdı. "Bilmiyorum. Sana... rüyalarımı anlattım. Ve piyano çalarken, o diğerleri ortaya çıkıp ellerime hükmetmeye başlıyorlar."

John hareket etmeye korkarak ona bakakaldı. Allegra konuşurken gözlerinde bir şey belirmişti. Kısacık bir an için olsa da, John ne olduğunu biliyordu. *Ev*in penceresinden bakan *şey*di.

Bir anlık irkilmesi Allegra'nın gözünden kaçmadı.

"Görüyorsun işte," diye fısıldadı. "Görüyorsun. Yine de Maisie'nin sana söylememesini isterdim. Her şeyi yitirdin."

"Her şeyi mi?"

"Evet. Artık rüyaların da olmayacak. Şimdilik... *Ev*i bir daha görmekten bile korkacaksın."

Batı Afrika güneşi bütün hışmını yeryüzüne göndermekteydi. Dayanılmaz bir sıcak vardı.

John Seagrave'in iniltileri kesilmiyordu.

"Onu bulamıyorum. Bulamıyorum."

Ufak tefek, kızıl saçlı, çenesi kocaman İngiliz doktor kasıtlı takındığı sert ifadeyle hastasına baktı.

"Hep aynı şeyi söylüyor. Anlamı ne olabilir?"

"Sanırım bir evden söz ediyor, efendim." Roma Katolik Misyonu'nun Şefkat Hemşiresi hastaya bakarken müşfik, fakat dünyadan uzak bir tavırla konuşuyordu.

"Bir *ev*, ha? Eh, bunu kafasından atmak zorunda. Yoksa onu iyileştirmemiz mümkün olmaz. Hep aynı şeyi düşünüyor. Seagrave! Seagrave!"

Hastanın dağınık dikkati sonunda bir yerde odaklandı. Bakışları doktorun yüzünde dururken onu tanıdığı belliydi.

"Bana bakın, iyileşeceksiniz. Sizi iyileştireceğim. Fakat önce şu evi düşünmeyi bırakmalısınız. *Ev*in bir yere kaçmayacağını biliyorsunuz. Şimdilik onu düşünmeyi bırakın."

"Tabii." Hastanın uysal bir hali vardı. "Gerçek olmadığına göre bir yere kaçamaz."

"Tabii ya!" Doktor neşeli bir kahkaha attı. "Artık hemen iyileşmemeniz için bir neden kalmadı." Her zamanki abartılı pozuyla yanından uzaklaştı.

Seagrave yattığı yerden düşünmeyi sürdürdü. Ateşi şimdilik düşmüştü. Açık, net bir şekilde düşünebiliyordu. O *ev*i bulmalıydı.

On yıldır bulmaktan korkuyordu. En büyük korkusu onu hiç beklemediği bir sırada, birdenbire karşısında görmekti. Korkularının sonunda yatıştığı bir anda, *ev*in onu bulduğu günü hatırladı, ilk anın dehşetini ve hemen ardından gelen ferahlığı dün gibi hatırlıyordu. *Ev* boştu!

Bomboş ve inanılmaz derecede huzur doluydu. Tıpkı on yıl önce hatırladığı gibi. O günü hiç unutmamıştı. *Ev*den yavaş yavaş uzaklaşan, koskoca ve simsiyah bir yük arabası vardı. Son kiracı da eşyalarını toplamış gidiyordu anlaşılan. John arabacıların yanına gidip onlarla konuşmuştu. Simsiyah arabada insanı ürperten bir kötülük havası var gibiydi. Yeleleriyle kuyrukları rüzgârda dalgalanan atlar da simsiyahtı. Adamlar da siyah giysiler ve eldivenler giymişlerdi. Bütün bunlar John'a tam olarak hatırlayamadığı başka bir şeyi anımsatıyordu.

Evet. Yanılmamıştı. Sözleşmesi biten son kiracı da evi terk ediyordu. Sahibi gelene kadar *ev* boş kalacaktı.

John uyandığında, içi evin sessizliğiyle dolu güzelliğiyle doluydu.

Bundan bir ay sonra Maisie'den bir mektup almıştı (Maisie ona her ay sürekli yazardı). Mektubunda, Allegra'nın annesiyle aynı hastanede öldüğünü yazmıştı.

Ne kadar üzücüydü, öyle değil mi? Yine de zavallı Allegra için bir kurtuluştu.

John'un gördüğü rüyanın ardından bu haberi alması çok tuhaftı. Olanlara bir anlam veremiyordu. Fakat çok garipti.

En kötüsü de, o günden sonra *ev*i bir daha bulamamış olmasıydı. Nasılsa yolu unutmuştu.

Vücudu bir kez daha hummaya yenik düşerken huzursuzca yatakta sağa sola dönüp duruyordu. Tabii ya! *Ev*in bir tepede olduğunu unutmuştu. Oraya ulaşmak için tırmanmak zorundaydı. Ancak o sıcakta kayalara tırmanmak çok zordu. Terliyordu. Yukarı, yukarı, daha yukarı... Ah! Kaymıştı! Yine baştan, en aşağıdan başlamak zorundaydı. Yukarı, yukarı, yukarı... günler haftaları kovalıyordu. John yıllar geçtiğinin farkında değildi! Hâlâ tırmanıyordu.

Bir seferinde doktorun sesini duyar gibi oldu. Ama onu dinlemek için tırmanmaya ara veremezdi. Hem doktor ona *ev*i aramaktan vazgeçmesini söyleyecekti nasıl olsa. Sıradan bir ev olduğunu sanıyordu. Gerçeği bilemezdi ki.

John sakin, çok sakin olması gerektiğini hatırladı birden. Çok sakin olmazsan *ev*i bulamazsın. *Ev*i telaş ya da heyecanla aramanın bir yararı olmazdı.

Sessizliğini bir koruyabilseydi! Ama çok sıcaktı! Sıcak mı? Soğuktu, evet, soğuk. Kayalara değil, sivri uçlu buzdağlarına tırmanıyordu.

Çok yorulmuştu. Aramaya devam etmesinin bir yararı olmayacaktı. Ah! İki yanı ağaçlı bir yol. Buzdağlarından çok daha iyiydi bu. Se-

rin, yemyeşil gölgeli yolda olmak çok güzeldi. Ve ağaçlar... harikaydılar! Daha çok şeye benziyorlardı... Neye benziyorlardı? Hatırlamıyordu, fakat bunun o kadar önemi yoktu.

İşte çiçekler! Altın rengi ve mavi bir renk cümbüşü! Hepsi ne güzel... ve ne kadar tanıdık gözüküyorlardı. Elbette. John oraya daha önce de gelmişti. İşte! Tepedeki *ev* ağaçların arasından bütün ışıltısıyla görünüyordu. Çok güzeldi. Yol, ağaçlar ve çiçekler *ev*in eşsiz güzelliğinin yanında sönük birer gölge gibiydiler.

Adımları hızlandı. *Ev*in içini görmediğini düşündükçe heyecanı artıyordu! Anahtar başından beri cebindeyken bunu yapmamış olması ne aptallıktı!

Hele *ev*in sahibi uzaklardan dönmüşken, evin içinde olan şeyin güzelliği dışının güzelliğini gölgede bırakıyordu. Görkemli kapıya çıkan basamakları tırmandı.

Zalim, güçlü eller onu geriye çekiyordu! John'u ileri geri, öne arkaya çekerek onunla savaşıyorlardı.

Doktor onu sertçe sarsıyor, kulağının dibinde gürlüyordu. "Dayan, dostum. Bunu yapabilirsin. Sakın vazgeçme." Gözlerinde düşmanına bakar gibi ışıltılar vardı. Seagrave o *düşman*ın kim olduğunu merak etti. Siyahlar içindeki rahibe dua ediyordu. Bu da çok garipti.

Oysa John'un tek isteği onu rahat bırakmalarıydı. *Ev*e girmeliydi. *Ev* giderek silikleşiyordu.

Bunun nedeni, doktorun çok güçlü oluşuydu. Seagrave ona karşı koyacak güçten yoksundu. Keşke başarabilseydi.

Dur bir dakika! Başarmanın bir yolu daha vardı. Rüyalar uyanış anında kaybolurdu. Hiçbir güç onları durduramazdı. Silinip giderlerdi. Kendinden geçecek olursa, doktorun elleri onu tutamazdı!

Evet. Çare buydu! *Ev*in beyaz duvarları yeniden canlanırken doktorun sesi zayıflıyor, ellerinin baskısı hissedilmez oluyordu. John silinip giden rüyaların insanla nasıl alay ettiklerini bilirdi!

*Ev*in kapısındaydı. Derin sessizlik bozulmuştu. Anahtarı kilide sokup çevirdi.

Kusursuz, kelimelerle anlatılmaz ve eksiksiz sevinci doya doya yaşamak için bir an bekledi.

Sonra... *Eşik*ten geçti.

AKTRİS

Locanın dördüncü sırasında oturan kılıksız adam öne eğilerek hayretle sahneye baktı. Sürekli oynayan gözleri kötü bir niyeti varmış gibi kısılmıştı.

"Nancy Taylor!" diye homurdandı. "Buna inanamıyorum. Küçük Nancy Taylor!"

Elindeki programa baktı. Bir isim diğerlerinden daha büyük yazılmıştı.

"Olga Stormer! Demek yeni adın bu. Kendini yıldız sanıyorsun, öyle mi küçükhanım? Çok para kazandığın belli. Bir zamanlar adının Nancy Taylor olduğunu unutmuşa benziyorsun. Jake Levitt sana bu gerçeği hatırlatınca ne yapacaksın acaba?"

Birinci perdenin sonunda perde inerken salonda bir alkış tufanı koptu. Yıllardır herkesin tanıdığı, duygusal oyunların büyük yıldızı

Olga Stormer *İntikam Meleği*'ndeki Cora rolüyle başarılarına bir yenisini daha ekliyordu.

Alkışlara katılmayan Jake Levitt'in yüzüne yavaş yavaş hoşnut bir gülümseme yayıldı. Ne şans ama! Tam da meteliksiz kalmışken. Kadının blöf yapacağını tahmin ediyordu fakat onu kandıramazdı. Akıllıca hareket ederse, bu iş altın madeni kadar kârlı olacaktı!

Ertesi sabah Jake Levitt'in altın madeni konusunda yaptığı çalışma ilk sonucunu verdi. Olga Stormer kırmızı verniğin ve siyah perdelerin hâkim olduğu salonda mektubu tekrar tekrar okudu. Solgun yüzünün çeşitli ifadelerle değişen hatları her zamankinden daha sertti. Düzgün kaşlarının altındaki gri-yeşil gözleri mektupta yazılanlardan çok, ardındaki tehdidi düşünürcesine ara sıra uzağa dalıyordu.

Kimi zaman yoğun bir duygusallıkla titreyen, bazen de sertleşen berrak sesiyle, "Bayan Jones!" diye seslendi.

Gözlüklü, düzgün giyimli genç bir kadın elinde not defteri ve kalemiyle bitişik odadan koşup geldi.

"Bay Danahan'ı telefonla ara, lütfen ve derhal buraya gelmesini söyle."

Olga Stormer'in menajeri Syd Danahan işi kadın oyuncuların kaprisleriyle uğraşmak olan bir adamın doğal endişesiyle içeri girdi, ikna etmek, yatıştırmak, göz korkutmak ayrı ayrı ya da hepsi bir arada onun günlük işlerindendi. Neyse ki, Olga sakin ve kendindeydi. Elindeki notu masanın üstünden ona itti.

"Oku şunu."

Ucuz kâğıda yazılmış mektubun cahil birinin elinden çıktığı belliydi.

Sayın Bayan,

Dün gece İntikam Meleği*'ndeki oyununuz muhteşemdi. Bir zamanlar Chicago'da Bayan Nancy Taylor diye ortak bir dostumuz vardı. Yakında onun hakkında bir haber yayımlanacak. Konuyu görüşmek isterseniz, sizin için uygun bir zamanda size gelirim.*

Saygılar, Jake Levitt

Danahan bir şey anlamadan ona baktı.

"Tam anlayamadım. Kim bu Nancy Taylor?"

"Ölü kalması gereken bir kız, Danny." Olga'nın sesinde acı bir tını ve otuz dört yaşında olduğunu ele veren bir bezginlik vardı. "Bu leş kargası onu diriltene kadar da ölüydü."

"Yani..."

"Ben, Danny. O benim."

"Bu mektubun amacı şantaj, değil mi?"

Olga başını salladı. "Tam üstüne bastın. Ve bu şantajı işini iyi bilen bir adam yapıyor."

Danahan konuyu enine boyuna düşünürken kaşları çatıktı. Yanağını uzun, zarif eline dayayan Olga anlaşılmaz bir ifadeyle ona bakıyordu.

"Blöfünü görmeye ne dersin? Her şeyi inkâr et. Adam seni birine benzettiğini sanır böylece."

Olga başını olumsuz anlamda salladı.

"Levitt kadınlara şantaj yaparak para kazanır. Gerçek kimliğimden emin."

Danahan, "Ya polis?" diye önerdi kuşkuyla.

Olga'nın cılız, alaylı gülümsemesi yeterli yanıtı veriyordu. Danahan tam emin olmasa da, Olga'nın kontrollü halinin ardında büyük bir zekânın, daha yavaş çalışan bir beynin onun bir çırpıda eriştiği çözüme ulaşmasını beklerken yaşadığı sabırsızlığı sezdi.

"Sen, şey... konuyu Sir Richard'a açmanın... akıllıca bir hareket olacağını düşünmüyor musun?" diye sordu Danahan. "Bu onu biraz geriletecektir."

Aktrisin parlamento üyesi Sir Richard Everard'la olan nişanı birkaç hafta önce ilan edilmişti.

"Richard'a gerçeği bana evlenme teklif ettiği gün açıklamıştım."

Danahan, "Ne kadar zekice!" dedi hayranlıkla.

Olga hafifçe gülümsedi.

"Bunun zekâyla ilgisi yok, sevgili Danny. Sen anlayamazsın. Şu Levitt denen adam tehditlerini sonuna kadar götürürse işim biter ve Richard'ın parlamentodaki kariyeri de mahvolur. Hayır. Görebildiğim kadarıyla yapabileceğimiz iki şey var sadece."

"Evet?"

"Birincisi, ona para vermek. Bunun sonu gelmez elbette! Ya da ortadan kaybolup her şeye yeniden başlayabilirim."

Sesinde yine bezginlik vardı.

"Yaptıklarımdan asla pişman olmadım. Yaşamaya çalışan zavallı bir kızdım, Danny. Ölümü hak eden bir adamı vurmuştum. Onu öldürmemi gerektiren şartlarda hiçbir jüri beni mahkûm edemez. Bunu şimdi anlıyorum. Fakat o zamanlar korku içinde bir çocuktum. Ve kaçtım."

Danahan hiçbir şey demeden başını salladı.

"Bana öyle geliyor ki," dedi kuşkuyla. "Şu Levitt'in sağlam bir kanıtı yok."

"Hiç sanmıyorum. Kötü bir şey yapamayacak kadar korkaktır." Olga kendi söylediklerinin etkisindeydi. "Bir korkak! Bir şekilde bu zayıflığından yararlanabiliriz diye düşünüyorum."

Danahan bir öneride bulundu. "Sir Richard karşısına çıkıp onu korkutursa..."

"Richard tam bir centilmendir. Levitt gibi bir adamı kibarlıkla korkutamazsın."

"O zaman karşısına ben çıkayım."

"Beni bağışla, Danny. Fakat sen de işi bilmiyorsun. Kibarlıkla şiddet arası bir taktik kullanmalıyız. Kadifeye bürünmüş bir yumruk gibi! Bir kadın! Evet, bence bu numarayı bir kadın yapabilir. Yeterince kibar, fakat hayatın acı yanını bizzat yaşayarak öğrenmiş bir kadın. Örneğin, Olga Stormer! Sus, aklıma bir plan geliyor."

Öne eğilip yüzünü ellerine dayadı. Biraz sonra birdenbire başını kaldırdı.

"Benim yedeğim olmak isteyen o oyuncu kızın adı neydi? Margaret Ryan, değil mi? Saçları tıpkı bana benziyor hani?"

"Saçları tamam." Danahan homurdanarak Olga'nın başını çevreleyen kızıl-altın rengi buklelere baktı. "Tıpkı seninkine benzediği doğru. Ama başka yönleri sana hiç benzemiyor. Önümüzdeki hafta ona yol verecektim."

"Planım amacına ulaşırsa, Cora rolünde yedeğim olmasına izin vereceksin." Olga elini sallayarak onun itirazlarını kesti. "Danny, şuna dürüstçe cevap ver. Sence ben rol yapabilir miyim? Gerçekten rol yapabilir miyim, demek istiyorum. Yoksa güzel kıyafetler içinde sahnede gezinen güzel bir kadın mıyım yalnızca?"

"Rol yapmak mı? Tanrı aşkına! Olga, yıllardır senin kadar başarılı bir aktris çıkmadı!"

"Bu durumda, Levitt tanıdığım gibi korkağın tekiyse planım işe yarayacak. Hayır, şimdilik sana anlatmayacağım. Şu Ryan denen kızı bul bana. Onunla yakından ilgilendiğimi ve yarın akşam onu yemeğe davet ettiğimi bildir. Koşarak geleceğinden eminim."

"Benim de hiç kuşkum yok!"

"Bir de, insanı bir iki saat boyunca ölü gibi gösterecek bir şeye ihtiyacım var. Bunları en geç yarın halletmeni istiyorum."

Danahan sırıttı.

"Küçükhanımın başağrısı çekmeyeceğini garanti edemem, fakat kalıcı bir zarar olmayacak."

"Güzel! Acele et, Danny. Ve gerisini bana bırak." Olga sesini yükseltti. "Bayan Jones!"

Gözlüklü genç kadın her zamanki çabukluğuyla kapıda belirdi.

"Dediklerimi not et lütfen."

Olga odanın içinde ağır adımlarla aşağı yukarı gezinirken o günkü mektubunu yazdırdı. Ancak içlerinden birini kendisi yazdı.

Jake Levitt dağınık odasında beklediği mektubun zarfını açarken sırıtıyordu.

Sayın Bayım,

Sözünü ettiğiniz hanımı hatırlayamadım, fakat çok insanla tanıştığım için hafızamın bu konuda zayıf olmasını anlayışla karşılayacağınızı umuyorum. Diğer aktrislere her zaman zevkle yardımcı olmuşumdur. Bu akşam saat dokuzda gelin. Evde olacağım.

Saygılarımla,
Olga Stormer

Levitt okuduklarından memnun halde başını salladı. Zekice yazılmış bir nottu! Kadın bir şey itiraf etmese de, anlaşma yapma isteğini belli ediyordu. Altın madeni çalışmaya başlamıştı.

Saat tam dokuzda aktrisin evinin ön kapısında olan Levitt zile bastı. Cevap veren olmamıştı. Tam zile tekrar basacağı anda kapının kilitli olmadığını gördü. Kapıyı itip içeri girdi. Holün sağ tarafında kırmızıyla siyahların hâkim olduğu aydınlık bir oda vardı. Levitt oraya geçti. Lambanın altındaki masada bir not gözüne çarptı.

Lütfen ben dönene kadar bekleyin. Olga Stormer.

Levitt oturup beklemeye başladı. Nedense içinde tuhaf bir huzursuzluk vardı. Ev çok sessizdi. Bu sessizlikte ürkütücü bir şeyler gizliydi sanki.

Yolunda gitmeyen bir şey olamazdı elbette. Nasıl olabilirdi? Ama oda o kadar sessizdi ki, bu sessizliğin içinde yalnız olmadığı hissine kapıldı. Saçmalık! Alnında biriken terleri sildi. Buna rağmen içindeki tuhaf duygu biraz daha güçlenmişti. Odada yalnız değildi! Bir küfür savurup ayağa fırladı ve aşağı yukarı gezinmeye başladı. Kadın her an dönebilir ve o zaman...

Boğuk bir çığlıkla birdenbire olduğu yerde kaldı. Siyah kadife perdenin altından bir el çıkmıştı! Hemen koşup dokundu. Soğuk... buz gibiydi. Bir ölünün eliydi.

Ağzından bir çığlık daha yükselirken perdeyi hızla açtı. Yüzükoyun yatan kadının bir kolu yana açıktı, diğeri de altında kalmıştı. Kızılaltın rengi saçları dağınık bir şekilde ensesine dökülmüştü.

Olga Stormer! Levitt titreyen parmaklarıyla kadının bileğini tutup nabzını aradı. Tahmin ettiği gibi, nabzı atmıyordu. Ölmüştü. En kolay yolla ondan kaçmayı seçmişti.

Birdenbire, kadının saçlarının arasından görünen kırmızı kordonun uçlarına takıldı gözleri. Kordona ürkerek dokununca cesedin başı hafifçe sallandı. Kadının korkunç şekilde morarmış yüzü ortaya çıkmıştı. Levitt yine bağırarak ayağa fırladı. Başı dönüyordu. Anlayamadığı bir şey vardı. Kadının şeklini yitirmiş suratı ona bir gerçeği göstermişti. Bu intihar değil, cinayetti. Ve öldürülen kadın... Olga Stormer değildi!

O da ne? Arkasından bir ses gelmişti. Hızla dönünce duvarın yanında büzülmüş hizmetçinin dehşet dolu bakışlarıyla karşılaştı. Kızın yüzü kepiyle önlüğü kadar beyazdı. Kız korkulu bir fısıltıyla söylediklerini duyana kadar, içinde bulunduğu tehlikeyi anlayamadı.

"Aman Tanrım! Onu öldürdünüz!"

Levitt o an bile durumu tam kavrayamadan tekrarladı.

"Hayır, hayır. Onu bulduğumda çoktan ölmüştü."

"Sizi gördüm! Kordonu çekerek onu boğdunuz! Solukları kesilirken çıkardığı sesi duydum!"

Levitt'in alnı terden sırılsıklamdı. Son birkaç dakika içinde neler yaptığını düşündü. Hizmetçi tam kordonun uçlarını eline aldığı an içeri girmiş olmalıydı; cesedin başının sallandığını görmüş, Levitt'in çıkardığı sesin kurbandan geldiğini sanmıştı. Çaresizlik içinde hizmetçiye baktı.

Kızın yüzünde dehşetle aptallık karışımı bir ifade vardı. Polise onu kadını boğarken gördüğünü söyleyecek, ifadesinden hiçbir şekilde

vazgeçmeyecekti. Levitt bundan emindi. Hizmetçi kesinlikle gerçeği söylediğine yemin edecekti.

Olayın bu şekilde sonuçlanması korkunç ve önceden tahmin edemeyeceği bir şeydi! Bir dakika! Önceden tahmin edilemeyecek bir durum yoktu, işin içine şeytanlık karışmış olabilir miydi? Levitt gözlerini kısıp sordu.

"Bunun hanımın olmadığını biliyorsun."

Kızın düşünmeden verdiği cevap durumu aydınlatır gibi oldu.

"Hayır. Aktris arkadaşlarından biriydi... hep tartıştıkları için ikisine arkadaş denirse tabii. Bu gece de kavga ettiklerini duydum."

Bir tuzak! Levitt şimdi anlıyordu bunu.

"Hanımın nerede?"

"On dakika önce evden çıktı."

Bir tuzak! Ve Levitt kuzu kuzu kapana girmişti. Olga Stormer şeytanın ta kendisiydi. Rakibinden kurtulup suçu onun üstüne yıkarak bir taşla iki kuş vurmuştu. Cinayet! Aman Tanrım! Bu suç yüzünden insanı asarlardı! Ama o suçsuzdu. Suçsuz!

Hafif bir hışırtı dikkatini çekti. Hizmetçi yavaş yavaş kapıya doğru kayıyordu. Aklını topladığı belliydi. Kızın bakışları önce telefona, ardından kapıya ilişti. Levitt ne pahasına olursa olsun onu susturmalıydı. Başka çaresi yoktu. Asılacaksa gerçek bir cinayetten asılmalıydı. İkisinin de elinde bir silah yoktu. Fakat Levitt ellerini kullanabilirdi! Birdenbire kalbi yerinden fırlayacak gibi oldu. Kızın yanındaki masada küçük, mücevherle süslü bir tabanca vardı. Eğer Levitt onu daha önce ele geçirirse...

Hizmetçiyi uyaran ya içgüdüsü ya da Levitt'in bakışlarıydı. Levitt ileri atıldığı anda silahı eline alarak onun göğsüne nişanladı. Silahı beceriksiz bir şekilde tutarken parmağı tetiğin üstündeydi. O mesafeden

hedefi şaşırmayacağı kesindi. Levitt olduğu yerde kaldı. Olga Stormer gibi bir kadının silahı asla boş olmazdı.

Fakat lehine olan bir gerçek vardı. Hizmetçi artık kapıyla arasında değildi. Levitt ona saldırmadıkça, kız tetiği çekmeye cesaret edemezdi. Zikzaklar yine de şansını denemeye karar verdi ve zikzaklar çizerek hole koştu, oradan da dışarı fırlayıp ön kapıyı çarptı. Hizmetçinin cılız ve titrek sesle, "Polis, cinayet!" diye bağırdığını duymuştu. Ama Levitt kurtulmak üzereydi. Dış merdivenin basamaklarından caddeye indi ve hızla koşmaya başladı. Gezintiye çıkmış bir yayanın sokağın köşesini döndüğünü görünce adımlarını yavaşlattı. Planını yapmıştı. En kısa zamanda Gravesend'e gidecekti. Dünyanın uzak köşelerine giden bir gemi o gece oradan hareket edecekti. Kaptanı fazla meraklı bir adam değildi. Levitt gemiye kapağı atıp denize açıldı mı, güvende olacaktı.

On birde Danahan'ın telefonu çaldı. Arayan Olga'ydı.

"Bayan Ryan için bir sözleşme hazırlamanı istiyorum. 'Cora' rolünde yedeğim olacak. Sakın benimle tartışma. Bu gece ona yaptıklarımdan sonra ona bir borcum var! Efendim? Evet. O sorundan kurtulduğuma inanıyorum. Ha, unutmadan, yarın sana benim hızlı bir büyücü olduğumu ve onu transa geçirdiğimi söylerse, şaşırmış gibi yapma. Nasıl mı? Kahvesine kattığım birkaç damladan sonra kendinden geçti! Sonra yüzünü mor renkli gres boyasıyla boyadım ve sol koluna turnike yaptım! Şaşırdın, değil mi? Eh, yarına kadar merak et bakalım. Şimdi açıklayacak zamanım yok. Sadık hizmetçim Maud sinemadan dönmeden önce bonemle önlüğümü çıkarmalıyım. Bu gece sinemada 'çok güzel bir dram' olduğunu söylemişti. Fakat en güzel oyunu kaçırdı. Bu gece en başarılı rolümü oynadım, Danny. Planım işe yaradı! Jake Levitt gerçekten korkağın tekiymiş! Ah, Danny, Danny, ben bir aktrisim!"

UÇURUM

Clare Halliwell köy evinden bahçe kapısına uzanan yolda yürüyordu. Kolundaki sepette bir tas çorba, ev reçeli ve üzüm vardı. Küçük Daymer's End köyündeki fakirlerin sayısı fazla olmasa da, yardıma muhtaç insanlar vardı ve Clare de kiliseye bağlı yardımseverlerden biriydi.

Clare Halliwell otuz iki yaşındaydı. Daima dimdik dururdu, kahverengi gözleri, teninin sağlıklı bir rengi vardı. Güzel sayılmasa da, dinç ve hoş bir görünüşe sahipti ve tipik bir İngiliz'di. Herkes onu sever, iyi bir kız olduğunu söylerdi. Annesi iki yıl önce öldüğünden beri köpeği Rover'le tek başına yaşıyordu. Evinin kümesinde tavuk yetiştiren Clare hayvanları ve açık havayı çok severdi.

Bahçe kapısının sürgüsünü açarken, iki kişilik bir araba yoldan hızla geçti. Direksiyondaki kırmızı şapkalı kadın ona el sallamıştı. Cla-

re de ona el sallarken dudakları bir an gerildi. Vivien Lee'yi, Gerald'ın karısını her görüşünde yüreğinde aynı sızıyı duyardı.

Köyün bir mil dışında olan Medenham Grange nesillerdir Lee ailesine aitti. Grange'in şimdiki sahibi Sir Gerald Lee yaşından önde giden bir adamdı ve katı tavırlarıyla tanınırdı. Züppe oluşu çekingenliğini gizlerdi. O ve Clare'in çocukluğu birlikte geçmişti. Sonraları iki yakın arkadaş olmuşlar, herkes (bunların başında Clare geliyordu) aralarında çok daha yakın sevgi dolu bir bağın oluşacağını ummuştu. Acelesi yoktu, ama bir gün... Clare sabırla bunu beklemişti. Bir gün...

Köy bir yıl önce Sir Gerald'ın kimsenin tanımadığı Bayan Harper adında genç bir kadınla evlendiği haberiyle çalkalanmıştı.

Yeni Leydi Lee'yi köyde tanıyan yoktu. Vivien Lee kilisenin müdavimi değildi, avcılığı sıkıcı bulurdu, kırlardan ve açık hava sporlarından nefret ederdi. Köyün yaşlıları başlarını sallar, işin sonunu merak ederlerdi. Sir Gerald'ın karısına olan tutkusunun nedeni ortadaydı. Vivien çok güzel bir kadındı. Ufak tefek, narin, perilere benzeyen, biçimli kulaklarının üstüne bukleler halinde düşen kızıl-sarı saçlı güzelliği ve baştan çıkaran menekşe gözleriyle tepeden tırnağa Clare Halliwell'in zıddıydı.

Gerald Lee karısıyla Clare'in iyi arkadaş olmalarını çok istiyordu. Clare sık sık Grange'e akşam yemeklerine davet almış, Vivien her karşılaşmalarında içtenlikten uzak yakınlık pozları takınmıştı. O sabahki havalı selamı gibi.

Clare yoluna devam edip görevini yerine getirdi. Rahip de yaşlı kadının ziyaretine gelmişti. Clare yolları ayrılana kadar rahiple biraz yürüdü. Ayrılacakları yerde durup kiliseyle ilgili konuştular.

"Ne yazık ki, Jones yine içkiye başladı," dedi rahip. "Kendi isteğiyle içkiyi bıraktığında çok ümitlenmiştim oysa."

Clare, "Korkunç," dedi sertçe.

Rahip Wilmot, "Bizce de öyle," dedi. "Fakat kendimizi onun yerine koyup nasıl baştan çıktığını anlayabilmemiz çok zor. Alkol bağımlılığını anlayamayız, ancak bizleri de baştan çıkaran şeyler olduğu için tahmin edebiliriz."

Clare emin değildi. "Sanırım."

Rahip ona baktı.

"Bazılarımız kolay yoldan çıkmama şansına sahibiz," dedi sevecen bir sesle. "Fakat bu insanlar bile gün gelip doğrudan ayrılabilirler. Dikkatli ol, hep dua et ve sakın doğru yoldan ayrılma."

Rahip veda edip hızlı adımlarla uzaklaştı. Clare de düşünceli bir halde yoluna devam ederken Sir Gerald Lee'yle karşılaştı.

"Merhaba, Clare. Ben de seni görmeyi ümit ediyordum. Çok zinde görünüyorsun. Teninin rengi ne kadar sağlıklı."

Oysa Clare'in yüzü onunla karşılaşana kadar öyle renkli değildi. Lee devam etti.

"Dediğim gibi, yolda seninle karşılaşmayı umuyordum. Vivien hafta sonunu Bournemouth'ta geçirecek. Annesi hastaymış. Bizimle akşam yemeğini bugün değil, salı günü yesen, olur mu?"

"Ah, tabii! Salı da benim için çok uygun."

"Sorun yok öyleyse. Harika. Artık gitmeliyim."

Clare eve döndüğünde, sadık yardımcısını kapıda onu beklerken buldu.

"Sonunda geldiniz, hanımcığım. Neler oldu, bir bilseniz. Rover'i getirdiler. Bu sabah kendi başına dolaşmaya çıkmış ve bir arabanın altında kalmış."

Clare sevgili köpeğinin yanına koştu. Hayvanları çok severdi ve Rover bir tanesiydi. Hayvancağızın önce bacaklarını, sonra da vücudunu yokladı. Rover bir kez inleyip elini yaladı.

Clare, "Ciddi bir yarası varsa, bu ancak iç kanama olabilir," dedi sonunda. "Kırığı yok gibi görünüyor."

"Veterineri çağıralım mı, hanımcığım?"

Clare başını iki yana salladı. Köyün veterinerine pek güveni yoktu.

"Yarına kadar bekleyelim. Fazla ağrısı yok ve dişetlerinin rengi normal. Bu da iç kanama olmadığını gösteriyor. Yarın onu iyi görmezsem, arabayla Skippington'a götürüp Reeves'e muayene ettireceğim. Uzak olmasına rağmen, buralardaki en iyi veterinerdir."

Rover ertesi gün daha kötüleşince Clare onu kasabaya götürme kararını uyguladı. Küçük Skippington kasabası kırk mil uzaktaydı, fakat veteriner Reeves'in ünü çok yaygındı.

Reeves az miktarda iç kanamaya rastlamasına rağmen iyimserdi. Clare Rover'i gönül rahatlığıyla ona emanet ederek muayenehaneden çıktı.

Skippington'da otele benzeyen tek yer County Arms'tı. Yöreye yolu düşenlerin sıkça uğradıkları bir handı. Skippington civarında av alanı olmadığı için ayakaltı değildi.

Öğle yemeği servisi saat birde başlardı. Bire az kaldığı için Clare müşterilerin isimlerinin bulunduğu kayıt defterine bakarak oyalanmaya çalıştı.

Birdenbire hayretle soludu. Bu süslü, yuvarlak uzantıları olan elyazısını kesinlikle tanıyordu! Yanılması imkânsızdı. Fakat nasıl olabilir-

di? Vivien Lee Boumemouth'taydı. Ama kayıt defteri öyle olmadığını gösteriyordu: Bay ve Bayan Cyril Brown. Londra.

Clare'nin gözleri elinde olmadan süslü, kıvrımlı elyazısına kayıyordu. Resepsiyondaki kadına sormadan edemedi.

"Bayan Cyril Brown mı? Acaba tanıdığım kişi mi?"

"Arkadaşınız ufak tefek, kızıl-sarışın ve güzel bir hanım mı? Buraya iki kişilik bir arabayla geldi. Galiba, bir Peugeot'ydu."

Doğruydu demek! Bu kadar rastlantı olamazdı. Clare kadını dinlerken rüyada gibiydi.

"Bir ay kadar önce de hafta sonunu burada geçirmişlerdi. Çok sevdikleri için tekrar geldiler. Sanırım, yeni evliler."

Clare kulaklarında kendi sesini duydu. "Teşekkür ederim. Tarif ettiğiniz hanım, arkadaşım değil."

Sesi bir yabancıya aitti sanki. Hanın restoranında rostosunu yerken düşünceleri karmakarışıktı.

Hiç kuşkusu yoktu, ilk karşılaşmalarında Vivien hakkındaki hisleri doğruydu. Vivien öyle kadınlardandı. Peki adam kimdi acaba? Vivien'in evlenmeden önce tanıdığı biri mi? Öyle olmalıydı. Fakat Clare için Gerald'dan başka kimsenin önemi yoktu.

Gerald konusunda ne yapmalıydı? Gerald'ın durumu bilmesi gerekiyordu. Kesinlikle bilmeliydi. Clare'e düşen durumu ona anlatmaktı. Vivien'in sırrını bir rastlantı sonucu keşfetmiş olsa da, gerçeği hiç zaman yitirmeden Gerald'a aktarmalıydı. O Gerald'ın arkadaşıydı, Vivien'in değil.

Gelgelelim Clare'i huzursuz eden bir şey vardı. Vicdanı rahat değildi. Mantıklı düşünmüştü, fakat görev duygusuyla eğilimleri çarpı-

şıyordu. Vivien'i sevmediği doğruydu. Gerald Lee karısını boşarsa -ki Clare'in onun böyle yapacağından hiç şüphesi yoktu; Gerald gururunu her şeyden önde tutan bir adamdı- bu durumda Gerald'ın Clare'e geleceği kesindi. Clare duruma bu açıdan bakınca ürperdi. Planı gözüne kötü ve iğrenç görünmüştü.

Kişisel duygular fazlasıyla işin içindeydi. Clare kendi amacından emin değildi. Temelde insancıl, vicdanlı bir kadındı. Asıl görevinin ne olduğunu anlamaya çalıştı. Her zaman olduğu gibi doğru olanı yapmak istiyordu. Bu durumda doğru olan neydi? Yanlış hangisiydi?

Bir rastlantı sonucu, sevdiği adamı ve sevmediği kadının yaşamlarını sarsacak gerçeği öğrenmişti. Dürüst olmak gerekirse, kimi kıskandığı açıkça ortadaydı. Vivien'i mahvedebilirdi. Fakat bunu yapmaya hakkı var mıydı?

Clare köydeki yaşamın ayrılmaz bir parçası olan dedikodu ve skandallardan her zaman uzak durmuştu. Şimdi bu alçak insanlardan biri olabileceğini düşünmek hiç hoşuna gitmiyordu.

Birdenbire rahibin o sabah söyledikleri geçti aklından.

'Her insan günün birinde doğru yoldan çıkar.'

Clare'in doğru yoldan çıkma günü gelmiş miydi? Onu doğrudan ayırabilecek şey bu muydu? Kötülük vicdani bir görev gibi mi çıkıyordu karşısına? O iyi bir Hıristiyan, sevgi dolu ve herkesi seven Clare Halliwell'di. Gerald'a gerçeği açıklarsa bunu asil bir amaçla yaptığından emin olmalıydı. Şimdilik sessiz kalacaktı.

Hesabı ödeyip yola koyuldu. Yüreği bir anda hafiflemişti. Uzun zamandır hiç olmadığı kadar mutluydu. Günaha karşı koyacak gücü bulduğu ve kaba, kötü bir harekette bulunmayacağı için seviniyordu.

Yüreğini böyle hafifleten şeyin güç duygusu olduğu bir an aklından geçse de, bunun mümkün olmayacağına karar vermişti.

Salı gecesi kararlılığı daha da güçlenmişti. Gerçeği açıklamayacaktı. Sessiz kalmalıydı. Gerald'a duyduğu gizli aşk bunu imkânsız kılıyordu. Fazla asilce bir davranış mıydı? Belki. Fakat Clare başka türlü hareket edemezdi.

Küçük arabasıyla Grange'e gitti. Sir Gerald'ın şoförü onu garaja çekmek için kapıda bekliyordu. Gece yağmurluydu. Clare daha önce okumak için aldığı ve iade etmek için yanında getirdiği kitapların arabada kaldığını hatırlayınca şoföre seslendi, fakat adam onu duymadı. Uşak arabanın arkasından koştu.

Clare uşağın kapısının sürgüsünü açtığı, fakat onun gelişini duyuramadığı salonun önünde yalnız kalmıştı. Salondakiler onun gelişinden habersizdi. Vivien'in bir hanımefendiye hiç yakışmayacak kadar yükselen sesi açıkça duyuluyordu.

"Altı üstü Clare Halliwell'i bekliyoruz. Onu tanırsınız herhalde. Köyde yaşıyor. Köyün güzellerinden biri olabilirdi, ama ne yazık ki hiç çekici değil. Gerald'ı kafeslemek için elinden geleni yapmış, fakat Gerald oyuna gelmemiş."

"Hayır, öyle, sevgilim." Bunu kocasının itiraz dolu mırıltısına cevaben söylemişti. "Seni kafeslemeye çalışmış. Sen gerçeği bilmesen de, bu yola baş koymuş. Zavallı, kız kurusu Clare! iyi bir kızcağız, ama aptalın teki!"

Clare'in yüzü ölü gibi bembeyaz olmuştu. O güne kadar hissetmediği kadar müthiş bir öfkeyle yumruklarını sıktı. O an Vivien Lee'yi

gözünü kırpmadan öldürebilirdi. Bütün iradesini zorlayarak kendine hâkim oldu. Bu aynı zamanda, Vivien'i zalimce sözleri yüzünden cezalandıracak gücü elinde tuttuğunu hatırlaması sayesinde gerçekleşmişti.

Uşak kitapları getirmişti. Kapıyı açıp Clare'in gelişini duyurdu. Hemen ardından Clare bir oda dolusu insanı her zamanki sıcak tavrıyla selamladı.

Duru beyaz güzelliğini vurgulayan, koyu şarap kırmızısı şık bir elbise giymiş olan Vivien çok canayakın ve konuksever bir havaya girmişti. Clare'i çok az görüyorlardı; Vivien golf öğrenecekti ve Clare de ona katılmalıydı.

Clare'in adeta üstüne titreyen Gerald her zamankinden daha nazikti. Clare'in karısının kabalığına kulak misafiri olduğunu bilmemesine rağmen, gizliden gizliye bunu bağışlatmaya çalışır gibiydi. Clare'i çok severdi. Keşke Vivien o sözleri hiç etmemiş olsaydı. O ve Clare yalnızca iki dosttular, aralarında başka bir şey yoktu. Gerald bundan gizli bir kuşku duydu, fakat hemen aklından uzaklaştırdı.

Yemekten sonra konu köpeklerden açılınca Clare Rover'in başına gelenleri anlattı. Diğer konuşmaların bitmesini bekleyip ilk darbeyi indirdi.

"... ve sonunda, cumartesi günü onu Skippington'a götürdüm."

Vivien Lee'nin fincanının birdenbire tabağa çarptığını işittiyse de, şimdilik ona bakmadı.

"Şu Reeves adındaki veterinere mi?"

"Evet. Rover iyileşecek, sanırım. Daha sonra County Arms'ta öğle yemeği yedim. Çok güzel, küçük bir pub'dır." Sözün burasında Vivien'e baktı. "Hiç orada kaldın mı?"

Clare'in o ana kadar ki kuşkuları bir anda silindi. Vivien'in cevabı telaşla, kekeleyerek geldi.

"Ben mi? Ah! H... hayır, hayır."

Vivien'in korkuyla irileşip koyulaşan gözleri Clare'e dikilmişti. Fakat Clare'in gözlerinden bir şey anlamak mümkün değildi. Sakin bakışları Vivien'i dikkatle inceliyordu. Bu bakışların ardındaki büyük zevki kimse anlayamazdı. Clare bir an, Vivien'i zalim sözleri için bağışlayacak gibi oldu. Elindeki müthiş güç duygusuyla başı dönüyordu. Vivien Lee tam anlamıyla avucundaydı artık.

Clare ertesi gün Vivien'den bir mesaj aldı. Clare o akşam malikâneye gelip onunla çay içer miydi? Clare bu daveti reddetti.

Vivien daha sonra telefon etti. İki kez de Clare'in evde olacağı, umulmadık saatlerde uğradı. İlk seferinde Clare gerçekten dışardaydı; ikincisindeyse Vivien'in geldiğini görünce arka kapıdan sıvışmıştı.

Bildiğimden kesin olarak emin değil, dedi kendi kendine. Başını derde sokmadan öğrenmek istiyor. Fakat bunu yapamayacak... ben hazır olana kadar.

Neyi beklediğini Clare de bilmiyordu. Sessizliğini korumaya karar vermişti... En doğru ve onurlu davranış şekli buydu. Şeytana uymasına ramak kaldığını düşündükçe, erdemli olmasının mutluluğu artıyordu. Vivien'in arkasından neler söylediğine kulak misafiri olduktan sonra, zayıf karakterli olsaydı iyi niyetini bir anda unutabilirdi.

Pazar günü iki kez kiliseye gitti. Birincisi, kendini daha kararlı ve hafiflemiş hissederek çıktığı Komünyon ayiniydi. Hiçbir kişisel, kaba ve anlık duygu onu etkileyemezdi. Daha sonra katıldığı sabah ayininde Rahip Wilmot dinin ünlü kişilerinden biri hakkında vaaz verdi ve

kilisenin direği olan bu iyi insanın hayatını ve kişisel gururun yavaş yavaş, bir kurt gibi yüreğini kemirerek onu nasıl mahvedip yoldan çıkardığını anlattı.

Clare vaazı can kulağıyla dinleyememişti. Vivien, Lee ailesinin gözbebeği durumundaydı ve Clare vaazdan sonra kadının onu bırakmayacağını hissediyordu.

Yanılmamıştı. Vivien yanından ayrılmayarak evine kadar yürüdü ve içeri gelip gelemeyeceğini sordu. Clare onu davet etti tabii. Clare'in rengârenk çiçekler ve rahat kanepelerle döşenmiş küçük oturma odasına geçtiler. Vivien hızlı hızlı, konudan konuya atlayarak konuşuyordu.

"Biliyorsun, geçen hafta sonu Bournemouth'taydım," dedi.

"Gerald söylemişti," dedi Clare.

Bakıştılar. Vivien o gün gerçek yüzünü gösteriyordu. Yüzünde güzelliğinin çoğunu silip alan kurnaz, tilkiye benzeyen bir ifade vardı.

Vivien, "Sen Skippington'dayken," diyecek oldu.

"Ben Skippington'dayken mi?" Clare son derece kibarca tekrarlamıştı bunu.

"Oradaki küçük bir otelden söz etmiştin."

"County Arms. Evet. Orayı bilmediğini söylemiştin, değil mi?"

"Ben... bir kez oraya gitmiştim."

"Ah!"

Clare'in tek yapması gereken sessizliğini koruyarak beklemekti. Vivien en küçük baskıya bile katlanamayacak bir kadındı. Daha şimdiden kontrolünü yitirmeye başlamıştı. Birdenbire öne eğilerek heyecanla konuştu.

"Benden hoşlanmıyorsun. Hiç hoşlanmadın. Benden hep nefret ettin. Şimdi benimle kedinin fareyle oynadığı gibi oynamak hoşuna

gidiyor. Zalimsin. Hem de çok zalim. Bu yüzden korkuyorum senden. Çünkü aslında çok zalim olduğunu biliyorum."

"Vivien!" Clare'in sesi sertti.

"Biliyorsun, değil mi? Evet. Bildiğinden eminim. O gece Skippington'dan söz ederken de biliyordun. Bir şekilde öğrenmişsin. Bu konuda ne yapacağını bilmek istiyorum. Evet, kararın ne?"

Clare hemen cevap vermeyince Vivien ayağa fırladı.

"Ne yapacaksın? Bilmek zorundayım. Her şeyi bildiğini inkâr mı edeceksin?"

Clare, "Bunu inkâr edecek değilim," dedi soğuk bir sesle.

"O gün beni gördün mü?"

"Hayır. Kayıt defterinde elyazını gördüm. Bay ve Bayan Cyril Brown."

Vivien kıpkırmızı oldu.

Clare, "O zamandan beri," diye sürdürdü sakin bir tavırla. "Bazı araştırmalar yaptım ve o hafta sonu Boumemouth'ta olmadığını öğrendim. Annen seni çağırmamış. Altı hafta önce de Skippington'daymışsın."

Vivien tekrar kanepeye çöktü ve korkak bir çocuk gibi hüngür hüngür ağlamaya başladı.

"Ne yapacaksın?" dedi hıçkırarak. "Gerald'a söyleyecek misin?"

"Henüz karar vermedim," dedi Clare.

Kendini son derece sakin ve güçlü hissediyordu.

Vivien duruşunu dikleştirip kızıl buklelerini alnından geriye itti.

"Gerçeğin tamamını öğrenmek ister misin?"

"Hiç de fena olmaz, sanırım."

Vivien bütün her şeyi anlatırken hiç de çekinir bir hali yoktu. Cyril 'Brown', Cyril Haviland adında genç bir mühendisti. Vivien daha önce onunla nişanlanmıştı. Cyril'in sağlığı bozulunca işini kaybetmiş, dolayısıyla beş parasız Vivien'i terk ederek kendinden daha yaşlı, zengin bir dulla evlenmekte sakınca görmemişti. Vivien de çok geçmeden Gerald Lee'yle evlenmişti.

Cyril'le tekrar karşılaşmaları bir rastlantıydı. Ardı kesilmeyecek buluşmaların başlangıcıydı bu. Cyril zengin karısının desteğiyle mesleğinde yükseliyor ve tanınıyordu. Gizli buluşmalar, sonu gelmeyen yalanlar ve entrikalarla dolu, acı bir öyküydü.

Vivien sık sık, "Onu çok seviyorum," diye tekrarlarken adeta inliyor, Clare her seferinde kendini hasta gibi hissediyordu.

Hıçkırıklarla kesilen söylev sonunda bitmişti. Utançtan yüzü kızaran Vivien, "Eee?" diye homurdandı.

"Yani, ne yapacağım?" dedi Clare. "Bunu sana söyleyemem. Düşünmek için zamana ihtiyacım var."

"Gerald'a söylemeyeceksin, değil mi?"

"Bunu yapmak asıl görevim olmalı."

"Hayır, hayır." Vivien'in sesi isterik bir çığlığa dönüşmüştü. "Söylersen beni boşar. Beni dinlemez bile. Otelden gerçeği öğrenince, Cyril de işin içine girecek ve karısı onu boşayacak. Her şey... mesleği, sağlığı kötüye gider, yine beş parasız kalır. Cyril beni asla bağışlamaz. Asla."

"Kusura bakma," dedi Clare. "Fakat şu senin Cyril'in beni hiç ilgilendirmiyor."

Vivien'in onu dinlediği yoktu.

"Benden nefret edecek, dedim. Nefret edecek. Buna dayanamam. Gerald'a söyleme. Ne istersen yaparım, ama Gerald'a söyleme."

Clare, "Kararımı vermem için zamana ihtiyacım var," dedi büyük bir ciddiyetle. "Şimdiden bir söz veremem. Bu arada sen ve Cyril buluşmayacaksınız."

"Hayır, hayır. Buluşmayacağız. Söz veriyorum."

"En doğru kararı verdiğimde sana bildireceğim."

Clare ayağa kalktı. Vivien birisinin görmesinden korkar gibi evden çıkarken ikide bir arkasına bakıyordu.

Clare tiksintiyle burun kıvırdı. Ne ilkel bir durumdu. Vivien Cyril'i bir daha görmeme sözünü tutacak mıydı? Büyük olasılıkla hayır. Vivien zayıf karakterli, kişiliği kokuşmuş bir kadındı.

Clare o akşam uzun bir yürüyüşe çıktı. Uçurumun kenarı boyunca uzayıp giden bir patika vardı. Sol tarafta yeşil tepeler aşağılardaki denize doğru alçalırken, patika yukarı doğru kıvrılarak uzayıp gidiyordu. Bu yol yörede *Uçurum* diye tanınırdı. Patikadan yürümek gayet güvenliyken, tehlike patikadan uzaklaşınca başlardı. Masum görünüşlü, fazla dik olmayan yamaçlar çok tehlikeliydi. Clare bir seferinde köpeğini kaybetmişti. Hayvancağız otların üzerinde bayır aşağı hızla koşarken yavaşlayamamış, uçurumdan aşağı düşerek aşağıdaki kayaların üstünde paramparça olmuştu.

O akşam hava açık ve güzeldi. Çok aşağıdan gelen dalga sesleri onu rahatlatıyordu. Clare kısa otların üstüne oturdu ve masmavi denize baktı. Bu olaya açık ve net şekilde bakmalıydı. Ne yapmak istiyordu?

Vivien aklına geldikçe tiksintiye kapılıyordu. Kadın nasıl kendini kaybetmiş, nasıl hemen boyun eğmişti! Clare'in tiksintisi artıyordu. Vivien'de hiç cesaret, kararlılık yoktu.

Vivien'den hiç hoşlanmasa da, şimdilik onu ele vermeyecekti. Eve dönünce Vivien'e gelecek için herhangi bir söz veremeyeceğini, fakat şimdilik suskun kalacağını açıklayan bir not yazdı.

Daymer's End'de yaşam eskisi gibi sürüp gidiyordu. Leydi Lee'nin son günlerde iyi görünmediği herkesin dikkatini çekmişti. Diğer yandan, Clare Halliwell güzelleşmekteydi. Gözleri parlıyordu, başı daha dikleşmiş, tavırları yeni bir özgüveni ve kararlılığı yansıtır olmuştu. O ve Leydi Lee sık sık görüşüyorlardı, iki kadından genç olanın diğerinin ağzından çıkan her kelimeyi dikkatle dinlediği gözden kaçmıyordu.

Bayan Halliwell bazen konuyla pek ilgisi olmayan, her anlama çekilebilecek sözler sarf etmekteydi. Son zamanlarda pek çok şey hakkında kararını değiştirdiğini, küçük bir olayın insanın bakış açısını nasıl değiştirdiği konusunda yorumlarda bulunmaktaydı, insanın acıma hissine yenik düşmesi çok yanlıştı.

Böyle şeyleri söylerken anlaşılmaz bir ifadeyle Leydi Lee'ye bakıyor, Leydi Lee dehşetle bembeyaz kesiliyordu.

Yılın sonu yaklaştıkça böyle imalar kesilmeye başlamıştı. Clare aynı tür laflarını sürdürüyor, fakat Leydi Lee bunlardan daha az etkileniyordu artık. Güzelliğiyle neşesi yerine gelmiş, eski sevinçli havasına kavuşmuştu.

Clare köpeğini gezintiye çıkardığı bir sabah ağaçlı yolda Gerald'la karşılaştı. Sahipleri sohbet ederken Gerald'ın spanyel cinsi köpeği Rover'la hemen arkadaş olmuştu.

Gerald, "Haberin var mı?" diye sordu neşeyle. "Vivien sana söylemiş olmalı."

"Neden haberim var mı? Vivien bana bir şey söylemedi."

"Yurtdışına gidiyoruz. Bir yıllığına. Daha fazla da kalabiliriz. Vivien buradan sıkılmış. Asla sevemediğini biliyorsun." Gerald içini çekerken biraz hüzünlüydü. Eviyle hep gurur duyardı. "Her neyse. Ona

değişiklik için söz verdim. Cezayir'de bir villa almıştım. Çok güzel bir yer." Utangaç bir ifadeyle güldü. "İkinci bir balayı da denebilir."

Clare hiç konuşamadı. Boğazına takılan bir şey onu boğuyordu adeta. Villanın beyaz duvarlarını, portakal ağaçlarını görür, Güney'in o büyülü kokusunu duyuyor gibi oldu. İkinci bir balayı!

Ondan kaçıyorlardı. Vivien tehditlerinden korkmuyordu. Ardına bakmadan, hiçbir şeye aldırmadan mutlu bir şekilde gidecekti.

Clare boğuklaşıp titreyen sesinin doğru karşılıkları verdiğini işitti. Ne güzel! Onlara imreniyordu!

Spanyelle Rover'in tam o anda kavgaya tutuşmaları imdadına yetişti. Sohbete devam etmekten kurtulmuştu.

Clare o akşam oturup Vivien'e bir not yazdı. Ertesi gün Uçurum'da buluşmalarını istiyordu. Vivien'e söyleyecek önemli şeyleri vardı.

Ertesi sabah hava güneşli ve pırıl pırıldı. Clare yüreğinde tatlı bir hafiflikle *Uçurum*'un dik patikasında ilerliyordu. Ne güzel bir gündü! Söyleyeceklerini küçük oturma odası yerine açık havada, mavi gökyüzünün altında söylemeye karar vermekle iyi etmişti. Vivien'in adına üzülüyordu, fakat yapılması gereken yapılmalıydı.

Yukarda, patikanın yanında bir çiçeğe benzeyen sarı bir leke gördü. Yaklaşınca bunun sarı yün elbisesiyle otların üstünde oturan Vivien olduğunu gördü. Vivien ellerini dizlerinin önünde kavuşturmuştu.

"Günaydın," dedi Clare. "Ne güzel bir sabah, değil mi?"

"Öyle mi? Hiç farkında değilim. Bana ne söyleyeceksin?"

Clare onun yanına oturdu.

"Soluk soluğa kaldım." Özür diler gibiydi. "Yokuş çok dik."

Vivien, "Lanet olsun sana!" diye bağırdı tiz bir sesle. "Bana işkence edeceğine, neden gerçeği söylemiyorsun, seni masum yüzlü şeytan?"

Clare şok olmuş bir durumda ona bakınca Vivien sözünü geri almaya çalıştı.

"Öyle demek istemedim. Kusura bakma, Clare. Gerçekten üzgünüm. Sinirlerim çok bozuk. Sen bir şey olmamış gibi havadan söz edince asabım iyice bozuldu."

"Dikkat etmezsen sinir krizi geçirebilirsin." Clare'in tavrı soğuktu.

Vivien kısa bir kahkaha attı.

"Yani, uçurumdan mı düşerim? Hayır. Ben o tür biri değilim. Asla aklımı yitirmeyeceğim. Şimdi, bütün bunların anlamı ne?"

Clare kısa bir sessizliğin ardından Vivien'e değil, denize bakarak konuşmaya başladı.

"Geçen yıl olanlar konusunda daha fazla sessiz kalamayacağım için seni uyarmamın doğru olacağını düşündüm."

"Yani... Gerald'a her şeyi anlatacak mısın?"

"Sen kendin söylemezsen, evet. Bence senin açıklaman daha iyi olur."

Vivien haşin bir kahkaha attı.

"Bunu yapacak cesaretim olmadığını pekâlâ biliyorsun."

Clare buna karşı çıkmadı. Vivien'in kendine hiç hâkim olamadığını biliyordu.

"Senin açıklaman daha iyi," diye tekrarladı.

Vivien yine sert bir kahkaha attı.

"Sana bunu yaptıran o değerli vicdanın herhalde?" Clare'i küçümsüyor, alay ediyordu.

"Sana tuhaf geldiğinin farkındayım." Clare'in sesi sakin ve alçaktı. "Fakat gerçekten öyle."

Vivien'in yüzü bembeyaz ve gergindi.

"Aman Tanrım! Sen ciddisin. Gerçek nedenin bu olduğunu sanıyorsun."

"Gerçek neden bu."

"Hayır, değil. Öyle olsaydı, daha önce harekete geçerdin. Neden yapmadın? Hayır, cevap verme. Ben söyleyeyim. Bunu Demokles'in kılıcı gibi başımın üstünde sallamak hoşuna gittiği için. Beni her an diken üstünde tutmak, kıvrandırmak hoşuna gidiyordu. Bana eziyet etmek, her an yerimden sıçratmak için korkunç şeyler söylüyordun. Ben alışana kadar bunda başarılı da oldun."

"Kendini güvende hissetmeliydin," dedi Clare.

"Sen de farkındaydın, değil mi? Ama o zaman bile suskun kalarak güç duygusunun tadına vardın. Oysa şimdi buradan giderek senden kurtulacağız. Belki mutlu da olacağız ve sen bunu asla bozamayacaksın. Bunu duyunca o vicdanın yeniden harekete geçti!"

Sustuğunda soluk soluğaydı. Clare cevap verirken sessizliğini koruyordu.

"Bu hayal ürünü şeyleri söyleyebilirsin, ama gerçek olmadığına seni temin ederim."

Vivien birdenbire ona dönüp elini yakaladı.

"Clare, Tanrı aşkına! Sözümü tuttum ve dediğini yaptım. Bir daha Cyril'i görmedim. Yemin ederim."

"Bununla bir ilgisi yok."

"Clare, sen acımak, şefkat nedir bilmez misin? Diz çöküp yalvarmaya hazırım."

"Gerald'a kendin söyle. Seni o zaman bağışlayabilir."

Vivien acı acı güldü.

"Gerald'ı iyi tanırsın. Öfkeden kendini kaybedip intikam almak isteyecektir. Bana ve Cyril'e acı çektirecek, işte buna dayanamam. Dinle, Clare. Cyril'in işleri çok iyi gidiyor. Bir keşif yaptı. Bir makine, sanırım. Bu işlerden pek anlamam. Fakat büyük başarı kazanacağından eminim.

Şimdi keşfinin üzerinde çalışıyor. Karısı da ona maddi destek sağlıyor, tabii. Çok şüpheci ve kıskanç bir kadın. Eğer gerçeği öğrenirse -ki Gerald boşanma işlemlerini başlatırsa kesinlikle öğrenir- Cyril'i hiç düşünmeden terk eder. Cyril mahvolur."

"Cyril umurumda biie değil," dedi Clare. "Ben yalnızca Gerald'ı düşünüyorum. Neden sen de onu biraz olsun düşünmüyorsun?"

"Gerald! Onun benim için şu kadar..." Vivien parmaklarını şıklattı. "...önemi yok. Hiçbir zaman da olmadı. Madem konu açıldı, gerçekler ortaya dökülsün. Fakat Cyril benim her şeyim. Sana alçakça görünse de, bunu itiraf ediyorum. Ona olan histerim kesinlikle alçaklık değil. Kesinlikle değil. Onun için ölürüm. Beni duyuyor musun? Onun için ölürüm!"

Clare, "Bunu söylemek kolay," dedi kışkırtmak istercesine.

"Dürüst olmadığımı sanıyorsun, değil mi? Dinle. Bu iğrenç planını sürdürürsen, kendimi öldürürüm. Cyril'in işe karışıp mahvolmasındansa, bunu yapmaya razıyım."

Clare hiç etkilenmemiş görünüyordu.

"Bana inanmıyor musun?" Vivien soluk soluğaydı.

"İntihar büyük cesaret gerektirir."

Vivien yumruk yemiş gibi geri çekildi.

"Beni faka bastırdın. Cesaretim yok. Bunun kolay bir yolu varsa..."

"Karşında kolay bir yol var," dedi Clare. "Şu yeşil yamaçtan aşağı koşman yeterli. Her şey bir iki dakikada biter. Geçen yılki o çocuğu hatırla."

"Evet." Vivien düşüncelere dalmıştı. "Bu kolay... çok kolay olurdu, insan bir kez isteyince..."

Clare güldü.

Vivien ona döndü.

"Konumuza dönelim. Bunca zaman suskun kaldıktan sonra sözünden dönmeye hakkın olmadığını görmüyor musun? Bir daha Cyril'i görmeyeceğim. Gerald'a çok iyi bir eş olacağım. Söz veriyorum. Yoksa onu terk edip bir daha karşısına çıkmayayım mı? Nasıl istersen. Clare..."

Clare ayağa kalktı.

"Sana önerim, kocana kendin söylemen... yoksa ben söyleyeceğim."

Vivien, "Anlıyorum," dedi hatifçe. "Cyril'in acı çekmesine izin veremem..."

Ayağa kalkıp bir an düşündükten sonra patikaya doğru koşmaya başladı. Fakat orada durmadan bayır aşağı ilerledi. Bir an başını çevirerek Clare'e neşeyle el salladı ve bir çocuğun neşesiyle koştu, sonra gözden kayboldu...

Clare taş kesilmiş gibiydi. Birden çığlıklar, bağırışlar ve sesler duyuldu. Sonrası... sessizlik.

Sert adımlarla patikadan aşağı yürüdü. Biraz ilerde yukarı çıkmakta olan bir grup insan durmuşlar, aşağı bakarak bir şeyi işaret ediyorlardı, Clare yanlarına koştu.

"Evet, bayan. Birisi uçurumdan aşağı düştü, iki adam bakmak için aşağı indi."

Clare bekledi. Aradan bir saat mi, sonsuzluk kadar uzun bir zaman mı, yoksa yalnızca birkaç dakika mı geçmişti?

Bir adam yamaçtan yukarı çıkıyordu. Rahipti bu. Paltosunu aşağıda yatan şeyin üstüne örtmüştü.

"Korkunç," derken adamın yüzü bembeyazdı. "Tek tesellimiz, ölümünün ani olması."

Clare'i görerek yanına geldi.

"Senin için kötü bir şok olmalı. Anladığım kadarıyla birlikte yürüyüş yapıyordunuz?"

Clare kendi sesinin karşılık verdiğini duydu.

Evet. Henüz ayrılmışlardı. Hayır. Leydi Lee'nin davranışları gayet normaldi. Gruptan birisi kadının gülerek el salladığını söyledi. Çok tehlikeli bir yerdi. Patikanın denize bakan tarafına parmaklık yapılmalıydı.

Tekrar rahibin sesi duyuldu.

"Bir kaza... evet, kesinlikle bir kaza."

Clare birdenbire güldü. Kayalıklarda yankılanan, haşin, yüksek bir kahkahaydı.

"Bu kötü bir yalan," dedi. "Onu ben öldürdüm."

Birisinin omzuna dokunduğunu, yumuşak bir sesin konuştuğunu duydu.

"Şişş. Her şey yolunda. Yakında iyileşeceksiniz."

Ama Clare yakında iyileşemedi. Bir daha asla iyi olamadı. Kendini kandırmaya devam ediyordu. Kendini kandırıyordu, çünkü sekiz kişi Vivien Lee'nin kazayla ölümüne tanık olmuştu.

Hemşire Lauriston nöbeti devralana kadar Clare'in durumu oldukça kötüydü. Hemşire Lauriston akıl hastalığı vakalarında çok iyiydi.

"Zavallıların suyuna gitmeli," derdi rahat bir tavırla.

Katil olduğunda ısrar eden Clare'e Pentonville Hapishanesi'nin gardiyanı olduğunu ve onu müebbet hapse mahkûm ettiklerini söylemişti. Yattığı odayı hücre gibi döşemişlerdi.

Hemşire Lauriston, "Artık kendisini çok rahat ve huzurlu hissedecek," dedi doktora. "Gerekirse yemek servisinde yuvarlak uçlu bıçak verebilirsiniz, doktor. Fakat intihar etme ihtimali yok. Bunu yapacak biri değil. Çok bencil. En kolay bu tiplerin akıllarını yitirmeleri çok ilginç."

NOEL MACERASI

Kocaman şöminede çıtırdayarak yanan odunların üstünde alevler ortak bir çalışma içindeydi adeta. Evde parti veren gençler Noel'in mutluluğunu yaşamaktaydı.

Hepsinin Emily Teyze diye çağırdığı yaşlı Bayan Endicott onların gevezeliklerine gülüyordu.

"Altı dilim kıymalı pide yiyemeyeceğine bahse girerim, Jean."

"Yiyebilirim."

"Hayır, yiyemezsin."

"Yiyebilirsen, meyveli kekin aslan payını da alırsın."

"Evet ve üç porsiyon kekin yanında iki porsiyon erikli puding de cabası."

Yaşlı Bayan Endicoft, "Umarım puding güzel olmuştur," dedi endişeyle. "Yapılalı yalnızca üç gün geçti. Noel pudinglerinin çok önce-

den hazırlanması gerekir. Çocukluğumda hatırlıyorum da, pudingleri uzun zaman önce dualar okuyarak hazırlardık.'"

Bayan Endicott konuşurken herkes saygılı bir sessizlik içindeydi. Bunun nedeni onun çok uzaklarda kalmış geçmişiyle ilgilenmeleri değil, ev sahibelerine duydukları saygıydı. Bayan Endicott susunca alevler yeniden canlandı. Bayan Endicott içini çekerek grubun içinde yaşı yaşına yakın tek konuğuna baktı. Kafası yumurtaya benzeyen, bıyıklarının uçları yukarı kıvrık adamdan onu anlamasını bekler gibiydi, içinden, gençler artık eskisi gibi değil, der gibiydi. Eskiden gençler büyüklerinin etrafında saygıyla halka olur, onların bilgeliklerini dikkatle dinlerlerdi. Oysa artık anlamsız gevezeliklerle zaman harcıyorlardı. Yine de onları çok seviyordu! Hepsine tek tek bakarken gözleri sevgi doluydu. Uzun boylu, yüzü çilli Jean; esmer, ufak tefek, güzel bir çingeneye benzeyen Nancy Cardell; tatil için okuldan eve dönen iki delikanlı Johnnie ve Eric, arkadaşları Charlie Pease; ve sarışın güzelliğiyle Evelyn Haworth... Yaşlı kadın bu sonuncuya bakarken kaşlarını çatarak eğlenceye katılmadan bir köşede surat asmış, genç kızın eşsiz güzelliğinden gözlerini ayırmadan oturan en büyük yeğeni Roger'a döndü.

Pencereye giden Johnnie, "Kar lapa lapa yağıyor," diye bağırdı heyecanla. "Tam Noel havası. Ne dersiniz, kar topu oynayalım mı? Daha yemeğe çok var, öyle değil mi, Emily Teyze?"

"Evet, canım. Saat ikide yiyeceğiz. Ah, unutmuşum. Sofrayı hazırlamalıyım."

Koşturarak odadan çıktı.

"Hadi, kardan adam yapalım!" dedi Jean.

"Evet, çok eğleneceğiz! Bay Poirot'nun kardan heykelini yapalım. Duydunuz mu, Bay Poirot? Altı yetenekli sanatçı büyük dedektif Hercule Poirot'nun kardan heykelini yapıyor!"

Koltukta oturan yaşlı adam gözleri ışıldayarak başını eğdi.

"Heykelim çok yakışıklı olsun, çocuklar," dedi özellikle. "Bu konuda ısrar ediyorum."

"El... bette!"

Gençler telaşla odadan çıkarken kapıda elinde tepsi içinde bir mesaj getiren, ciddi görünüşlü uşakla çarpıştılar. Kendini çabucak toparlayan uşak Poirot'ya yaklaştı.

Poirot mesajın zarfını açarken uşak uzaklaştı. Ufak tefek adam mesajı iki kez okuduktan sonra katlayıp cebine koydu. Mesajın içeriği çok şaşırtıcı olmasına rağmen yüzünde tek kas oynamamıştı. Cahil birinin elinden çıktığı anlaşılan notta, "Erikli pudingten sakın yemeyin," yazıyordu.

Mösyö Poirot, "Çok ilginç," diye mırıldandı kendi kendine. "Ve hiç umulmadık bir şey."

Şömineden o tarafa baktı. Evelyn Haworth diğerleriyle bahçeye çıkmamıştı. Dalgın dalgın alevlere bakıyor, sol elindeki yüzüğü çevirip duruyordu.

Poirot, "Çok düşünceli görünüyorsunuz, matmazel," dedi sonunda. "Ve sanırım güzel şeyler düşünmüyorsunuz."

Kız şaşkınlıkla ona bakarken çekingen bir hali vardı. Poirot ona güven vermek için başını salladı.

"Benim işim böyle şeyleri bilmektir. Hayır, mutlu değilsiniz. Ben de öyle. Birbirimize içimizi dökelim mi? Sizi görünce eski bir arkadaşımın deniz yolculuğuyla Güney Amerika'ya gitmesine ne kadar üzüldüğümü hatırladım.

Bir arada olduğumuzda bazen aptallığına çok kızardım; fakat o gidince yalnızca iyi yanlarını hatırlıyorum. Hayat böyle, değil mi? Ya

sizin derdiniz nedir, matmazel? Siz benim gibi yaşlı ve yalnız değil, genç ve güzelsiniz; ve sevdiğiniz delikanlı sizi kaybetmiş... ah, evet, bundan eminim. Son yarım saattir onu izliyordum."

Kızın yanakları pembeleşti.

"Roger Endicott mu? Ah, yanılıyorsunuz; Nişanlım Roger değil."

"Hayır, Bay Oscar Levering'le nişanlısınız. Bunu biliyorum. Neden başkasını severken onunla nişanlandınız?"

Kız onun bu sözlerine içerlememişti. Poirot'nun tavrında bunu engelleyen bir şey vardı, içtenlik ve karşı konmaz bir otoriterlikle konuşuyordu.

Poirot nazik bir tavırla, "Anlatın bana," dedikten sonra biraz önce kullandığı, kızı tuhaf şekilde rahatlatan sözlerini tekrarladı, "Benim işim böyle şeyleri bilmektir."

"Çok mutsuzum, Mösyö Poirot... hem de çok mutsuz. Bildiğiniz gibi, eskiden durumumuz çok iyiydi. Vâris olacaktım, Roger da yalnızca ailenin küçük oğluydu ve... ve beni sevdiğini bilmeme rağmen bana hiç açılmadı ve Avustralya'ya gitti."

Mösyö Poirot, "Burada evlilikler çok tuhaf," diye sözünü kesti. "Ne bir düzen, ne de yöntem var. Her şey şansa kalmış."

Evelyn kaldığı yerden devam etti. "Birdenbire tüm servetimizi kaybettik. Annemle ben neredeyse beş parasız kaldık. Küçük bir eve taşındık. Şimdi zar zor idare ediyoruz. Annemin iyileşmek için tek şansı ciddi bir ameliyat geçirmek ve iklimi sıcak bir ülkeye gitmekti. Fakat paramız yoktu, Mösyö Poirot, yoktu! Bu da annemin ölüme mahkûm olması demekti. Bay Levering bana bir iki defa evlenme teklif etmişti. Bir kez daha ederken, annem için elinden gelen her şeyi yapacağına söz

verdi. Ben de onunla evlenmeyi kabul ettim. Başka ne yapabilirdim? Bay Levering sözünü tuttu. Annem günümüzün en ünlü uzmanlarından biri tarafından ameliyat edildi ve kışı Mısır'da geçirdik. Bu bir yıl önceydi. Annem yine sağlığına kavuştu ve ben de... Noel'den sonra Bay Levering'le evleneceğim."

"Anlıyorum," dedi Mösyö Poirof. "Ve bu arada Mösyö Roger'in ağabeyi öldü ve Roger eve dönüp hayallerinin yıkıldığını gördü. Fakat henüz evlenmediniz, matmazel."

Kız, "Bir Haworth asla sözünden dönmez, Mösyö Poirot," dedi gururla.

Tam o anda kapı açıldı ve toparlak, kırmızı yüzlü, iri yarı, kısık gözlü, kurnaz bakışlı ve kel kafalı bir adam *eşik*te durdu.

"Neden burada oyalanıyorsun, Evelyn? Gel, biraz yürüyelim."

"Tabii, Oscar."

Heyecansız bir tavırla ayağa kalktı. Poirot da aynı şeyi yaparak nazikçe sordu.

"Matmazel Levering hâlâ rahatsız mı?"

"Evet. Ne yazık ki, kız kardeşim hâlâ yatıyor. Noel günü yatağa mahkûm olmak çok kötü."

Dedektif, "Haklısınız," dedi aynı nezaketle.

Evelyn'in kar çizmeleriyle manto ve şalını giymesi uzun sürmemişti. Nişanlısıyla birlikte karda yürüyüşe çıktılar. Soğuk ama güneşli havasıyla ideal bir Noel günüydü. Konukların geri kalanı kardan adam yapmakla meşguldü. Levering ve Evelyn bir an durup onları izlediler.

"Aşk gençlerin rüyasıdır!" Johnnie bunu söylerken elindeki kar topunu onlara attı.

"Eserimiz hakkında ne düşünüyorsun, Evelyn?" diye seslendi Jean. "Büyük dedektif Hercule Poirot."

Eric, "Bıyıklarını yapmamızı bekleyin," diyerek araya girdi. "Nancy bunun için saçından bir tutam kesecek. *Vivent les braves Beiges!* Yaşasın Belçikalı kahramanlar! Pom, pom!"

"Evde gerçek bir dedektifin olması ne ilginç!" Bunu söyleyen Charlie'ydi. "Keşke bir de gerçek bir cinayet olsaydı."

Jean, "Ah, ah, ah!" diye bağırarak karın üstünde dansa başladı. "Aklıma bir fikir geldi. Bir cinayet düzenleyelim. Sahte bir cinayet, tabii. Ve Mösyö Poirot'yu işe karıştıralım. Ah, bunu yapalım. Eğlencenin sonu yok."

Beş kişi bir ağızdan konuşmaya başladı.

"Nasıl yapacağız?"

"Korkunç iniltiler olmalı!"

"Hayır, aptal. Cinayet dışarda işlenecek."

"Karda ayak izlerini de unutmamalıyız, tabii."

"Jean geceliğini giymiş olmalı."

"Kırmızı boya da kullanacağız."

"Elinle başına sürersin."

"Keşke tabancamız da olsaydı."

"Babam ve Em Teyze duymazlar, nasıl olsa. Yatak odaları evin arka tarafında."

"Hayır, buna aldırmaz. Şakadan anlayan biri değildir."

"Tamam da, ne tür kırmızı boya kullanacağız? Mine mi?"

"Köyde bulabiliriz."

"Noel günü her yer kapalıdır, budala."

"Hayır, suluboya. Kan kırmızısı."

"Kurban Jean olsun."

"Üşümesi önemli değil. Karda fazla yatmayacak."

"Hayır, kurban Nancy olmalı. Kalın pijamaları var."

"Graves'e soralım, bakalım. Onda hiç boya var mı?"

Hepsi eve koşturdu.

Levering alayla güldü. "Pek keyfin yok galiba, Endicott?"

Roger aniden ayağa kalktı. Konuşulanların çok azını dinlemişti.

"Bir şeyi merak ediyordum," dedi sakince.

"Merak mı?"

"Mösyö Poirot'nun burada ne işi olduğunu merak ediyorum."

Levering çok şaşırmış gibiydi, fakat aynı anda gong çalınca yemek için eve girdiler. Yemek odası pencerelerinin perdeleri çekilmiş, avizenin ışığı krakerler ve diğer yiyeceklerle dolu masayı aydınlatıyordu. Tam anlamıyla geleneksel bir Noel yemeğiydi. Masanın bir başında kırmızı yüzü ve olanca neşesiyle ev sahibi, öbür ucunda da kız kardeşi oturuyordu. Mösyö Poirot yemeğin şerefine kırmızı yeleğini giymişti. Şişmanlığı ve sürekli yana eğik başıyla toparlak bir kuşu andırmaktaydı.

Ev sahibi hindiyi parçaladıktan sonra herkes yemeğe saldırdı, iki hindinin kemikleri masadan kaldırılırken masaya sessizlik çökmüştü. Biraz sonra Graves bütün ciddiyetiyle erikli pudingi alevli tabağıyla getirince herkesten sevinç çığlıkları yükseldi.

"Çabuk. Ah! Benimki sönüyor. Acele et, Graves. Alevi sönerse dilek dileyemem."

Kimse tabağındaki tatlıya bakan Mösyö Poirot'nun yüzündeki tuhaf ifadeyi ve masadakileri gözleriyle şöyle bir taramasını görmemişti.

Poirot şaşkınlıkla kaşlarını çatarak herkesle birlikte pudingini yemeye koyuldu. Konuşmalar kesilmişti. Ev sahibi birdenbire şaşkınlıkla bağırdı. Eli ağzına giderken yüzü mosmordu.

"Tanrı aşkına, Emily!" diye gürledi. "Neden aşçının pudinglere cam koyduğuna dikkat etmedin?"

Bayan Endicott, "Cam mı?" diye haykırdı hayretle.

Ev sahibi ağzındaki yabancı maddeyi çıkarırken, "Dişimi kırabilirdim," diye homurdandı. "Ya da yutup apandisit olabilirdim."

Herkesin önünde pudinglerinden çıkacak para ya da diğer sürprizleri koymaları için birer kâsenin içinde su vardı.

Bay Endicott cam parçasını kendi kâsesinde temizleyerek baktı.

"Tanrı ruhumu korusun! Bu, broşlara yerleştirilen bir yakut parçası."

"İzin verir misiniz?" Mösyö Poirot yakutu onun elinden alarak dikkatle inceledi. Gerçekten de kocaman bir yakuttu. Elinde çevirdikçe ışığı yansıtıyordu.

"Şuna bakın!" dedi Eric. "Bir de hakiki olduğunu düşünün."

Jean, "Aptal," diye küçümsedi. "Bu büyüklükte bir yakutun değeri binlerce sterlin eder. Öyle değil mi, Mösyö Poirot?"

"Bu taşları böyle güzel şekillendirmeleri güzel," diye mırıldandı Bayan Endicott. "Fakat pudinge nasıl girmiş?"

Kuşkusuz günün en önemli sorusuydu bu. Herkes bir varsayımda bulunmuş, yalnızca Mösyö Poirot bir şey söylememişti. Aklında başka şeyler varmış gibi yakutu kayıtsızca cebine koydu.

Yemekten sonra mutfağa gitti.

Konuklardan özellikle yabancı bir centilmen tarafından sorguya çekilen aşçı utançtan yerin dibine geçmişti. Yine de kadıncağız sorula-

ra elinden geldiğince yanıt verdi. Pudingler üç gün önce hazırlanmıştı. "Sizin geldiğiniz gün, efendim." Herkes mutfağa uğrayıp pudingi bir kez karıştırmış ve dilekte bulunmuştu. Çok eski bir gelenekti bu... belki de İngiltere dışında yoktu? Bundan sonra pudingler pişirilmiş ve soğumaları için kâselerle rafa konmuştu. O pudingi diğerlerinden ayıran bir şey var mıydı? Hayır, aşçı hiç sanmıyordu. Diğerlerinin seramik kâselerde, onunsa alüminyum kâsede olmasından başka. Noel yemeği için hazırlanan puding o muydu? Mösyö Poirot'nun bunu sorması ilginçti. Tabii ki hayır! Noel pudingi daima yaprak desenli seramik kapta hazırlanırdı. Fakat o sabah (aşçının kırmızı yüzünde öfke vardı) GLeydis, yani mutfak hizmetçisi son kez pişirmesi için mutfağa gönderilmiş ve bu sırada kâseyi elinden düşürerek kırmıştı, "İçinde cam parçaları kalmış olabileceğini düşünerek o pudingi sofraya getiremezdim. Bu yüzden alüminyum kâsedeki gönderdim," demişti.

Mösyö Poirot verdiği bilgiler için aşçıya teşekkür ederek mutfaktan çıktı. Duydukları onu memnun etmiş gibi gülümsüyordu. Sağ elinin parmakları cebindeki nesneyle oynuyordu.

"Mösyö Poirot! Mösyö Poirot! Uyanın! Korkunç bir şey oldu!"

Johnnie sabah erkenden dedektifi böyle uyandırdı. Mösyö Poirot yatağın içinde oturdu. Başında gece takkesi vardı. Pozunun vakarıyla takkesi arasında büyük tezat olsa da, Johnnie üzerinde müthiş etkisi olmuştu. Fakat dediklerine bakılırsa, bir şeyi komik bulur gibiydi. Kapının öbür tarafından da heyecanlı sesler geliyordu.

"Lütfen, hemen aşağı gelin." Johnnie'nin sesi biraz titriyordu. "Bir cinayet işlendi." Delikanlı arkasını döndü.

"Aha, bu çok ciddi bir durum!" dedi Mösyö Poirot.

Yataktan kalkıp acele etmeden üstünü değiştirdikten sonra Johnnie'nin ardından aşağı indi. Konuklar bahçeye açılan kapının yanında toplanmışlardı. Yüzlerinden endişe okunuyordu. Eric onu görünce hıçkırık krizine tutuldu.

Jean Poirot'nun yanına gelerek elini koluna koydu.

"Bakın!" Korku içinde bahçeyi gösterdi.

"Mon Dieu!" diye bağırdı Poirot. "Tıpkı tiyatro sahnesindeki gibi."

Yersiz bir benzetme değildi. Gece yağmayı sürdüren kardan sonra sabahın ilk ışıklarında ortalık bembeyaz ve hayal ülkesi gibi görünüyordu. Uçsuz bucaksız beyazlığı yalnızca kıpkırmızı bir nokta bozmaktaydı.

Nancy Cardell karın üstünde hareketsiz yatıyordu. Sırtında kan kırmızı pijamaları vardı. Küçük ayakları çıplaktı, kolları iki yana açılmıştı. Yana dönük yüzünü simsiyah saçları örtmüştü. Ölü gibi hareketsiz yatıyordu, sol böğrüne bir bıçak saplanmıştı. Karın üstünde gittikçe genişleyen kıpkırmızı bir leke göze çarpıyordu.

Poirot karlara basarak cesede değil, patikaya yürüdü. Bir erkekle kadına ait ayak izleri trajedinin olduğu yere doğru uzayıp gitmekteydi. Erkeğin ayak izleri tek başına aksi yöne uzaklaşıyordu. Poirot patikada durup dalgın dalgın çenesini kaşıdı.

Oscar Levering aniden evden koşarak çıktı.

"Tanrı aşkına! Bu da ne böyle?"

Diğer adamın aksine büyük bir telaş içindeydi.

Mösyö Poirot, "Öyle görünüyor ki," dedi düşünceli bir edayla. "Bir cinayetle karşı karşıyayız."

Eric şiddetli öksürmeye başladı.

"Fakat bir şeyler yapmalıyız," diye haykırdı Levering. "Ne yapacağız?"

"Yapılacak tek bir şey var," dedi Poirot. "Polise haber vermek."

"Ah!" diye bağırdı herkes bir ağızdan.

Poirot soru dolu gözlerle onlara baktı.

"Yapabileceğimiz tek şey bu. Kim gidecek?"

Kısa bir tereddütün ardından Johnnie öne çıktı.

"Eğlence bitti. Bize çok kızmayacağınızı umarım, Mösyö Poirot. Aramızda düzenlediğimiz bir şakaydı yalnızca. Size bir oyun oynadık. Nancy ölü numarası yapıyor."

Mösyö Poirot gözlerinin bir an ışıldamasından başka bir duygu belirtisi göstermeden ona baktı.

"Demek benimle eğlendiniz, öyle mi?" Gayet sakin görünüyordu.

"Evet. Gerçekten çok üzgünüm. Bunu yapmamalıydık. Çok kötü bir şakaydı. Gerçekten özür dilerim."

Poirot, "Özüre hiç gerek yok," dedi tuhaf bir ses tonuyla.

Johnnie yerde yatan kıza döndü.

"Nancy, kalk artık! Bütün gün orada yatamazsın."

Fakat yerdeki kız kımıldamadı.

Johnnie, "Kalk!" diye bağırdı yine.

Nancy'de bir kımıldama olmayınca Johnnie gözle görülür ölçüde paniğe kapıldı. Delikanlı Poirot'ya baktı.

"Ne... Neler oluyor? Neden kalkmıyor?"

Poirot, "Benimle gelin," dedi sertçe.

Karın üstünde yürürken diğer ayak izlerine basmamaya özen göstererek herkesi elini sallayıp uzaklaştırdı. Dehşet ve hayret içindeki

delikanlı onu izliyordu. Poirot kızın yanına çömeldi ve Johnnie'ye işaret etti.

"Nabzını kontrol et."

Çocuk şaşkın halde çömelip dediğini yaptıktan sonra dehşetle çığlık attı. Kızın eliyle kolu kaskatı ve buz gibiydi. Bileğinde nabız yoktu.

"Ölmüş!" diye soludu Johnnie. "Fakat nasıl? Neden?"

Mösyö Poirot sorunun ilk kısmını atladı.

"Neden?" diye tekrarladı düşünceli bir şekilde. "Bunu ben de merak ediyorum." Birden kızın üzerinden uzandı ve bir şeyin etrafında sıkılmış yumruğunu açtı. Poirot ve Johnnie aynı anda bir çığlık attılar. Nancy'nin avucunda ışıltılar saçan kırmızı bir taş vardı.

"Aha!" diye bağırdı Poirot. Çabucak cebine giden eli boş çıktı.

Johnnie, "Yakut," dedi hayretle. Poirot hançeri ve kırmızıya boyanmış karları incelemek için eğilirken, "Kan olamaz, Mösyö Poirot!" diye bağırdı. "Boya. Yalnızca kırmızı boya."

Poirot doğruldu.

"Evet," dedi sakince. "Haklısınız. Yalnızca boya."

"O halde nasıl?..." Johnnie lafını tamamlayamayınca onun yerine Poirot devam etti.

"Nasıl öldürüldü? Bulmamız gereken de bu, işte. Bu sabah bir şey yiyip içti mi?"

Poirot konuşurken diğerlerinin beklediği yere yürüdü. Johnnie hemen ardındaydı.

"Bir fincan çay içti," dedi Johnnie. "Bay Levering hazırlamıştı. Odasında gaz ocağı varmış."

Johnnie'nin sesi net ve yüksekti. Levering söylediklerini açıkça duymuştu.

"Portatif gaz ocağımı hep yanımda taşırım," dedi. "Çok işime yarıyor. Kız kardeşim bu ziyaretimde çok memnun kaldı... Her an uşakları rahatsız etmek istemiyor."

Poirot özür dilercesine Levering'in ayaklarındaki terliklere baktı.

"Görüyorum ki botlarınızı çıkarmışsınız," diye mırıldandı nazikçe.

Levering bir şey demeden ona bakıyordu.

Jean, "Fakat Mösyö Poirot," dedi, "Şimdi ne yapacağız?"

"Biraz önce dediğim gibi, yapılacak tek bir şey var, matmazel. Polise haber vereceğiz."

"Ben giderim," diye bağırdı Levering. "Çizmelerimi giymem fazla uzun sürmez. Siz de daha fazla soğukta durmayın."

Eve girerek gözden kayboldu.

Poirot, "Bay Levering çok düşünceli bir adam," diye mırıldandı nazikçe. "Önerisine uyalım."

"Babamı ve... diğerlerini de uyandıralım mı?"

Poirot, "Hayır," dedi kesin bir tavırla. "Buna hiç gerek yok. Polis gelene kadar kimse bir şeye dokunmasın. Haydi, içeri girelim mi artık? Kütüphanede bekleyelim. Sizlere bu üzücü olayı bir süre unutturacak bir şey anlatacağım."

O önden giderken diğerleri arkasından geldi.

Rahat koltuklardan birine kurulan Poirot, "Öyküm bir yakut hakkında," dedi. "Çok ünlü bir adama ait yine çok ünlü bir yakut. Size adamın adını söylemeyecek, dünyanın en ünlü kişilerinden biri

olduğunu söylemekle yetineceğim. *Eh, bien,* bu ünlü adam gizlice Londra'ya gelir. Ünlü, fakat genç ve akılsız olduğu için çok güzel bir kadına kapılır. Kadının aklı onda değil servetindeymiş. Böylece, nesillerdir adamın ailesine ait yakutu alarak bir gün onu terk eder. Zavallı adam paniğe kapılır. Yakında asil bir prensesle evlenmek üzereymiş ve skandal istemiyormuş. Polise gidemeyeceği için baba, yani Hercule Poirot'ya gelir. "Yakutumu bulun," der. *Eh, bien,* ben de o genç hanımı tanıyordum. Bir erkek kardeşi vardı ve ikisi aralarında zekice bir plan yapmışlar. Noel'i nerede geçireceklerini biliyordum. Tesadüfen rastladığım Bay Endicott'un sayesinde ben de onlara konuk oldum. Fakat bu güzel ve genç hanım benim geleceğimi öğrenince paniğe kapılır. Çok zeki olduğu için, yakutun peşinde olduğumu anlamıştır. Onu derhal emin bir yere saklamalıdır... erikli pudingin içine! Evet, hayretinizi anlıyorum. Diğer konuklarla birlikte tatlıyı karıştırırken yakutu diğerlerinden ayrı olan alüminyum kâseye atar. Garip bir rastlantı sonucu, o puding Noel günü yenir."

Trajedi bir an için unutulurken herkes ağzı açık, Poirot'ya bakakalmıştı.

"Bundan sonra," diye devam etti ufak tefek adam. "Kadın yatmaya gider." Köstekli saatini çıkarıp baktı. "Ev halkı ayağa kalktı. Bay Levering'in polisi getirmesi sizce de biraz uzun sürmedi mi? Galiba kız kardeşi de onunla gitti."

Evelyn bir çığlıkla ayağa kalktı. Bakışları Poirot'ya dikilmişti.

"Galiba dönmeyecekler. Oscar Levering uzun zamandır garip işler çeviriyordu. O ve kız kardeşi işlerini başka isimlerle başka bir ülkede yürütecekler herhalde. Bu sabah onu hem kışkırttım, hem de

korkuttum. Biz evdeyken yakutu ete geçirmeyi düşünürken, polise haber vermek zorunda kaldı. Bu da köprüleri yıkması anlamına geliyor. Cinayetle suçlanmak üzereyken kaçmaktan başka çaresi kalmamıştı."

"Nancy'yi o mu öldürdü?" diye fısıldadı Jean.

Poirot ayağa kalktı.

"Cinayet mahallini bir kez daha ziyaret edelim mi?"

Yine o önden, diğerleri arkadan yürüdüler. Fakat evden çıkınca hepsi hayret çığlıkları attı. Trajediden hiçbir iz kalmamıştı; karlar dümdüz uzayıp gidiyordu.

"Aman Tanrım!" Eric basamağa çöktü. "Rüya falan görmedik, değil mi?"

"Olağanüstü bir durum," dedi Poirot. "Kayıp Cesedin Esrarı." Gözleri muzip bir ifadeyle ışıldıyordu.

Jean ani bir şüpheyle öne çıktı.

"Mösyö Poirot, siz... bize oyun oynamıyorsunuz, değil mi? Bana oynuyorsunuz gibi geliyor!"

"Doğru, çocuklar. Gördüğünüz gibi, küçük numaranızın farkındaydım ve ben de buna kendi oyunumla karşılık verdim. Ah, işte Matmazel Nancy. Umarım, komedideki muhteşem rolünden sonra soğuktan hastalanmamıştır."

Gerçekten de kanıyla canıyla, gözleri ışıl ışıl, her yanından sağlık fışkıran Nancy Cardell bütün neşesiyle karşılarındaydı.

"Üşütmediniz, değil mi? Odanıza gönderdiğim ilacı içtiniz mi?" Poirot bunu suçlar gibi sormuştu.

"Bir yudum yetti. Çok iyiyim. Rolümü iyi oynadım mı, Mösyö Poirot? Ah, kolum turnike yüzünden biraz ağrıyor."

"Çok iyi oynadım, *petite*. Artık diğerlerine açıklayalım mı? Hâlâ şaşkınlar. Görüyorsunuz, *mes enfants*, Matmazel Nancy'ye oyununuzdan haberim olduğunu açıkladım ve benim oyunumda rol alıp alamayacağını sordum. O da üstüne düşeni zekice yerine getirdi. Bay Levering'i ona bir çay yapması için ikna etti ve karda ayak izleri bırakmasını sağladı. Zamanı gelince de Levering onun gerçekten öldüğünü sandı. Ben de onu korkutmaya yetecek kozlar vardı. Biz eve girdikten sonra neler oldu, matmazel?"

"Kız kardeşiyle evden çıkıp yakutu avucumdan aldı ve telaşla uzaklaştılar."

"Peki yakut ne olacak, Mösyö Poirot?" diye sordu Eric. "Onu alıp kaçmalarına göz mü yumdunuz?"

Suçlarcasına ona bakan gözler karşısında Poirot'nun yüzü asıldı.

Cılız bir sesle, "Onu geri alacağız," derken gençlerin gözünde itibarının sarsıldığının farkındaydı.

"Alacağız demek!" diye bağırdı Johnnie. "Onların yakutla kaçmalarına göz yumduğunuzu düşündükçe..."

Jean ondan daha zekiydi.

"Yine bize oyun oynuyor!" dedi. "Öyle değil mi, Mösyö Poirot?"

"Sol cebimde, matmazel."

Jean elini heyecanla dedektifin cebine sokup zafer çığlığıyla çekti. Yakut bütün görkemiyle kırmızı ışıltılar saçıyordu.

"İşte," diye açıkladı Poirot. "Diğeri Londra'dan getirdiğim bir kopyaydı."

Jean, "Ne kadar zeki," dedi heyecanla.

Johnnie, "Bize açıklamadığınız bir şey daha var," dedi birden. "Oyunumuzu nasıl anladınız? Nancy mi söyledi?"

Poirot başını iki yana salladı.

"Nasıl öğrendiniz öyleyse?"

"Benim işim böyle şeyleri bilmektir." Poirot patikadan aşağı yan yana yürüyen Evelyn Haworth'la Roger Endicott'a bakarak gülümsedi.

"Evet, ama yine de açıklamanızı istiyoruz. Ah, lütfen! Sevgili Mösyö Poirot, lütfen anlatın!"

Poirot bir anda heyecanla ışıldayan genç yüzlerin arasında kaldı.

"Bunu açıklamamı gerçekten istiyor musunuz?"

"Evet."

"Açıklayabileceğimi sanmıyorum."

"Neden?"

"Ma foi, düş kırıklığına uğrayacaksınız."

"Anlatın, lütfen! Nasıl öğrendiniz?"

"Biliyorsunuz kütüphanedeydim..."

"Evet?"

"Ve siz de bahçede plan yapıyordunuz... kütüphane penceresi de açıktı."

"Hepsi bu mu?" diye sordu Eric. "Na kadar basit!"

"Öyle, değil mi?" Poirot gülümsüyordu.

Jean, "Şimdi her şeyi biliyoruz," dedi rahatlayarak.

Poirot, "Acaba?" diye mırıldandı eve girerken. "İşi her şeyi bilmek olan ben her şeyi bilmiyorum."

Kimbilir kaçıncı kez cebindeki buruşuk kâğıdı çıkardı.

"Erikli pudingten yemeyin."

Poirot şaşkın şaşkın başını salladı. Aynı anda yanı başından hayret dolu bir soluk geldi. Başını çevirince basma elbiseli, ufak tefek bir kızla karşılaştı. Kızın bir elinde faraş, diğerinde fırça vardı.

"Siz kimsiniz, çocuğum?" diye sordu Poirot.

"Annie 'Icks' efendim. Hizmetçi."

Aklına bir şey gelen Poirot kâğıdı ona gösterdi.

"Bunu sen mi yazdın, Annie?"

"Kötü bir niyetim yoktu, efendim."

Poirot gülümsedi.

"Elbette. Açıklamak ister misin?"

"O ikisi, efendim. Bay Levering ve kız kardeşi. Hiçbirimiz onları sevmiyorduk ve kadın kesinlikle hasta değildi.

Bundan emindik. Garip bir iş döndüğünü anlamıştım. Size gerçeği itiraf edeyim, efendim. Kapıyı dinledim ve adamın açıkça, "Şu Poirot'nun en kısa zamanda ayağımızın altından çekilmesini sağlamalıyız," dediğini duydum. Sonra, "Mücevheri nereye sakladın?" diye sorunca kadın, "Pudingin içine," dedi. Böylece sizi Noel pudingiyle zehirlemeye çalıştıklarını anladım, fakat ne yapacağımı bilmiyordum. Aşçı benim gibi birini dinlemezdi. Sonra aklıma Bay Graves'in görüp size verebileceği bir not yazmak geldi."

Annie sustuğunda soluk soluğaydı. Poirot onu ciddi bir ifadeyle uzun uzun süzdü.

"O ucuz romanları çok okuduğun belli, Annie," dedi sonunda. "Fakat iyi yürekli ve yeterince zekisin. Londra'ya döndüğümde sana böyle konular, azizlerin yaşamı ve bir kadının ekonomik durumu hakkında harika kitaplar göndereceğim."

Annie'yi hayretten ağzı açık bırakıp hole çıktı. Niyeti kütüphaneye gitmekti, fakat açık pencereden birbirlerine çok yakın biri sarışın, öbürü esmer iki kafa görünce olduğu yerde durdu. Birdenbire boynuna bir çift kol sarıldı.

"Dut çelenginin altında durursanız!" diye bağırdı Jean.

Nancy, "Ben de," diye katıldı.

Bütün bunlar Mösyö Poirot'nun çok hoşuna gidiyordu... Hem de çok.

YALNIZ TANRI

British Museum'un sergi raflarından birinde, çok daha önemli oldukları belli diğer tanrı heykellerinin arasında yapayalnız, unutulmuş halde öylece duruyordu. Dört duvarı kaplayan raflarda sıralanmış önemli şahsiyetler kendi üstünlüklerini sergiler gibiydi. Her birinin kaidesinde onu yaratıp sahiplenmekle gururlanan ülke ve ırkın adları yazılmıştı. Konumları hakkında hiç kuşku yoktu; önem taşıyan kutsal nesnelerdi ve bu şekilde saygı görüyorlardı.

Sadece köşedeki küçük tanrı heykeli diğerlerinden ayrı ve uzaktı. Gri taştan kabaca oyulmuş olan tanrının hatları zaman ve hava yüzünden aşınmıştı. Dirsekleri dizlerinde, başı ellerine dayanmış; yabancı bir ülkede yalnız, küçük bir tanrıydı.

Geldiği ülkeyi belirten bir yazı yoktu. Gerçekten de yapayalnız, onuruyla ününü yitirmiş, evinden çok uzakta, acınacak bir varlıktı.

Onu hiç kimse fark etmez, durup bakmazdı. Neden fark etsinlerdi? Hiç dikkat çekmeyen, gri bir taş kütlesiydi sadece. Her iki yanında yüzeyleri zamanın etkisiyle aşınmış iki Meksika tanrısı vardı. Ellerini kavuşturmuş, sakin görünümlü bu iki tanrının zalim ağızlarındaki gülümsemeler insan ırkını ne kadar küçümsediklerini ortaya koyuyordu. Yanında bunlardan başka toparlak, kendini beğenmiş, tek yumruğunu sıkmış, bencilliği yüzünden acı çeken küçük bir tanrı daha vardı. Yine de ziyaretçiler Meksikalı arkadaşlarının gülümseyen kayıtsızlıklarda onun aşırı kendini beğenmişliği arasındaki zıtlığa gülmek için bile olsa zaman zaman durup ona bakarlardı.

Ve küçük yalnız tanrı başı ellerinin arasında, yıllar yılları kovalarken ümitsizce yerinde duruyordu. Ta ki bir gün mucize gerçekleşip ona hayran olan bir ziyaretçi bulana dek.

"Bana mektup var mı?"

Girişteki görevli mektupları durdukları yerden çıkarıp şöyle bir baktıktan sonra ciddi bir ses tonuyla, "Size bir şey yok, efendim," dedi.

Frank Oliver içini çekerek kulüpten çıktı. Ona mektup gelmesi için bir neden yoktu. Ona çok az kişi yazardı. Baharda Burma'dan döndüğünden beri yalnızlığını gittikçe artan şekilde duyumsamaya başlamıştı.

Frank Oliver kırk yaşlarının başındaydı ve hayatının son on sekiz yılı kısa aralıklarla İngiltere'de, diğer zamanlarda da dünyanın çeşitli yerlerinde geçmişti. Emekli olup kesin olarak ülkesine dönünce, hayatta ne kadar yalnız olduğunu ilk kez anlamıştı.

Aslında, Yorkshire'lı bir rahiple evli, kiliseyle hayır işlerinden başını kaldıramayan ve çocuklarıyla haşır neşir olan kız kardeşi Greta

vardı, Greta tek erkek kardeşine çok düşkün olsa da ona ayıracak zamanı pek olmuyordu. Bir de, Frank'in eski dostu Tom Hurley vardı. Tom, Frank'in gizliden gizliye korktuğu, güzel, neşeli, zeki, enerjik ve pratik bir genç kadınla evliydi. Kadın ona bir seferinde, yanında 'güzel kızlar' varken müzmin bir bekâr olarak kalmamasını neşeyle söylemişti. Frank Oliver'ın o 'güzel kızlar'a söyleyecek bir şeyi yoktu; kızlar ona biraz ilgi gösterdikten sonra ümitsiz vaka olduğuna karar verip yanından uzaklaşıyorlardı.

Frank yine de yabani değildi. Arkadaşlıkla anlayışa çok ihtiyacı vardı ve İngiltere'ye döndüğünden beri düş kırıklığı artmaktaydı. Çok uzun süre ülke dışında kaldığı için zamanın gerisinde kalmıştı. Uzun, amaçsız günlerini ortalıkta dolaşıp bundan sonra ne yapacağını düşünerek geçiriyordu.

Böyle günlerden birinde yolu British Museum'a düştü. Asya kültürleriyle ilgilendiği için yalnız tanrı ilişti gözüne. Bir anda etkilenmişti. Onda Frank'e benzeyen bir şey vardı; yalnız tanrı da yabancı bir ülkede kaybolmuş, yolunu şaşırmıştı. Yüksek bir rafta sergilenen küçük, gri taş heykelciği görmek için sık sık müzeye gider oldu.

Küçük dostumun şansı yok, diye düşünüyordu kendi kendine. Belki zamanında ona büyük önem verilmiş, insanlar adaklarını sunmak için kuyruğa girerlerdi.

Frank küçük dostuna karşı böylesine bir sahiplenme duyuyordu, ki neredeyse kendini onun gerçek sahibi sanacaktı. Öyle ki, küçük tanrı ikinci bir hayran kazanınca buna üzüldü. Yalnız tanrıyı keşfeden oydu; başkası değil. Frank araya girme hakkı olduğunu düşündü.

Ne var ki, ilk anki sıkıntısının ardından kendi kendine gülümsedi, ikinci hayran çok daha iyi günler görmüş eski püskü siyah bir mantoyla

eteği içinde ufak tefek, insanda acıma duygusu uyandıran hüzünlü bir yaratıktı. Gençti, tahmin ettiği kadarıyla yirmi yaşının başlarındaydı, sarışın, mavi gözlüydü ve ağzı özlem dolu bir ifadeyle sarkmıştı.

Kızın özellikle şapkası Frank'in koruma duygusunu ayaklandırmıştı. Şapkayı kendisinin süslediği belliydi. Başarılı olmak için öyle çabalamıştı ki, ortaya acınacak bir şey çıkmıştı. Fakirliği belli olsa da, kızın bir leydi olduğu açıktı ve Frank onun zengin çocuklarına öğretmenlik yaptığını ve dünyada yapayalnız olduğunu anladı.

Kızın Tanrı'yı ziyaret günlerinin salı ve cuma olduğunu, her seferinde müze açılır açılmaz, yani sabah onda geldiğini keşfetti. Önceleri kızın varlığından rahatsız olsa da, sonra yavaş yavaş bu Frank'in tekdüze hayatının en büyük ilgi alanlarından biri haline geldi. Bu diğer hayran küçük tanrının Frank'in gözünde önemini yitirmesine neden oluyordu. 'Küçük Yalnız Leydi'yi görmediği günler bomboş geçiyordu.

Gerçeği büyük bir çabayla saklama gayretine rağmen kız da onunla ilgileniyordu belki. Fakat aralarında ortak bir şeylerin geliştiği kesindi, yine de o güne kadar tek kelime etmemişlerdi, işin gerçeği adamın çok utangaç oluşuydu! Frank kızın onun farkına bile varmadığını -içinden bir ses bunu hemen yalanlamıştı- bunu büyük bir saygısızlık olarak göreceğini düşünüyor ve son olarak, kıza ne söyleyeceğini bilmiyordu.

Fakat kader ya da küçük tanrı ona ilham verdi; en azından Frank böyle bir hisse kapılmıştı. Kendi zekâsına duyduğu hayranlıkla, dokunmaya adeta korktuğu incecik, dantelli bir kadın mendili satın aldı ve bu şekilde silahını kuşanmış olarak kızın ardından giderek onu Mısır Salonu'nda durdurdu.

"Bağışlayın, fakat bu sizin mi?" Sakin ve rahat bir tavırla konuşmaya çalışmış, ama bunu beceremeyişti.

Yalnız Leydi mendili aldı ve dikkatle inceler gibi yaptı.

"Hayır, benim değil." Kız mendili geri verip, Frank'in kendisini suçlu hissetmesine yol açan şüpheli bir bakışla ekledi. "Bu oldukça yeni. Etiketi hâlâ üzerinde."

Frank her şeye rağmen foyasının ortaya çıkmasını itirafa hazır değildi. Açıklamaları peş peşe sıralamaya başladı.

"Şu büyük vitrinin altında buldum. Arka ayağının yanında." Bu ayrıntılı açıklama Frank'in kendisini daha iyi hissetmesini sağladı. "Siz de orada durduğunuz için onun size ait olduğunu düşündüm ve yerden alıp peşinizden koştum."

Kız tekrar, "Hayır, benim değil," dedikten sonra özellikle kabalaşmaya çalışır gibi ekledi. "Teşekkür ederim."

Konuşmaları burada kesildi. Kız utançla pembeleşen yüzüyle öylece dururken kibarca nasıl geri çekileceğini düşünüyordu.

Frank bu fırsatı değerlendirmek için ümitsiz bir girişimde bulundu.

"Siz ortaya çıkana kadar, Londra'da küçük tanrımızı seven başka birinin olduğunu bilmiyordum."

Mesafeli tavrını bir yana bırakan kız heyecanla atıldı.

"Ona siz de mi böyle diyorsunuz?"

Kız belli ki onun kullandığı sıfatı işitmiş, fakat hoşnutsuzluk duymamıştı. Anlayışlı bir havaya bürünürken, Frank'in alçak bir sesle, "Elbette!" demesi ona doğal gelmişti.

Bu seferki sessizlik karşılıklı anlayıştan doğmuştu.

Aniden mesafeli tavrını koruması gerektiğini hatırlayarak sessizliği bozan Yalnız Leydi oldu.

Kız sırtını dikleştirerek onun gibi ufak tefek birinde komik duran vakarlı soğuk bir sesle, "Artık gitmeliyim," dedi. "İyi günler." Başının hafif ama katı bir hareketiyle onu selamladı ve dimdik bir yürüyüşle yanından uzaklaştı.

Frank Oliver'ın kendisini yenilgiye uğramış gibi hissetmesi gerekirken, o alışılmadık şekilde ve isteksizce, "Tatlı şey!" diye mırıldandı.

Yine de, çok geçmeden bu aptalca cesareti yüzünden pişmanlık duydu. Küçükhanımefendisi on gün boyunca müzeye uğramadı. Frank çok ümitsizdi! Kızı korkutup kaçırmıştı! Kız asla geri dönmeyecekti! O kaba, kötü bir adamdı! Kızı bir daha göremeyecekti!

Ümitsizlik içinde bütün gün müzeyi gezdi. Kız geliş saatlerini değiştirmiş olabilirdi. Frank birbirlerine bitişik salonları çok geçmeden ezberlerken, mumyalardan nefret etmeye başlamıştı. Onu sıkıntıdan patlatan Asur hiyeroglifleriyle her çağdan vazoları aralıksız üç saat boyunca seyrederken, müze bekçisi onu kuşkuyla süzüyordu.

Fakat bir gün sabrının mükâfatını gördü. Kız eskisinden daha pembe bir yüzle geri dönerken kendisine hâkim görünmek için büyük çaba harcıyordu.

Frank neşeli, dostça bir tavırla onu selamladı.

"Günaydın. Uzun zamandır görünmüyordunuz."

"Günaydın."

Kız bunu buz gibi bir sesle söylerken, Frank'in son kelimelerini soğukça duymazdan gelmişti.

Fakat Frank ümitsizdi.

"Dinleyin!" Kızın karşısına dikilirken gözlerinde kocaman, sadık bir köpeği andıran, yalvaran bakışlar vardı. "Arkadaş olamaz mıyız?

Londra'da kimsem yok. Yeryüzünde yapayalnızım ve sizin de öyle olduğunuza inanıyorum. Dost olmalıyız. Zaten bizi küçük tanrımız tanıştırdı."

Kız biraz kuşkuyla ona baktı. Fakat dudaklarının kenarları hafif bir gülümseyişle bükülmüştü.

"Öyle mi?"

"Elbette!"

Frank bu kesin doğrulamayı ikinci kez yapıyordu ve öncekinde olduğu gibi etkisi güçlü olmuştu. Kız o biraz soylu havasıyla şunları söyledi:

"Öyle olsun."

Frank, "Harika," diye homurdandı. Fakat sesinde kızın birden ve kesin bir acıma duygusuyla ona bakmasına yol açan bir şey vardı.

Tuhaf arkadaşlık işte böyle başladı. Haftada iki kez, putperestlerin küçük tanrısının karşısında buluşuyorlardı. Sohbetleri başlangıçta yalnızca onunla sınırlıydı. Küçük tanrı arkadaşlıkları için bir başlangıç, bir bahane olmuştu. Onun kaynağını uzun uzun tartışmışlardı. Adam ona en kanlı özellikleri yakıştırıyor, geldiği ülkenin korku ve dehşet sembolü olduğunu, insanların ona kurban edilmelerine doymadığını ve korkuyla titreyerek tapınan insanlara tepeden baktığını düşünüyordu.

Yalnız Leydi'yse bu teoriye inanmamaktaydı. Onun özünde müşfik bir küçük tanrı olduğunda ısrar ediyor ve güçlü olduğundan şüphe ediyordu. Frank'e karşı çıkarak, güçlü olsaydı bu kadar mahzun ve arkadaşsız olmayacağını söylüyordu. Her şeye rağmen sevimli, küçük bir tanrıydı ve kız onu seviyor, ona alayla bakan diğer iğrenç, kendilerini beğenmiş şeylerin arasında bütün gün öylece oturmasından nefret

ediyordu! Küçük Leydi bu heyecanlı sözlerinden sonra soluk soluğa kalmıştı.

Bu konu hakkında konuşacak şey kalmayınca doğal olarak kendilerinden söz etmeye başladılar. Frank tahmininde yanılmadığını anladı. Kız Hampstead'de yaşayan bir ailenin çocuklarına mürebbiyelik yapıyordu. Frank bu çocuklardan, yani beş yaşındaki yaramaz değil de yalnızca hınzır olan Ted'den, ellerinden geleni yapan ikizlerden ve ona söylenen hiçbir şeyi yapmayan, ama suyuna gidilince çok şirin olan Molly'den anında nefret etmişti!

Frank katı ve onu suçlayan bir tavırla, "O çocuklar seni aptal yerine koyuyorlar," dedi.

Kız, "Hayır," dedi heyecanla. "Onlara karşı çok kararlıyım."

"Ah! Ne demezsin!" Frank güldü. Fakat kız bu şüpheciliği nedeniyle ondan hemen özür dilemesini istedi.

Kız yetimdi ve hayatta kimsesi yoktu.

Frank de yavaş yavaş ona kendi sıkıcı ve başarılı sayılacak iş hayatıyla tuvalleri ziyan ederek geçirdiği boş zamanlarını anlattı.

"Elbette bu konuda pek bilgim yok," diye açıkladı. "Fakat günün birinde bir tablo yapacağımı hissetmişimdir. Gayet güzel desen çizerim, ama bir şeyin gerçek anlamda resmini yapmak isterdim, işi bilen bir arkadaşım bir seferinde tekniğimin hiç de fena olmadığını söylemişti."

Duydukları kızın ilgisini çekmişti. Ayrıntıları anlatması için Frank'i zorladı.

"Çok iyi resim yaptığına eminim," deyince Frank başını iki yana salladı.

"Hayır, son günlerde bazı resimlere başladım, fakat beğenmeyerek bir kenara attım. Zamanım olunca her şeyin kendiliğinden gelişeceğini

düşündüm hep. Bu inancı yıllardır içimde saklıyordum, ancak her şey gibi bunu da çok sonraya bıraktım."

"Hiçbir şey için çok geç değildir... asla." Kız gençliğin tipik heyecanıyla söylemişti bunu.

Frank ona gülümsedi. "Öyle mi sanıyorsun, küçüğüm? Bazı şeyler için çok geç kaldım."

Küçük Leydi ona gülerek onu bezginlikle suçladı.

British Museum'da kendilerini tuhaf şekilde evlerinde gibi hissediyorlardı. Galerileri dolaşan sempatik bekçi, zeki ve anlayışlıydı. Çiftin ziyaret saatlerinde, bekçi onurlu görevine bitişik Asur salonunda ihtiyaç duyulduğunu düşünüyordu.

Frank bir gün cesaretini topladı ve kızı çaya davet etti.

Kız ilk önce reddetti.

"Hiç zamanım yok. Özgür değilim. Bazı sabahlar buraya çocukların Fransızca dersleri sayesinde gelebiliyorum."

"Saçmalık," dedi Frank. "Bir günü kendine ayırabilirsin. Bir halanın, kuzeninin ya da başka bir akrabanın öldüğünü bahane et, fakat mutlaka gel. Buraya yakın ABC Kafe'ye gidip çayla çörek yeriz. Çörek sevdiğine eminim!"

"Evet, üzümlü küçük çöreklere bayılırım!"

"Ve üstlerinde de şerbet..."

"Tostoparlak, tatlı şeylerdir..."

Frank Oliver, "Üzümlü çöreklerde insanı rahatlatan bir şey var," dedi ciddi bir tavırla.

Randevuyu böylece ayarlamışlardı. Küçük öğretmen olayın şerefine, kemerine iliştirdiği bir sera gülüyle kararlaştırdıkları yere geldi.

Frank onun gergin, endişeli bir hali olduğunu neden sonra anladı. Kız mermer masada fincanlarına çay koyarken bu durum eskisinden daha belirgindi.

Frank, "Çocuklar seni üzüyorlar mı?" diye sordu centilmen bir tavırla.

Kız başını iki yana salladı. Son günlerde çocuklardan söz etmekten kaçınıyordu.

"Onlar gayet iyi. Onlara fazla aldırmıyorum."

"Öyle mi?"

Frank'in anlayışlı ses tonu kızı nedense çok rahatsız etmişti.

"Ah, hayır. Sandığın gibi değil. Fakat... fakat gerçekten, kendimi çok yalnız hissediyordum. Gerçekten!" Kız adeta yalvarıyordu.

Bundan etkilenen Frank, "Evet, evet, küçüğüm," dedi hemen. "Biliyorum, biliyorum."

Bir anlık duraksamanın ardından neşeyle ekledi. "Farkında mısın, henüz adımı sormadın?"

Kız karşı çıkarcasına elini kaldırdı.

"Lütfen, bilmek istemiyorum. Sen de benimkini sorma. Karşılaşıp dost olan iki yalnız insan olalım yalnızca. Böylesi çok daha güzel... ve... ve de farklı."

Frank ağır ağır, düşünceli bir tavırla, "Öyle olsun," dedi. "Yapayalnız bir dünyada birbirlerini bulan iki insan olalım."

Kız durumu bu şekilde ortaya koymak istememişti. Sohbeti sürdürmekte zorlanıyordu. Başını tabağına öyle eğdi ki, başının yalnızca tepesi görünür oldu.

Onun kendisini toplamasına yardım etmek isteyen Frank, "Çok güzel bir şapka," dedi.

Kız, "Kendim süsledim," dedi gururla.

"Gördüğüm an öyle olduğunu anlamıştım." Frank yanlış cümleyi neşeyle söylemişti.

"İstediğim kadar modaya uygun olmadı ne yazık ki!"

Frank, "Bence çok güzel bir şapka," dedi ona duyduğu sadakatle.

Aralarına yine huzursuzluk çöktü. Cesaretle sessizliği bozan Frank Oliver'dı.

"Küçük Leydi'm, şimdi söylemeyecektim, fakat elimde değil. Seni seviyorum. Seni istiyorum. Siyah giysilerin içinde orada dururken gördüğüm andan beri âşığım sana. Tanrım, iki yalnız insan birlikteyken... anlamıyorum... artık yalnız olmamalılar. Bir bilsen, elimden geleni yapardım! Seni resmederdim. Yapabilirdim. Yapabileceğimi biliyorum. Ah! Küçüğüm, sensiz yaşayamam. Gerçekten yaşayamam..."

Küçük Leydisi sabit gözlerle ona bakıyordu. Ne var ki söyledikleri hiç de Frank'in beklediği şeyler değildi. Alçak bir sesle ve tek tek, "O mendili sen satın aldın," dedi.

Frank onun kadınca dikkati karşısında hayrete düşmüş, şimdi itiraf etmesine şaşırmıştı. Aradan bunca zaman geçtikten sonra kız onu bağışlamıştı mutlaka.

Frank, "Evet," diye onayladı çaresizce. "Seninle konuşmak için bir bahane yaratmak istedim. Bana çok kızdın mı?" Kızın suçlayan sözlerini korkarak bekledi.

Kız, "Çok şirin bir davranıştı!" dedi hararetle. "Çok şirindi!" Kendisine güvenemeyen bir ifadeyle sustu.

Frank Oliver homurdanır gibi devam etti.

"Söyle bana, küçüğüm, imkânsız bir şey mi? Çirkin, kaba ve senden yaşlı bir adam olduğumu biliyorum..."

Yalnız Leydi sözünü kesti.

"Hayır, değilsin! Seni şimdikinden farklı tanımak istemezdim. Seni olduğun gibi seviyorum, anlıyor musun? Sana acıdığım, hayatta kimsem olmadığı, beni sevecek, bana bakacak birini aradığım için değil... yalnızca sen sen olduğun için. Şimdi anladın mı beni?"

Frank, "Doğru mu bu?" dedi fısıldayarak.

Ve kız kendine güvenen bir tavırla, "Evet, doğru," dedi. Bu itirafın mucizesi aralarında asılı kaldı.

Sonunda Frank, "Galiba cennetteyiz, tatlım," dedi rüyada gibi.

Kız gözyaşı ve kahkaha yüklü bir sesle, "ABC Kafe'deyiz," dedi.

Ne yazık ki dünyevi cennetlerin ömrü çok kısaydı. Küçük leydi şaşkınlıkla bağırdı.

"Bu kadar geç olduğunun farkında değildim! Hemen gitmeliyim."

"Seni eve bırakacağım."

"Hayır, hayır, hayır!"

Bu itirazına boyun eğmek zorunda kalan Frank ona metro istasyonuna kadar eşlik etti.

"Hoşça kal, sevgilim." Kız onun sonradan hatırlayacağı bir ümitsizlikle eline sarılmıştı.

Frank, "Yalnızca yarına kadar," dedi neşeyle. "Her zamanki gibi saat onda birbirimize isimlerimizi ve geçmişlerimizi anlatacağız, açık sözlü olacağız."

"Her şeye rağmen, cennete elveda," diye fısıldadı kız.

"Cennet daima bizimle olacak, sevgilim!"

Kız karşılık olarak ona gülümsedi, fakat Frank'in anlayamadığı aynı hüzünle uzaklaştı ve acımasız metro vagonu onu alıp götürdü.

* * *

Frank onun son sözleri yüzünden tuhaf şekilde huzursuz olmuştu. Yine de onları kafasından uzaklaştırdı ve her zamanki buluşma yerleri için heyecanlı bir beklentiye başladı.

Sabah onda her zamanki yerdeydi. Öbür tanrı heykelciklerinin ona nasıl kötü kötü baktıklarını ilk kez o zaman gördü. Onu etkileyen gizli ve kötü bir bilgiye sahip oldukları için mutluydular sanki. Frank onların nefretini huzursuz bir şekilde içinde hissediyordu.

Küçük leydi geç kalmıştı. Neden hâlâ gelmemişti? Ortamın havası Frank'in sinirini bozmaya başlamıştı. Küçük dostu -ikisinin tanrısı- hiç o günkü kadar güçsüz görünmemişti. Kendi ümitsizliğine gömülmüş, küçük bir taş yığını gibiydi!

Bu düşünceleri ufak tefek, yüzünün hatları keskin bir delikanlının yanına gelerek onu dikkatle baştan aşağı süzmesiyle kesildi. Çocuk incelemesinden memnun kalmış olmalıydı ki, ona bir mektup uzattı.

"Bana mı?"

Zarfın üzerinde isim yoktu. Frank mektubu alırken çocuk hızla yanından uzaklaştı.

Frank Oliver mektubu ağır ağır, hayret içinde okudu. Oldukça kısaydı.

Sevgilim,

Seninle asla evlenemem. Lütfen hayatına girdiğimi bile unut ve seni kırdığım için beni bağışlamaya çalış. Sakın beni aramaya kalkma, çünkü bulamazsın. Bu gerçek bir elveda.

Yalnız Leydi

Son anda karalandığı belli olan bir not daha vardı:

Seni seviyorum. Gerçekten seviyorum.

Son anda içten gelen bu not, olayı izleyen haftalarda Frank'in içini rahatlatan tek şeydi. Kızın "onu aramaya kalkmaması" yolundaki uyarısına elbette uymadı. Fakat boşuna. Kız tam anlamıyla ortadan kaybolmuştu ve Frank'in elinde onu bulmasını sağlayacak bir ipucu yoktu. Ümitsizce ilanlar verdi, hiç olmazsa esrarı açıklamak için kıza gizli mesajlarla yalvardı, fakat bütün bu çabaları bomboş bir sessizlikle sonuçlandı. Kız bir daha dönmemek üzere gitmişti.

Frank'in hayatında ilk kez yağlıboya tablolar yapması işte böyle oldu. Tekniği her zaman iyiydi. Şimdi sanatkârlık ve ilham bir aradaydı.

Adını duyuran ve ona ün kazandıran tablo akademi tarafından kabul edilmiş ve sergilenmek üzere alınmıştı. Ustalığı ve tekniğinin yanı sıra konunun kusursuz şekilde işlenmesi sayesinde yılın tablosu seçilmişti. Yaydığı gizemli hava da halkın gözünde ona daha büyük ilgi kazandırmaktaydı.

İlham Frank'e rastlantı sonucu gelmişti. Bir dergide okuduğu peri masalı hayal gücünü harekete geçirmişti.

Daima istediklerine kavuşan şanslı bir prensesin öyküsüydü. Bir isteği mi oldu? Hemen yerine getirilirdi. Bir arzusu mu vardı? Anında gerçekleştirilirdi. Üzerine titreyen babasıyla annesi, hazineleri, güzel giysileri, sayısız mücevherleri, her an her isteğini yerine getirmeye hazır köleleri, yüzleri gülerek yanından ayrılmayan nedimeleri, yani bir prensesin arzulayabileceği her şeyi vardı. En yakışıklı, en zengin prensler ona kur yaparlar, onunla evlenebilmek için boşuna uğraşırlardı. Sevgilerini kanıtlamak için yüzlerce ejderhayı kılıçtan geçirmeye hazırdılar. Bütün bunlara rağmen prensesin yalnızlığı ülkenin en fakir dilencisinden daha büyüktü.

Frank öykünün geri kalanını okumamıştı. Prensesin sonu onu ilgilendirmiyordu. Mutluluğun bolca sunulduğu, lükse boğulmuş, fakat Bolluk Sarayı'nda açlık çeken, zevk âleminin içinde yaşarken ruhu keder içinde ve yapayalnız prensesin hayali gözlerinin önünde belirmişti.

Hırçın bir enerjiyle tabloya başlamıştı. Yaratışın şiddetli sevinci vardı içinde.

Prensesi sarayında bir divana uzanmış olarak resmetmişti. Tabloya Doğu'nun isyankâr renkleri hâkimdi. Prensesin sırtında tuhaf renkte işlemelerle dolu muhteşem bir elbise vardı; altın sarısı saçları omuzlarına dökülüyordu, başında mücevherlerle işlenmiş bir taç vardı. Nedimeleri etrafındaydı, zengin hediyeler sunan prensler önünde diz çökmüşlerdi. Bu lüks ve zenginliği yansıtan bir sahneydi.

Ne var ki, prenses bütün bunlara yüz çevirmişti. Etrafındaki sevinç ve kahkahalara karşı duyarsızdı. Bakışları karanlık bir köşede duran, sahneyle tamamen ilgisiz bir nesnedeydi: başını ellerinin arasına almış, ümitsizliğin içinde yitip gitmiş, gri taştan bir tanrı heykeliydi bu.

Sahneyle o kadar ilgisiz miydi gerçekten? Genç prensesin gözleri, kendi yalnızlığının farkına varışla karşı konmaz şekilde bir çekicilik ve anlaşılmaz bir sempatiyle ona dikilmişti, ikisi birbirlerine çok benziyorlardı. Dünya ayaklarının altındaydı... fakat prenses yine de yapayalnızdı: küçük yalnız tanrıya bakan Yalnız Prenses.

Bütün Londra bu tablodan söz etmekteydi ve Greta, Yorkshire'dan bir tebrik mektubu yollarken, Tom Hurley'in karısı ondan "eserinin hayranı olan çok şirin bir kızla tanışması için hafta sonunda onlara gelmesini" istemişti. Frank Oliver alaylı bir kahkahayla mektubu şöminede yanan ateşe atmıştı. Sonunda gelen başarının ne anlamı vardı?

Onun istediği tek bir şey vardı: sonsuza kadar hayatından çıkan küçük Yalnız Leydi.

Ascot Kupası gününde British Museum'un belli bir bölümünde görev yapan bekçi hayal görüp görmediğini anlamak için gözlerini ovuşturdu. Orada dantel giysisi ve güzel şapkasıyla Parisli bir ressamın eserine benzeyen bir peri görmesi hiç umulmadık bir şeydi. Bekçi büyük bir hayranlıkla kıza baktı.

Yalnız tanrı onun kadar şaşırmamıştı belki. Kendince güçlü bir tanrıydı; zaman zaman bir kulunu huzuruna getirmekteydi.

Küçük Yalnız Leydi bakışlarını ondan ayırmazken dudakları hızlı bir fısıltıyla kımıldadı.

"Sevgili küçük tanrı, ah! Sevgili küçük tanrı, lütfen bana yardım et! Ah, lütfen yardım et!"

Belki de küçük tanrı mutlu olmuştu. Frank Oliver'ın iddia ettiği gibi zalim, kana susamış bir tanrı olsa bile, uzun, bezgin yıllar ve uygarlığın adımları soğuk, taştan kalbini yumuşatmıştı. Belki de Yalnız Leydi haklıydı ve o gerçekten müşfik, küçük bir tanrıydı. Belki yalnızca bir rastlantıydı. Her ne olursa olsun, Frank Oliver tam o anda ağır ve üzgün adımlarla Asur salonuna girdi.

Başını kaldırdı ve periyi gördü.

Bir an sonra kıza sarılmıştı. Kız hızlı hızlı, kesik kesik konuşuyordu.

"Çok yalnızdım. Sen biliyordun. Yazdığım öyküyü okumuş olmalısın; okumasan ve anlamasan o tabloyu yapmazdın. O prenses bendim; her şeye sahiptim, fakat kelimelerle anlatılamayacak kadar yalnızdım. Bir gün falcıya giderken hizmetçimin elbisesini ödünç almıştım. Yo-

lumun üzerinde olduğu için buraya uğradım ve seni küçük tanrıya bakarken gördüm. Her şey böyle başladı. Rol yapıyordum. Ah! Çok kötü bir hareketti ve rol yapmayı sürdürdüm. Sonra da sana böyle korkunç yalanlar söylediğimi itiraf etmeye korktum. Seni bu şekilde kandırdığım için benden nefret edeceğini düşündüm. Gerçeği öğrenmene dayanamazdım. Bu yüzden kaçtım ve öyküyü yazdım. Dün tablonu gördüm. Senin tablondu, değil mi?"

"Vefasızlığın" ne olduğunu ancak tanrılar bilirdi. Yalnız küçük tanrının insan doğasının karanlık vefasızlığını bildiği varsayılabilirdi. Tanrısal bir varlık olarak bunu gözlemleme yeteneğine sahipti, fakat yargı saatinde kendisine sayısız kurban adanmış olan küçük tanrı kendi fedakârlığını yaptı. Bulunduğu yabancı diyarda iki kulunu azat etmesi, sahip olduğu her şeyi feda ettiği için, kendince ne kadar iyi bir tanrı olduğunu gösteriyordu.

Parmaklarının arasındaki aralıklardan cennete kavuşan ve artık ona ihtiyaçları olmayan iki sevgilinin arkalarına bile bakmadan el ele uzaklaşmalarını seyretti.

O altı üstü, yabancı bir diyarda yapayalnız, küçük bir tanrıdan başka neydi ki?

MANX ALTINLARI

"Yaşlı Mylecharane yamacın tepesinde yaşardı.
Jurby'nin yeryüzüne doğru eğimle indiği yerde,
Çiftliği ağaçlar ve çiçeklerle baştan aşağı altındı,
Çok güzel de bir kızı vardı.

Ah, babacığım, senin bir sürü hazinen olduğunu,
Ancak hepsini sakladığını söylerler.
Altınları hiç görmesem de, pırıltısı sarı çiçeklerde;
Anlat, onları nereye sakladın?'

'Altınlarım bir meşenin içinde,
Deniz yükselirken sakladım ve hazine gömüldü.
Ve şimdi bir ümide bağlanmış gibi yerinde duruyor,
Bütün pırıltısıyla ve kasadaymış gibi emin şekilde.'"

Fenella bitirdiğinde, "Bu şarkıyı çok severim," dedim.

"Sevmelisin," dedi Fenella. "İkimizin de soyundan geldiğimiz kişiyi anlatıyor. "Myles Amca'nın büyükbabası. Yaşlı Mylecharane kaçakçılıktan bir servet kazanmış ve onu hiç kimsenin bilmediği bir yere saklamış."

Soyağacı Fenella'nın en büyük merakıydı. Atalarının hepsiyle ilgilenirdi. Benim eğilimlerimse içinde bulunduğumuz zamanla ilgiliydi. Yaşadığımız zorluklar ve belirsiz gelecek bütün enerjimi almaktaydı. Yine de Fenella'nın eski Manx türküleri söylemesi hoşuma gidiyordu.

Çok çekici bir kadındı Fenella. Birinci göbekten kuzenimdi ve bazen nişanlım olurdu. Maddi durumumuzun iyi olduğu zamanların iyimserliğiyle nişanlanır; içimizi karamsarlık sarıp, en az on yıl boyunca evlenemeyeceğimizi anladığımızda da nişanı bozardık.

"Defineyi bulmak için kimse uğraşmamış mı?" diye sordum.

"Uğraşmış tabii. Fakat bulan olmamış."

"Belki bilimsel yöntemler kullanmamışlardır."

"Myles Amca çok şakacıdır," dedi Fenella. "Zeki olan herkesin böyle küçük bir bilmeceyi çözeceğini söylerdi."

Garip bir şaka anlayışına sahip ve tuhaf bir adam olan, İnsan Adası'nda yaşayan ve eğitici söylemlere konu olan Myles Amca'mıza yakışan bir hareketti bu.

Ve postacı mektubu tam o sırada getirdi!

Fenella ve ben tuhaf akrabamızı yalnızca iki kez gördüğümüz için, derin bir yastaymışız gibi yapamazdık. Mektup Douglas'taki bir hukuk firmasından geliyordu ve müteveffa Bay Myles Mylecharane'in

vasiyeti gereğince, Fenella'yla benim Douglas'ta bir ev ve sürekli bir gelirden oluşan mülkünün ortak vârisleri olduğumuzu bildiriyordu.

İlişikte de Bay Mylecharane'in ölümünden sonra Fenella'ya verilmesini istemiş olduğu mühürlü bir zarf vardı. Bu mektubu açarak şaşırtıcı içeriğini okuduk. Çok ilginç bir belge olduğu için size tam metnini tekrarlıyorum.

"Sevgili Fenella ve Juan (ikinizin hiç ayrılmadığınızı bildiğim için böyle dedim! En azından, kulağıma gelen dedikodular bu yönde) biraz zeki olan herkesin üçkâğıtçı bir adam olan büyükbabamın sakladığı defineyi kolayca bulacağını söylediğimi sanırım hatırlıyorsunuz. Ben bu zekâmı kullandım ve ödülüm de dört sandık som altın oldu... tam bir peri masalına benziyor, öyle değil mi?

Yaşayan yalnızca dört akrabam var, siz ikiniz, hakkında hep kötü şeyler işittiğim yeğenim Ewan Corjeag ve hakkında duyduğum çok az bilginin de iyi olmadığı kuzenim Doktor Fayll.

Mülkümü olduğu gibi sana ve Fenella'ya bırakıyorum, ancak yalnızca zekâm ve kararlılığımla sahip olduğum 'define' hakkında üzerime bazı sorumluluklar düştüğü kanısındayım. Öyle hissediyorum ki, sevimli büyükbabam onu miras yoluyla kolayca başkalarına aktarmamdan hiç hoşlanmazdı. Bu yüzden, sıram gelince ben de küçük bir bilmece yarattım.

Halen dört 'sandık' dolusu define (fakat altın külçeleri ya da sikkeler değil daha çağdaş bir şekilde) ve hepsi yaşayan dört akrabamdan oluşan dört rakip var. Bunların her

birine bir 'sandık' bırakmam en doğrusuydu belki. Ne var ki, hayatın kendisi adil değil, çocuklarım. Yarışı en hızlı davranan kazanır ve çoğu zaman da en hilebaz olan!

Ben doğanın kanununa nasıl karşı çıkabilirim? İkiniz diğerlerine karşı zekânızı kullanmalısınız. Korkarım, şansınız çok az. Ne yazık ki, bu dünyada iyilik ve masumiyetin değeri yok. Bu yüzden, kasıtlı olarak hile yaptığıma kuvvetle inanmaktayım, (gördüğünüz gibi, bir haksızlık daha!) Bu mektup size diğer ikisinden yirmi dört saat önce gönderilecek. Dolayısıyla, ilk defineyi bulmanız için iyi bir şansınız var ve aklınızı kullanırsanız, yirmi dört saatlik bir avantaj size yeter.

Bu defineyi bulmanıza yardımcı olacak ipuçları Douglas'taki evimde, ikinci "define'nin ipuçları ilki bulunmadan verilmeyecek. Dolayısıyla, ikinci ve bundan sonraki defineleri aramaya eşit şartlarda başlayacaksınız. Size başarı diliyorum ve beni hiçbir şey dört 'sandığı' da ikinizin bulmasından daha mutlu edemez, fakat biraz önce belirttiğim nedenlerden ötürü bunun mümkün olacağını pek sanmıyorum. Sevgili Ewan'ın önünde hiçbir engelin olamayacağını unutmayın. Ve ona hangi şartla olursa olsun, asla güvenmeyin. Doktor Richard Fayll'e gelince, onu fazla tanımam, fakat onun da pek hırlı olmadığına inanıyorum.

Size fazla şans tanımasam da, ikinize de başarı diliyorum. Sizi çok seven amcanız.

Myles Mylecharane"

Okumayı bitirdiğimizde, yanımda oturan Fenella ayağa fırladı.

"Ne var?" dedim ürkerek.

Fenella telefon rehberinin sayfalarını hızla çeviriyordu.

"Hemen İnsan Adası'na gitmeliyiz," diye bağırdı. "Bize nasıl iyi, saf ve aptal der? Ona göstereceğim! Juan, o dört 'sandığı' da bulacağız, sonra da evlenip Rolls-Royce'lar, uşaklar ve mermer banyolarla hayatımızın sonuna kadar mutlu yaşayacağız. Fakat hemen İnsan Adası'na gitmeliyiz."

Aradan yirmi dört saat geçmişti. Douglas'a gelmiş, avukatlarla görüşmüştük ve şimdi müteveffa amcamızın kâhyası olan Bayan Skillicorn'un karşısındaydık. Bayan Skillicorn, Fenella'nın heyecanından zerre kadar etkilenmeyen, sakin bir kadındı.

"Amcanızın çok tuhaf yöntemleri vardı," dedi. "Bilmeceler yaratıp herkesin aklını karıştırmak hoşuna giderdi."

Fenella, "Ama ipuçları," diye telaşlandı. "İpuçları?"

Bayan Skillicorn kararlı havasıyla odadan çıktı ve birkaç dakika sonra katlanmış bir kâğıtla yanımıza döndü.

Kâğıdı heyecanla açtık. Amcamın harfler birbirine yakın, zor okunan el yazısıyla kaleme aldığı, ciddiyetten uzak bir şiirdi.

Pusulada dört yön vardır,
Güney ve Batı, Kuzey ve Doğu.
Doğudan esen rüzgârlar insanlarla hayvanlara yaramaz.
Güneye ve Batıya ve Kuzeye ilerleyin,
Fakat Doğuya değil.

"Ah!" Fenella bir şey anlamamıştı. Ben de, "Ah!" dedim aynı ses tonuyla. Bayan Skillicorn ciddiyet yüklü bir zevkle bize gülümsedi.

"Pek anlamı yok, öyle değil mi?" Çok yardımcı oluyordu doğrusu.

Fenella, "Ben... Nereden başlayacağımızı bilmiyorum," dedi acınacak halde.

"Başlamak," dedim sahte bir neşeyle. "Her zaman işin en zor tarafıdır. Bir kez başlayınca..."

Bayan Skillicorn eskisinden daha büyük ciddiyetle gülümsedi, insanı huzursuz eden bir kadındı.

Fenella, "Bize yardım edemez misiniz?" diye rica etti.

"Bu aptal iş hakkında bir şey bilmiyorum. Amcanız asla bana anlatmazdı. Parasını bankaya yatırmasını söylerdim hep. Ne işler çevirdiği hakkında en ufak fikrim yoktu."

"Evden sandıkla ya da buna benzer bir şeyle çıktığı oldu mu hiç?"

"Hayır."

"Yakın zamanda ya da uzun zaman önce her neyse, defineyi ne zaman sakladığını bilmiyor musunuz?"

Bayan Skillicorn başını hayır anlamında salladı.

"Bir bakalım," diye akıl yürütmeye koyuldum. "İki olasılık var. Define ya burada, evin arazisinde ya da adanın herhangi bir yerinde saklı. Büyüklüğüne bağlı elbette."

Birdenbire Fenella'nın aklına bir şey geldi.

"Evde eksik bir şey fark ettiniz mi?" diye sordu. "Yani, amcamın eşyaları arasında?"

"Bunu söylemeniz oldukça garip..."

"Demek, böyle bir şey dikkatinizi çekti?"

"Dedim ya, bunu söylemeniz çok garip. Dört tane enfiye kutusunu hiçbir yerde bulamıyorum."

"Dört tane!" diye bir çığlık attı Fenella. "İşte, aradığımız bu olmalı! Doğru iz üzerindeyiz. Bahçeye çıkıp arayalım."

"Orada bir şey yok," dedi Bayan Skillicorn. "Olsaydı, bilirdim. Amcanız benim haberim olmadan bahçeye bir şey gömmüş olamaz."

"Pusulanın dört yönünden söz ediliyor," dedim. "Önce adanın bir haritasına ihtiyacımız var."

Bayan Skillicorn. "Çalışma masasında bir tane var," dedi.

Fenella haritayı bulup heyecanla açtı. Bunu yaparken arasından bir şey düşmüştü. Onu yakaladım.

"İşte. Galiba bir ipucu daha."

İkimiz de heyecanla baktık.

Kabaca çizilmiş bir haritaya benziyordu. Üzerinde bir çarpı işareti, bir daire, bir ok işareti, kabaca belirtilmiş yönler vardı; fakat hiç aydınlatıcı değildi. Sessizlik içinde inceledik.

"Pek aydınlatıcı olduğu söylenemez," dedi Fenella.

"Aklımızı daha çok karıştırmak için," dedim. "İlk bakışta gözümüze çarpmasını bekleyemeyiz."

Bayan Skillicorn yemek önerisinde bulununca bunu minnetle kabul ettik.

Fenella, "Bir de kahve yapabilir misiniz?" diye sordu. "Koyu olsun."

Bayan Skillicorn bize muhteşem bir yemek hazırlamıştı. Hemen ardından kahvemiz geldi.

"Şimdi sıra," dedi Fenella. "İşe koyulmaya geldi."

"İlk yapacağımız," dedim. "Yönü bulmak. Bu açık şekilde adanın kuzey doğusunu gösteriyor."

"Öyle gibi. Haritaya bakalım."

Dikkatle haritayı inceledik.

"Duruma nasıl baktığına bağlı," dedi Fenella. "Çarpı işareti definenin yerini mi gösteriyor? Yoksa kilise gibi bir şey mi? Bu işin bazı kuralları olmalı!"

"Öyle olsa çok kolaylaşırdı."

"Galiba haklısın. Neden dairenin bir tarafında küçük çizgiler varken diğer tarafında yok?"

"Bilmiyorum."

"Başka haritalar da var mı acaba?"

Kütüphanedeydik. Birkaç güzel harita vardı. Ayrıca İnsan Adası'nı anlatan türlü rehber kitaplarla yerel folklor ve adanın tarihini anlatan bir kitap da bulunuyordu. Hepsini okuduk.

Ve sonunda olası bir teori geliştirdik.

"Her şey uyuyor gibi," dedi Fenella. "İkisi birlikte başka yerde rastlanmayacak olası bir bağlantı oluşturuyor."

"Yine de denemeye değer," dedim. "Bu akşam yapabileceğimiz başka şey kalmadı. Yarın ilk iş olarak bir araba kiralayıp çevreyi gezecek ve şansımızı deneyeceğiz."

Fenella, "Yarın oldu bile," dedi. "Saat sabahın iki buçuğu! Bir düşünsene!"

Sabah erkenden yola koyulmuştuk. Bir haftalığına kiraladığımız arabayı kendimiz kullanıyorduk. Düzgün yolda kilometreleri yutarken Fenella'nın neşesi gözle görülür ölçüde artmaktaydı.

"Diğer ikisi olmasaydı çok eğlenecektik," dedi. "Derby yarışlarının asıl düzenlendiği yer burası değil mi? Epsom'a alınmadan önce. Bunu düşünmek insanı bir tuhaf yapıyor!"

Fenella'nın dikkatini bir çiftlik evine çektim.

"Denizin altından adaya uzanan gizli tünelin bulunduğu söylenen yer burası olmalı."

"Ne eğlence! Ben gizli geçitlere bayılırım. Ya sen? Ah! Juan, yaklaşıyoruz. Çok heyecanlıyım. Bir de doğru iz üzerindeysek!"

Beş dakika sonra arabadan indik.

"Her şey yerli yerinde." Fenella'nın sesi heyecandan titriyordu.

Yürümeyi sürdürdük.

"Altı işaret de mevcut... Tamam. Şimdi, şu ikisinin arasında. Pusula yanında mı?"

Beş dakika sonra birbirimize dönük, yüzlerimizde inanılmaz bir neşeyle ve benim avucumda antika bir enfiye kutusuyla öylece duruyorduk.

Başarmıştık!

Maughold Malikânesi'ne dönüşümüzde, Bayan Skillicorn iki beyin geldiğini bildirerek karşıladı bizi. Biri hemen dışarı çıkmıştı, diğeriyse kütüphanedeydi.

Uzun boylu, sarışın, yüzü kanlı canlı adam biz odaya girerken gülümseyerek koltuktan kalktı.

"Bay Faraker ve Bayan Mylecharane, değil mi? Sizinle tanıştığıma memnun oldum. Ben uzaktan kuzeniniz Doktor Fayll'im. Çok eğlenceli bir oyuna benziyor."

Tavrı kibar ve hoştu, fakat adamdan ilk görüşte hoşlanmamıştım. Onun bir şekilde tehlikeli olduğunu seziyordum. Kibar tavrı nedense gereğinden fazla kibardı ve gözlerinize doğru dürüst bakmıyordu.

"Korkarım, size kötü haberlerimiz var," dedim. "Bayan Mylecharane ve ben ilk 'define'yi bulduk."

Adam bu haber karşısında şok olmamış gibiydi.

"Çok kötü, çok kötü. Bundan sonra yapılacaklar ilginç olacak. Barford ve ben hemen işe koyulduk."

Ona Myles Amca'nın tuhaf mektubundan ikimiz de söz etmedik.

"Her neyse," dedi Fenella. "İkinci raunda hepimiz eşit koşullarda başlayacağız."

"Çok güzel. Hemen ipuçlarını tartışmaya başlayalım mı? Müthiş Bayan... neydi? Ha, Skillicorn'un elindeler sanırım?"

"Bu, Bay Corjeag'e haksızlık olur," dedi Fenella hemen. "Onu beklemeliyiz."

"Doğru, doğru. Onu unutmuşum. Onunla olabildiğince çabuk bağlantı kurmalıyız. Siz ikiniz yorgunsanız ve dinlenmek isterseniz, bunu ben yaparım."

Bunun üzerine evden çıktı. Ewan Corjeag'i kolay bulamamış olmalıydı ki, Doktor Fayll o gece ancak on birde telefon edebildi. Kendisinin ve Ewan'ın Bayan Skillicorn'un diğer ipuçlarını açıklayacağı zaman, yani ertesi sabah onda Maughold Malikânesi'ne geleceklerini bildiriyordu.

"Bu çok iyi," dedi Fenella. "Yarın sabah onda."

Yataklarımıza yorgun, ama mutlu şekilde girdik.

Ertesi sabah, her zamanki kötümser sessizliğinden uzak Bayan Skillicorn tarafından uyandırıldık.

"Buna ne dersiniz?" dedi soluk soluğa. "Gece birisi eve girmiş."

"Hırsızlar mı?" diye bağırdım hayretle. "Bir şey çalınmış mı?"

"Hayır, işin tuhaf yanı da bu zaten! Gümüşlerin peşinde oldukları kuşkusuz, fakat kapı dıştan kilitli olduğu için daha ileri gidememişler."

Fenella ve ben onun peşinden olay mahalline, yani onun oturma odasına gittik. Pencere açıkça zorlanmıştı, ancak çalınan bir şey yoktu. Gerçekten garipti bu.

Fenella, "Ne arıyorlardı acaba?" diye sordu.

"Evde hazine sandığı olmadığı ortada," dedim gerçekçi olarak. Birden aklıma bir fikir geldi. Bayan Skillicorn'a döndüm. "İpuçları. Bize bu sabah vereceğiniz ipuçları?"

"Tabii ki en üst çekmecedeler." Kadın o tarafa gitti. "Ne... olamaz... Çekmecede değiller! Onları almışlar!"

"Bunu yapan hırsız değildi," dedim. "Saygıdeğer akrabalarımız!" Myles Amca'nın hilebazlık hakkında söyledikleri geldi aklıma. Gerçeği gördüğü belliydi. Ne iğrenç bir numara!

Fenella, "Susun," dedi parmağını kaldırırken. "Bu da neydi?"

Duyduğu şey net şekilde bizim de kulağımıza geldi. Dışarda inleyen biri vardı. Pencereye koşup baktık. Evin o tarafında çalılar vardı ve bir şey göremiyorduk; fakat iniltiyi tekrar duyduk, çalıların o kısmı ezilmişti.

Telaşla evden fırladık ve arka tarafa koştuk, ilk gözümüze çarpan yerdeki merdivendi. Hırsızların içeri nasıl girdiklerini gösteriyordu bu. Birkaç adım ilerleyince, yerde bir adamın yattığını gördük.

Genç ve esmer bir adamdı ve fena yaralanmıştı. Başı bir kan gölünün içindeydi. Yanına çömeldim.

"Hemen doktor çağırmalıyız. Korkarım, ölmek üzere."

Bahçıvanı hemen yolladık. Elimi adamın ceketinin cebine sokunca küçük bir not defteri buldum. Kapağında EC harfleri vardı.

"Ewan Corjeag," dedi Fenella.

Adam gözlerini açtı ve zor duyulan bir sesle, "Merdivenden düştüm," dedikten sonra tekrar bayıldı.

Başının yanında kan bulaşmış, sivri bir taş vardı.

"Durum yeterince açık," dedim. "Merdiven kayıp yere düşünce başını taşa çarpmış. Ne yazık ki, zavallının işi bitik."

"Sence öyle mi olmuş?" Fenella'nın sesinde tuhaf bir ifade vardı.

Tam o sırada doktor geldi. Durumun ümitsiz olduğunu o da doğruladı. Ewan Corjeag eve götürüldü ve bir hemşire getirildi. Yapılacak bir şey yoktu. Bir, iki saat içinde ölecekti.

Fenella ve ben yatağın yanında bekliyorduk. Corjeag gözlerini tekrar araladı.

"Fenella ve ben sizin kuzenleriniziz," dedim. "Yapabileceğimiz bir şey var mı?"

Corjeag başını hafifçe iki yana salladı. Dudaklarından dökülen fısıltıyı duyabilmek için başımı eğmek zorunda kaldım.

"İpucunu öğrenmek ister misin? Benim işim bitik. Fayll'in sizi alt etmesine izin vermeyin."

"Evet," dedi Fenella. "Anlatın bana."

Corjeag'in yüzünde sırıtışa benzer bir ifade belirdi.

"Bilir misiniz?..." diye başlayacak oldu.

Birden başı yana düştü ve öldü.

* * *

"Bu hiç hoşuma gitmedi," dedi Fenella.

"Hoşuna gitmeyen ne?"

"Dinle, Juan. Ewan ipuçlarını çalmış. Merdivenden düştüğünü kendisi itiraf etti. *İpuçları şimdi nerede peki?* Ceplerini aradık. Bayan Skillicorn üç tane mühürlü zarf olduğunu söyledi. Fakat onları bulamadık."

"Ne düşünüyorsun öyleyse?"

"Orada merdiveni sallayıp düşüren başka biri daha vardı. Ve taş... Ewan onun üstüne düşmedi. Taş başka yerden getirilmiş. Ewan'ın kafasına onunla vurulmuş."

"Ama Fenella... bu cinayet demek!"

"Evet." Fenella'nın yüzü bembeyazdı. "Cinayet. Hatırlasana, Doktor Fayll bu sabah onda gelmedi. Nerede olabilir?"

"Katilin o olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Evet. Bildiğin gibi, çok büyük para söz konusu, Juan."

"Onu nerede bulabileceğimiz konusunda bir fikrim yok," dedim. "Corjeag'in lafını bitiremeden ölmesi çok kötü."

"İşimize yarayacak bir şey var. Bunu avucunda buldum."

Fenella bana yırtık bir fotoğraf verdi.

"Galiba bu bir ipucu. Katil onu Ewan'ın elinden alırken, bir tarafının yırtıldığını fark etmemiş. Diğer yarısını da bulursak..."

"Bunun için," dedim. "İkinci defineyi bulmalıyız. Şuna bir bakalım."

"Hmm," dedim biraz sonra. "İşimize yarayacak bir şey değil. Bir dairenin ortasında bulunan bir kuleye benziyor, fakat tanımlamak çok zor."

Fenalla başını salladı.

"Önemli olan yarısı Fayll'de. Nereyi arayacağını o biliyor. O adamı bulup dikkatle izlemeliyiz, Juan. Ve tabii, ondan kuşkulandığımızı belli etmeden."

"Şu an adanın neresinde acaba? Bir bilseydik..."

Aklım ölmekte olan adama kaydı tekrar. Birden heyecanla ayağa fırladım.

"Fenella, Corjeag İskoçyalı mı?"

"Hayır. Değil elbette."

"Eh, görmüyor musun? Yani, ne demek istediğini?"

"Hayır?"

Bir kâğıda bir şey yazıp ona verdim.

"Nedir bu?"

"Bize yardım edebilecek bir firmanın adı."

"Bellman ve True. Kim bunlar? Avukat mı?"

"Hayır. Bize yakın bir meslekleri var. Özel dedektifler."

Ve açıklamaya başladım...

"Doktor Fayll sizi görmek istiyor," dedi Bayan Skillicorn.

Fenella'yla bakıştık. Aradan yirmi dört saat geçmişti, ikinci kez araştırmamızdan başarıyla dönmüştük. Dikkati üstümüze çekmeden arabayla Snaefell'e gitmiştik.

"Onu uzaktan gördüğümüzü biliyor mu acaba?" diye mırıldandı Fenella.

"Kimseye benzemeyen bir adam. Fotoğraftan edindiğimiz ipucu olmasa..."

"Şşş. Dikkatli ol, Juan. Fayll zekâmızla onu alt ettiğimizi anlarsa öfkeden deliye döner."

Fakat doktorun tavrından hiçbir şey anlaşılmıyordu. Her zamanki uygar ve çekici haliyle içeri girince, Fenella'nın teorisinden biraz kuşkulanır gibi oldum.

"Ne korkunç bir trajedi!" dedi Fayll. "Zavallı Corjeag. Onun hırsızlıkla bizi alt etmeye çalıştığına eminim. Fakat cezasını çabuk buldu. Zavallı adamı yakından tanımıyorduk. Önceden söylediğim gibi neden bu sabah ortaya çıkmadığımı merak ediyor olmalısınız. Yanlış bir mesaj aldım. Sanırım Corjeag'in işiydi. Adanın öbür tarafındaki vahşi ördeklerin bulunduğu yere gitmem isteniyordu. Şimdi de siz ikiniz beni eve çağırdınız. Bunu nasıl yaptınız?"

Sesinde dikkatimden kaçmayan bir telaş vardı.

Fenella, "Kuzen Ewan neyse ki ölmeden önce konuştu," dedi.

Adamı dikkatle izliyordum. Fenella'nın sözleri üzerine gözlerinde panik ifadesi gördüğüme yemin edebilirdim.

"Ya? Ne dedi peki?"

"Definenin yeri hakkında bize bir ipucu verdi," dedi Fenella.

"Ah, anlıyorum. Bazı şeyleri kaçırmışım. Tuhaf değil mi? Ben de adanın aynı tarafındaydım. Beni dolaşırken görmüş olmalısınız."

Fenella, "Çok meşguldük," dedi özür diler gibi.

"Elbette, elbette. Defineyi ne de olsa tesadüf sonucu buldunuz, sanırım. Çok şanslı gençlersiniz. Eh, şimdiki program nedir? Bayan Skillicorn bize yeni ipuçları verecek mi?"

Bundan sonraki ipuçları avukatların elindeydi ve bürolarına gittiğimizde bize mühürlü zarflar verildi.

İçeriği gayet basitti. Üzerinde belli bir nokta işaretlenmiş olan bir harita ve yönlerin belirtildiği bir kâğıt.

1885'te burası tarihe karıştı.
İşaretli yerden on adım
Doğuya, sonra eşit on adım
Kuzeye. Orada durun
Ve Doğuya bakın, iki ağaç
göreceksiniz. Onlardan biri
Bu adada kutsal sayılır. Kestane ağacından
Beş adımlık bir daire çizin ve
Başınızı eğerek yürüyün. Etrafa iyi bakın.
Bulacaksınız.

Doktor, "Galiba bugün birbirimizin ayağı altında dolaşacağız," diye yorumladı.

Dost görünme taktiğime uygun olarak onu da arabamızla götürme önerisinde bulundum. Kabul etti. Port Erin'de öğle yemeği yedikten sonra araştırmaya başladık.

Amcamızın bu ipuçlarını neden avukata bıraktığını anlamaya çalışıyordum. Hırsızlık olasılığına karşı mı? Ve yalnızca bir grup ipucunun hırsızların eline geçmesine mi izin vermek istemişti?

O günkü define avının neşesiz geçtiği söylenemezdi. Araştırılan bölge sınırlı olduğu için her an birbirimizin gözü önündeydik. Birbirimizi şüpheyle süzüyor, bir diğerinin ötekilerden ileride olup olmadığını anlamaya çalışıyorduk.

"Bunların hepsi Myles Amca'nın planı," dedi Fenella. "Her an birbirimizi görüp diğerlerinin hedefe ulaşmış olabileceğinin acısını yaşamamızı istedi."

"Gel," dedim. "Bilimsel olarak ilerleyelim. Başlangıç yapabileceğimiz kesin bir ipucu var. "1885'te burası tarihi oldu." Yanımızdaki kitaplara bakıp orayı bulmaya çalışalım. Neresi olduğunu anlayınca..."

Fenella, "Şu çalıların arasına bakıyor," diyerek sözümü kesti. "Ah! Buna dayanamam. Eğer defineyi bulursa..."

"Bana dikkat et," dedim kesin bir dille. "Bu işin tek bir yöntemi var, o da doğru yöntem."

"İnsan Adası'nda o kadar az ağaç var ki, ceviz ağacı aramak daha kolay olurdu," dedi Fenella.

Bir saat böylece geçti. Terlemiştik ve telaşımız giderek artıyordu. Fayll'in biz başarısız olurken defineyi bulabileceğini düşündükçe...

"Bir dedektif öyküsünde okumuştum," dedim. "Öyküdeki kişi kâğıdı aside koyunca diğer kelimeler de açığa çıkıyordu."

"Yani... ama asidi nereden bulacağız?"

"Myles Amca'nın bizden kimya bilgisi bekleyeceğini sanmam. Fakat basit bir ateşle..."

Bir çalının arkasına geçtik ve ben birkaç kuru dal topladım. Kâğıdı ateşe olabildiğince yaklaştırınca, üzerinde bazı şekillerin belirdiğini gördüm. Bunlar iki kelimeden ibaretti.

"Kirkhill Station," diye okudu Fenella.

Tam o anda Fayll çalının bizim bulunduğumuz tarafına geçti. Fenella'nın söylediğini duyup duymadığı belli değildi.

O uzaklaşırken Fenella, "Ama Juan," dedi. "Burada Kirkhill Station diye bir yer yok!" Haritayı gösteriyordu.

"Hayır." Haritayı inceledim. "Fakat şuraya bak."

Kalemle üzerini çizdim.

"Tabii ya! Ve bu hat üzerinde..."

"Aynen öyle."

"Keşke tam yerini bilseydik."

Aynı anda aklıma ikinci bir fikir geldi.

"Biliyoruz!" diye bağırarak yine kalemi aldım. "Bak!"

Fenella da heyecanla bağırdı.

"Ne kadar aptalca! Ve ne kadar muhteşem! Ne akıl! Myles Amca gerçekten çok zeki bir ihtiyarmış!"

Son ipucunun zamanı gelmişti. Avukat bize bu ipucunun kendisinde olmadığını bildirdi. Onun tarafından bize gönderilen bir kartpostalın elimize geçmesinin ardından verilecekti. Bundan başka bilgi vermesi mümkün değildi.

Fakat kartpostalı gelmesi gereken sabah alamayınca, Fenella ve ben onun bir şekilde Fayll'in eline geçmiş olabileceğini düşünerek paniğe kapıldık. Ertesi sabah korkumuz yatıştı ve aşağıda aktardığım, cahil birinin elinden çıkmış satırlarla esrar aralandı:

"Sayın bay ya da bayan,

Gecikmeyi bağışlayın, fakat bazı sorunlar vardı; Bay Mylecharane bana haber yolladı ve neden olduğunu bilmiyorum ama yıllardır ailemde olan yazıyı size göndermemi istedi.

Teşekkürler

Mary Kerruish"

"'Yıllardır ailesinde olan yazıyı' okuyalım, bakalım," dedim.

Bir kayanın üzerinde bir işaret göreceksiniz.
A, söyleyin bana, bunun anlamı
Ne olabilir? Önce, (A). Yakınında
Birdenbire aradığınız ışığı
Göreceksiniz. Sonra, (B). Bir ev.
Çatısı çalıdan ve duvarı olan bir kulübe.
Yakında ağaçlı bir yol. Hepsi bu kadar.

"Başlangıç noktasının bir kaya olması haksızlık," dedi Fenella. "Her yer kaya dolu. Hangisinin üzerinde işaret olduğunu nereden bileceğiz?"

"Bölgeyi belirlersek," dedim. "Kayayı bulmamız epey kolaylaşır. Kayanın üzerinde kesin bir yönü gösteren bir işaret olmalı ve bu yönde definenin bulunmasını sağlayacak bir şey gizli herhalde."

"Galiba haklısın."

"İşte bu A. Yeni ipucu bize B'nin, yani kulübenin yerini gösterecek. Define kulübenin yanında uzanan ağaçlı yolda saklı. Fakat önce A'yı bulmalıyız."

İlk adımın zorluğu yüzünden, Myles Amca'nın son bilmecesi tam bir meydan okumaydı. Bunu aydınlatmak Fenella'ya düşmüştü ve bu bir hafta sürdü. Kayalık bölgeleri araştırırken zaman zaman Fayll'le karşılaşıyorduk, fakat yine de geniş bir bölgeydi.

Keşfimizi sonunda yaptığımızda akşamüzeriydi. Belirlenen yeri araştırmamız için geç bir saatti. Fenella karşı çıktı.

"Ya Fayll de bulursa," dedi. "Biz sabahı beklerken o bu gece başlayacaktır. Bize de dövünmek düşecek!"

Birden aklıma harika bir fikir geldi.

"Fenella, Fayll'in Corjeag'i öldürdüğüne hâlâ inanıyor musun?"

"Evet."

"Öyleyse suçunu yüzüne vurabiliriz."

"O adam beni ürpertiyor. Kötü biri. Anlat."

"A'yı bulduğumuzu duyuralım. Sonra da işe koyulalım. Bizi kesinlikle izleyecektir. Çok ıssız bir yer. Tam ona göre. Defineyi bulmuş gibi yaparsak, kendini ele verir."

"Ya sonra?"

"Sonra ona küçük bir sürprizimiz olacak."

Vakit gece yarısına yaklaşıyordu. Arabayı biraz geride bırakmış, bir duvar boyunca yürüyorduk. Fenella güçlü el fenerini yakmıştı. Ben de tabanca vardı, işi şansa bırakamazdım.

Fenella birden çığlık atarak durdu.

"Bak, Juan! Sonunda bulduk."

Bir an hazırlıksız yakalanmıştım, içgüdüsel olarak hızla geri döndüm, fakat geç kalmıştım. Fayll birkaç adım geride durmuş, tabancasını Fenella'yla bana doğrultmuştu.

"İyi akşamlar," dedi. "Bu hile benim. Şimdi defineyi bana verin lütfen."

"Sana başka bir şey daha vereyim mi?" diye sordum. "Ölü bir adamın elinden aldığımız yarım bir fotoğraf. Diğer yarısı sende sanırım?"

Fayll'in eli titrer gibi oldu.

"Sen neden söz ediyorsun?" diye homurdandı.

"Gerçeği biliyoruz," dedim. "Sen ve Corjeag orada birlikteydiniz. Merdiveni çektin ve başına o taşla vurdun. Polis senden daha zeki, Doktor Fayll."

"Biliyorlar, değil mi? Öyleyse tek yerine üç cinayetten yargılanmam bir şey değiştirmez!"

"Yere yat, Fenella!" diye bağırdım. Aynı anda Fayll silahını gürültüyle ateşledi.

Fenella'yla ben hızla çalıların arasına yatmıştık. Fayll'in ikinci kez ateş etmesine zaman kalmadan, üniformalı polisler duvarın arkasında saklandıkları yerden çıktılar. Fayll elleri kelepçelenerek götürüldü.

Fenella'ya sarıldım.

Fenella, "Haklı olduğumu biliyordum," dedi sesi titreyerek.

"Sevgilim!" dedim korkuyla. "Çok tehlikeliydi. Seni vurabilirdi."

"Ama vurmadı. Ve artık definenin yerini biliyoruz."

"Öyle mi?"

"Ben biliyorum. Bak..." Fenella kâğıda bir kelime yazdı. "Yarın arayacağız. Buralarda define saklanacak fazla yer yok sanırım."

Fenella hafif bir sesle, "Bulduk!" dediğinde henüz öğlendi. "Dördüncü enfiye kutusu. Artık hepsi elimizde. Myles Amca bilse çok mutlu olurdu. Ve şimdi..."

"Şimdi," dedim. "Evlenip hayatımızın sonuna kadar mutlu yaşayabiliriz."

"İnsan Adası'nda yaşayacağız," dedi Fenella.

"Manx Altınları üzerinde," dedim sevinçle gülerek.

DUVARIN GİZLEDİĞİ

Jane Haworth'ı bulup getiren Bayan Lempriere'di. Buna şaşmamak gerekirdi. Bir seferinde, Bayan Lempriere'in Londra'nın en nefret edilen kadını olduğu söylenmişti. Bana kalırsa, bu biraz abartılmaktaydı. Kadın gizlemek istediğiniz sırlarınıza balıklama atlasa da, bunu gayet zekice yapardı. Her zaman bir kaza gibi görünürdü.

Bu seferkinde, Alan Everard'ın stüdyosunda çay içiyorduk. Alan zaman zaman bu tür çay partileri düzenler, her zaman bir köşeye çekilir, sırtındaki eski püskü kıyafetler içinde cebindeki bozuk paralarla oynardı. Hep acı çeker gibi bir hali vardı.

Bu zamanda hiç kimsenin Everard'ın müthiş bir eser yaratma çabasına girmesini yadsıması imkânsızdı. Ünlü bir ressam olmadan önceki erken dönemlerine ait iki ünlü resmi *Renk* ve *Tadımcı* bir yıl önce resmi makamlarca satın alınmış ve bir seferlik olsa da, seçme şansı

elinden gitmişti. Fakat sözünü ettiğim tarihte Everard kendi ayakları üzerinde durmaya çalışıyordu. Biz de onu bizim keşfettiğimize inanmakta sakınca görmüyorduk.

Bu partileri düzenleyen karısıydı. Everard'ın ona olan tavrı bir tuhaftı. Karısına taptığı belliydi ve bu gayet doğaldı. Isobel hayran olunacak bir kadındı. Ne var ki, Everard kendini ona borçlu hisseder gibiydi. Karısının her arzusunu hiçbir eleştiri yapmaksızın ve bunu kendi başına da yapabileceğini düşünmeden yerine getirmek için çırpınırdı. Bu da gayet doğaldı aslında.

Isobel Loring çok ünlü bir kadındı. Adını sezon başında duyurmuştu. Paradan başka her şeye sahipti; güzellik, mevki, asil bir kan, zekâ. Kimse onun aşk evliliği yapmasını beklemiyordu. O tür bir insan değildi, ikinci sezonunda üç talibi vardı: bir tane geleceğin dükü, yükselmekte olan bir politikacı, bir de Güney Afrikalı bir milyoner. Fakat o kimsenin tanımadığı, kendini kanıtlamaya çalışan genç ressam Alan Everard'la evlenince herkes şaşırmıştı.

Kadının güçlü kişiliği yüzünden herkes ona Isobel Loring demeye devam ediyordu. Isobel Everard demeye kimsenin dili varmazdı. "Bu sabah Isobel Loring'i gördüm. Evet, yanında kocası vardı. Şu genç ressam Everard."

Herkes Isobel'in "kendi kendini yarattığını" söylerdi. Çoğu erkeğin "Isobel Loring'in kocası" diye adlandırılmaktan nefret edeceği kesindi. Fakat Everard onlardan farklıydı. Isobel'in başarı yeteneği yüzünü kara çıkarmamış, Alan *Renk* tablosunu yapmıştı.

Herkesin o resmi bildiğinden eminim: aşağısında bir kanalın kazılmış olduğu uzun bir yol, kazılmış toprağın kırmızımsı rengi, yüzeyi

parlayan kahverengi bir su borusu ve küreğin sapına dayanmış dinlenen, sırtında lekeli bir pantolonla kırmızı bir mendil olan iriyarı bir adam. Gözleri zekâdan, umuttan yoksun, fakat aptalca ve bilinçsizce bir yakarışla tuvalden size bakıyordu. Muhteşem ve vahşi bir yaratığın gözleriydi bunlar. Kavuniçi ve kırmızının bir senfonisi olan resim alev almış yanar gibiydi. Sembolizmi ve neyi simgelediği konusunda sayısız şey yazılmıştı. Alan Everard herhangi bir şeyi anlatma çabasında olmadığını söylüyordu. Romantik günbatımlarını anlatan resimlere bakmaktan bıkınca içinde isyankâr, İngiliz tarzı bir şey yapma arzusu uyanmıştı.

Everard bundan sonra kamuya ait bir binanın epik resmini yapmıştı. *Romantizm* adlı bu tablo, yağmurlu bir caddedeki kapısı aralık, ışıkları yanan pencereleri parlayan, kapısından bir şeyleri unutmak istiyor gibi çıkan, ufak tefek, yüzünde kurnaz bir ifadeyle acımasız, kimsenin dikkatini çekmeyecek, ağzı aralık, gözleri heyecanlı bir adamın resmiydi.

Bu iki tablonun etkisiyle Everard "işçi sınıfının ressamı" olarak ün kazanmış, resim dünyasında kendisine bir yer edinmişti. Fakat bu yerde kalmamaya kararlıydı. Üçüncü ve en güzel eseri Sir Rufus Herschman'ın tam boy tablosuydu. Ünlü bilimadamı protestolar, haçlar ve laboratuvar raflarından oluşan bir fon önünde resmedilmişti. Resimde bütün olarak kübizmin etkileri olsa da, perspektif kusursuzdu.

Şimdi de dördüncü eserini tamamlamıştı. Karısının portresiydi bu. Resmi görüp eleştiri yapmamız için çağrılmıştık. Everard surat asıp pencereden bakıyor; Isobel konukların arasında gezinerek hatasız bir doğrulukla resmin tekniği hakkında sohbetler yapıyordu.

Bazı yorumlar yaptık. Buna mecburduk. Pembe satenin ne kadar kusursuz yansıtıldığını övdük. Muhteşem bir şeydi bu. Daha önce kimse sateni böyle kusursuz şekilde tuvale aktaramamıştı.

Tanıdığım en zeki sanat eleştirmenlerinden biri olan Bayan Lempriere beni hemen bir kenara çekti.

"Georgie, bu adam kendini ne hale getirmiş? Bu tablo berbat. Çok yumuşak bir etkisi var. Bu... ah! Berbat bir şey."

"Pembe satenler içindeki hanımın portresi mi?" diye sordum.

"Evet. Yine de tekniği kusursuz. Ve harcanan emek! Onlarca tabloya yetecek kadar emek harcamış."

"Gereğinden fazla mı?"

"Belki de öyle. Tabloda güzel bir şeyler varsa bile, bunu yok etmiş. Pembe saten elbisesi içinde çok güzel bir kadın. Renkli bir fotoğraftan farkı yok."

"Haklısınız," diye doğruladım. "Sizce biliyor mu?"

Bayan Lempriere, "Elbette biliyor," dedi küçümseyen bir tavırla. "Adamın sınırda olduğunu görmüyor musun? Korkarım işle duyguları birbirine karıştırmaya başlamış. Isobel'i resmettiği için bütün ruhunu bu tabloya aktarmış ve onu ölümsüzleştirmek uğruna yitirmiş. Karısına çok nazik davranıyor. Bazen ruha ulaşmak için vücudu mahvetmek zorunda kalırsın."

Dalgın dalgın başımı salladım. Sir Rufus Herschman görünüş olarak güzel yansıtılmamış olsa da, Everard unutulmaz bir kişiliği tuvale aktarmayı başarmıştı.

Bayan Lempriere, "Ve Isobel'in de çok güçlü bir kişiliği var," diyerek sözünü tamamladı.

"Belki de Everard kadın resmi çizmeyi beceremiyor," dedim.

"Belki." Bayan Lempriere düşünceli görünüyordu. "Evet, böyle açıklanabilir."

Aynı anda ve her şeyi zamanında yapma huyuna uygun olarak, yüzü duvara dönük bir tuvali aldı. Dikkatsizce öyle bırakılmış sekiz kadar tablo vardı. Bayan Lempriere'in aradığı tuvali çekmesi tamamen şanstı. Dediğim gibi, Bayan Lempriere bunu hep yapardı.

"Ah!" Bayan Lempriere tuvali ışığa doğru çevirdi.

Tamamlanmamış, taslak halinde bir çizimdi. Kadın ya da kız, ki yirmi beş, yirmi altıdan büyük olduğu için bir kadın olmalıydı, öne eğilmiş, çenesini eline dayamıştı. İlk bakışta dikkatimi iki şey çekti: resmin olağanüstü canlılığı ve insanı hayrete düşüren acımasız havası. Everard kadını intikam almak istercesine resmetmişti. Çok acımasız bir tarzdı bu... Kadının her zayıf yönünü, sert ve kaba hatlarını tuvale aktarmıştı. Kahverenginin ağırlıkta olduğu bir tabloydu. Kadının elbisesi kahverengi, arka fon kahverengi, özlem dolu, heyecanla parlayan gözleri kahverengiydi. Resmin asıl teması heyecandı.

Bayan Lempriere tabloyu bir an sessizce inceledi ve Everard'a seslendi.

"Alan, buraya gelsene. Kim bu?"

Everard uysalca yanımıza geldi. Tavrında saklayamadığı bir sıkıntı vardı.

"Saçma sapan bir resim. Bitireceğimi sanmam."

Bayan Lempriere, "Kim bu kadın?" diye sordu.

Everard'ın buna cevap vermek istemediği açıktı ve bu daima en kötüsüne inanan Bayan Lempriere'in merakını körüklemişti.

"Bir arkadaşım. Bayan Jane Haworth adında biri."

"Onu burada hiç görmedim," dedi Bayan Lempriere.

"Bu gösterilere gelmez." Everard biraz duraksayıp ekledi. "Winnie'nin vaftiz annesi."

Winnie, Everard'ın beş yaşındaki küçük kızıydı.

"Öyle mi?" dedi Bayan Lempriere. "Nerede yaşıyor?"

"Battersea'da bir apartman dairesinde."

"Ya! Sana ne yaptı peki?"

"Bana mı?"

"Sana bu kadar acımasız bir resim yaptıracak ne kötülüğü oldu?"

"Ha, şu!" Everard güldü. "Gördüğünüz gibi, hiç güzel bir kadın değil. Onunla arkadaş olmam düşünülemez."

"Tam aksini yapmışsın," dedi Bayan Lempriere. "Her kusurunu yakalayıp abartmış ve çarpıtmışsın. Onu komik hale düşürmek istemişsin ama bunu başaramamışsın, çocuğum. Bitirirsen, bu portre canlı gibi olacak."

Everard huzursuz görünüyordu.

"Bir eskiz için fena sayılmaz," dedi neşeli bir tavırla. "Fakat Isobel'in portresıyle kıyaslanamaz bile. O portre bugüne kadar yaptığım en güzel tablo."

Son cümleyi kendini savunurcasına, öfkeyle söylemişti. Bayan Lempriere ve ben cevap vermedik.

Everard, "En güzel ve muhteşem eser," dedi tekrar.

Diğer konuklar da etrafımızda toplanmışlar, eskizi görmüşlerdi. Hayret dolu konuşmalar ve yorumlar yapıldı. Ortam canlanmaya başlamıştı.

Jane Haworth'ın varlığını ilk öğrenişim böyle oldu. Daha sonra onunla iki kez karşılaştım. Yaşamının ayrıntılarını en yakın dostların-

dan birinden, yani Alan Everard'ın kendisinden öğrenecektim. Artık her ikisi de öldüklerine göre, Bayan Lempriere'in heyecanla herkese anlattıklarının bazılarını aktarabilirim. Anlattıklarımın bazısına masal diyebilirsiniz. Yalan olmazdı bu.

Konuklar gittikten sonra Alan Everard, Jane Haworth'ın portresini tekrar yüzü duvara gelecek şekilde yerleştirdi. Yan odadan çıkıp Isobel'in yanında durdu.

Isobel, "Sence de çok başarılı değil mi?" diye sordu düşünceli bir tavırla. "Yoksa... o kadar başarılı değil mi?"

Everard, "Portre mi?" diye sordu telaşla.

"Hayır, aptal. Parti. Portre elbette başarılı."

Everard, "Şimdiye kadar yaptığım en güzel tablo," dedi saldırgan bir tavırla.

"Adımızı duyurmaya başladık," dedi Isobel. "Leydi Charmington portresini yapmanı istiyor."

"Tanrı aşkına!" Everard kaşlarını çattı. "Ben moda olan portre ressamlarından değilim, biliyorsun."

"Olacaksın. Zirveye çıkacağından eminim."

"Çıkmak istediğim zirve bu değil."

"Alan, hayatım, para ancak böyle kazanılır."

"Para kazanmak isteyen kim?"

"Belki ben." Isobel gülümsüyordu.

Alan birden utanıp özür dilemek istedi. Isobel onunla evlenmeseydi çok zengin olabilirdi. Buna ihtiyacı da vardı. Biraz lüks hakkıydı ve buna layıktı.

Alan, "Son zamanlarda durumumuz hiç fena değil," dedi özlemle.

"Haklısın, fakat faturaların ardı arkası kesilmiyor."

Faturalar, hep faturalar!

Alan aşağı yukarı gezinmeye başladı.

"Boşver! Leydi Charmington'ın portresini yapmak istemiyorum." Şımarık bir çocuk gibi aniden patlamıştı.

Hafifçe gülümseyen Isobel şöminenin yanında kımıldamadan duruyordu. Alan huzursuzca gezinmeyi bırakıp yanına gitti. Isobel'de, pozunda, hareketsizliğinde onu mıknatıs gibi çeken ne olabilirdi? Beyaz mermerden oyulmuş gibi görünen kolları, altın sarısı saçları ve dolgun, kıpkırmızı dudaklarıyla çok güzel bir kadındı.

Alan onu öpünce, Isobel'in dudaklarını dudaklarına bastırdığını hissetti. Başka bir şeyin önemi var mıydı? Isobel de size huzur veren, endişelerinizi silip götüren ne olabilirdi? Sizi kendi sakinliği içine çeker, orada kendinizi huzur dolu ve mutlu hissetmenizi sağlardı. O karanlık suların üzerinde uçarcasına, uykuda gibi süzülürdünüz.

Alan gerçeğe dönerek, "Leydi Charmington'ın portresini yapacağım," dedi. "Ne olacak ki? Alt tarafı sıkıntılı saatler geçireceğim. Fakat ressamların ekmek parası kazanmaları gerekir. Ressam, karısı ve kızının karınlarını doyurmaları gerekir."

"Seni şaşkın," dedi Isobel. "Kızımızdan söz edince aklıma geldi. Bir ara gidip Jane'i görmelisin. Dün buradaydı ve seni aylardır görmediğinden söz etti."

"Jane buraya mı geldi?"

"Evet. Winnie'yi görmek için uğramış."

Alan, Winnie konusunu bir yana bıraktı.

"Senin portreni gördü mü?"

"Elbette."

"Ne dedi peki?"

"Harika olduğunu söyledi."

"Ya!"

Alan düşüncelere dalıp kaşlarını çatmıştı.

"Bayan Lempriere, Jane'e gizli bir ihtirasın olduğunu düşünüyor galiba," dedi Isobel. "Burnu koku almış gibiydi."

"O kadından nefret ediyorum!" Alan'ın sesinde tiksinti vardı. "Onun aklı hep böyle fesatlığa çalışır!"

"Fakat ben böyle bir şey olduğunu sanmıyorum." Isobel gülümsüyordu. "En kısa zamanda Jane'i ziyaret et."

Alan ona baktı. Isobel şöminenin yanındaki koltuğa oturmuştu. Yüzü hafifçe yana dönüktü, hâlâ gülümsüyordu. Alan o an etrafını bir sis sarmış gibi derin bir şaşkınlığa sürüklendi. Sis bir an aralanınca, yabancı bir dünyayı görür gibi oldu.

Bir şey, "Neden Jane'i görmeni istiyor?" diye sordu. "Bir nedeni olmalı." Isobel'in her hareketinin bir nedeni vardı. Isobel hisleriyle değil, hesapçı mantığıyla hareket ederdi.

Alan, "Jane'i seviyor musun?" diye sordu birdenbire.

"Çok tatlı bir kız," dedi Isobel.

"Tamam da, onu gerçekten seviyor musun?"

"Elbette. Kendisini adeta Winnie'ye adamış. Aklıma gelmişken, gelecek hafta Winnie'yi deniz kıyısına götürmek istiyor. Sence sakıncası yok, değil mi? Böylece ikimiz rahat rahat İskoçya'ya gideriz."

"Çok işimize gelirdi."

Gerçekten öyleydi. Çok işlerine gelirdi. Ani bir kuşkuyla Isobel'e baktı. Bunu Jane'den o mu istemişti? Jane çok uysal bir kızdı.

Isobel ayağa kalkıp bir şarkı mırıldanarak odadan çıktı. Neyse, önemi yoktu. Alan gidip Jane'i görecekti.

Jane Haworth Battersea Parkı'na bakan apartmanlardan birinin çatı katında oturuyordu. Everard merdivenleri çıkıp zili çalarken Jane'e kızgındı. Neden daha kolay gidilen bir yerde oturmuyordu? Kapıyı açan olmayınca zile üç kez daha bastı. Kızgınlığı gittikçe artıyordu. Neden kapıyı açan biri yoktu?

Kapı birden açıldı ve *eşik*te Jane belirdi. Yüzü kıpkırmızıydı.

Everard merhaba demeye gerek duymadan, "Alice nerede?" diye sordu.

"*Şey*, korkarım... yani... bugün biraz hasta."

"Yani, sarhoş demek istiyorsun." Everard'ın sesi sertti.

Jane'in yalan söylemeyi beceremeyişi ne kötüydü.

Jane, "Galiba öyle," dedi isteksizce.

"Onu görmek istiyorum."

Everard içeri girerken Jane âciz bir tavırla peşindeydi. Yarı baygın Alice'i mutfakta buldu. Ne halde olduğu açıktı. Katı bir sessizlik içinde Jane'in ardından oturma odasına gitti.

"O kadından kurtulmalısın. Bunu sana daha önce de söylemiştim."

"Biliyorum, Alan. Fakat bunu yapamam. Kocasının hapiste olduğunu unutuyorsun."

"Olması gereken yerde," dedi Everard. "Bu kadın senin yanına taşındığı üç ay öncesinden beri kaç kez böyle sarhoş oldu?"

"Çok değil. Belki üç, dört kez. Bunalımda, biliyorsun."

"Üç, dört kez mi? En azından on kez demeliydin. Yemekleri nasıl? Berbat. Bu evde sağlayabileceğin en büyük yardım onunki mi? Kesin-

likle değil. Tanrı aşkına, yarın sabah onu kov ve işine yarayacak bir kız bul."

Jane mutsuz bir tavırla ona baktı.

Everard karamsar bir ses tonuyla, "Bunu yapmayacağın belli," diyerek kocaman koltuklardan birine çöktü. "Gereğinden fazla duygusalsın. Şu Winnie'yi deniz kıyısına götürme işi de ne? Kimin fikriydi, senin mi, Isobel'in mi?"

Jane, "Benim," dedi hemen.

"Jane, bir de yalan söylemeyi bıraksan, seni çok seveceğim. Otur ve Tanrı aşkına, en az on dakika boyunca yalan söyleme."

"Ah, Alan!" Jane oturdu.

Ressam bir iki dakika boyunca eleştiren bakışlarla onu süzdü. Bayan Lempriere -o kadın- çok haklıydı. Jane'i acımasızca resmetmişti. Jane kusursuz olmasa da güzeldi. Yüzünün uzun hatları Yunan heykellerini andırmaktaydı. En büyük zaafı, insanları ümitsizce hoşnut etmeye çalışmasıydı. Everard onda bunu yakalayarak abartmış, hafifçe çıkık çenesinin hatlarını olduğundan sert yansıtmış, kızı çirkin bir pozda resmetmişti.

Neden? Neden Jane'le aynı odada içinde ona karşı şiddetli bir öfke hissetmeden beş dakika kalamıyordu?

Jane çok hoş, fakat insanı sinirlendiren bir kızdı. Alan onunla asla Isobel'in yanında hissettiği huzur ve rahatlığı yaşayamıyordu. Yine de Jane onu memnun etmek için ümitsiz bir çaba harcıyor, her söylediğine katılıyordu, fakat boşuna! Gerçek duygularını saklayamıyordu.

Alan etrafına bakındı. Her şeyiyle Jane'i yansıtıyordu. Şirin eşyalar, Battersea minesi gibi saf, değerli taşlar ve elde işlenmiş gül desenli çirkin bir vazo.

Alan onu eline aldı.

"Bunu pencereden atarsam, bana çok kızar mısın, Jane?"

"Ah, Alan! Yapamazsın."

"Bu ıvır zıvırı ne yapacaksın? İstesen çok zevkli olabilirsin. Oysa ne bulursan topluyorsun!"

"Biliyorum, Alan. Bilmediğimden değil. Fakat bunlar bana hediye ediliyor, Şu vazo... Onu Bayan Bates, Margate'den getirmişti. Çok fakir bir kız. Bu vazoya çok para ödemiş olmalı. Beni mutlu etmek istemiş. Onu güzel bir yere koymalıydım."

Everard bir şey söylemeden bakışlarını odada gezdirdi. Duvarlarda bir iki gravür, bir de bebek fotoğrafları vardı. Anneleri ne düşünürse düşünsünler, bebekler her zaman güzel resim vermezlerdi. Jane'in anne olan her arkadaşı hemen ona bebeklerinin fotoğraflarını gönderirler, bu anıların değer verilerek saklanmasını beklerlerdi. Jane de üstüne düşeni yapardı.

Everard yüzünü buruşturarak şişman bir bebeğin fotoğrafına baktı. "O korkunç şey de kim? Bu oğlanı daha önce görmemiştim."

"Bir kız," dedi Jane. "Mary Carrington'ın yeni doğan bebeği."

Everard, "Zavallı Mary Carrington," dedi. "O çirkin çocuğun bütün gün sana bakmasının hoşuna gittiğini mi söyleyeceksin?"

Jane çenesini havaya kaldırdı.

"Çok şirin bir bebek. Mary de çok eski bir arkadaşım."

"Sadık Jane," Everard ona gülümsedi. "Isobel de Winnie'yi başına yıktı, değil mi?"

"Birlikte İskoçya'ya gitmek istediğinizi söyleyince fırsatı kaçırmadım. Winnie'nin benimle kalmasına izin vereceksin, değil mi? Bunu uzun zamandır istiyor, fakat sormaya cesaret edemiyordum."

"Elbette seninle kalabilir. Fakat senin için iyi olur mu, bilmem."

Jane, "Merak etme," dedi mutlulukla.

Everard bir sigara yaktı.

"Isobel sana yeni tablomu gösterdi mi?" Sesi ifadesizdi.

"Evet."

"Ne düşünüyorsun?"

Jane'in cevabı gereğinden çabuk geldi.

"Muhteşem. Tam anlamıyla muhteşem."

Alan birdenbire ayağa fırladı. Sigarayı tutan eli sinirden titriyordu.

"Lanet olsun, Jane. Bana yalan söyleme!"

"Fakat, Alan, gerçekten muhteşem olduğuna eminim."

"Sesinden duygularını sezdiğimi şimdiye kadar anlayamadın mı, Jane? Bana söylediğin yalanlar beni incitiyor. Neden dürüst olmuyorsun? Muhteşem olduğunu düşünmediğini bilirken, senden tablonun muhteşem olduğunu söylemeni beklediğimi mi sanıyorsun? Lanet tablo beş para etmez... etmez. Onda hayat yok. Derinliği olmayan, pürüzsüz bir yüzey var yalnızca. Başından beri kendimi kandırıyordum. Hatta bu akşam bile. Geldiğimde evde yoktun. Isobel buraya geldiğimi bilmiyor. Fakat sen biliyorsun. Her zaman bilirsin. Tablonun güzel olduğunu söyleyeceğini biliyordum. Böyle şeylerde çok vicdansızsın. Fakat gerçek hislerini sesinin tonundan anlıyorum. Sana *Romantizm* adlı tablomu gösterdiğimde hiçbir şey söylemeden yalnızca sustun ve soluğunu tuttun."

"Alan..."

Everard ona konuşma fırsatı vermedi. Jane onun üzerinde çok iyi bildiği o etkiyi yaratıyordu. Böyle nazik bir yaratığın onun içinde şiddetli bir öfke uyandırması ilginçti.

"Belki yeteneğimi kaybettiğimi düşünüyorsun," dedi öfkeyle. "Fakat kaybetmedim. *Romantizm* kadar iyi tablolar yapabilirim yine. Sana göstereceğim, Jane Haworth."

Everard hışımla evden çıktı. Hızlı adımlarla parkı ve Albert Köprüsü'nü geçti. Hâlâ öfke ve zor bastırdığı sinirle titriyordu. Jane! Resimden ne anlardı? Düşüncelerinin ne önemi vardı? Everard buna neden aldırıyordu? Fakat aldırıyordu işte. Jane'in yine soluğunu kesecek bir tablo yapmak istiyordu. Jane'in ağzı biraz aralanmalı, yanakları kıpkırmızı olmalıydı. Önce resme, sonra ona bakmalıydı. Ve nutku tutulmalıydı.

Köprünün ortasına geldiğinde tablo gözlerinin önünde canlandı. Durup dururken, birdenbire oluvermişti. Tabloyu havada görür gibiydi. Yoksa yalnızca hayalinde miydi?

Küçük, dağınık, biraz loş ve küf kokan bir hediyelik eşya dükkânı. Tezgâhın ardında kurnaz bakışlı, Yahudi satıcı. Karşısında iriyarı, atletik yapılı, kendinden emin, züppe bir müşteri vardı. Yukardaki raflardan birinde mermer bir büst duruyordu. Bir erkek çocuğuna ait büste vuran ışık antik Yunan'ın ölümsüz güzelliğini alışverişin günlük akışına aldırmadan aydınlatmaktaydı. Yahudi satıcı ve zengin müşteri, Yunanlı çocuğun başı. Everard hepsini açıkça görüyordu.

Kaldırımdan inip bir otobüsün altında kalmaktan son anda kurtulurken, "Tablonun adı *Zevk Sahibi* olacak," diye homurdandı. "Evet, *Zevk Sahibi*. Jane'e göstereceğim."

Eve varınca hemen stüdyosuna gitti. Isobel onu tuvalleri karıştırırken buldu.

"Alan, March'larla yemek yiyeceğimizi unutma..."

Everard başını sabırsızca iki yana salladı.

"March'ların canı cehenneme. Bu akşam çalışacağım. Bir şey yakaladım, fakat aklımdan çıkmadan önce tuval üzerinde kesinleştirmeliyim. Onları ara ve öldüğümü söyle."

Isobel birkaç dakika onu düşünceli düşünceli süzdükten sonra stüdyodan çıktı. Bir sanat dehasıyla birlikte yaşamanın ne demek olduğunu iyi biliyordu. March'ları arayıp bir bahane uydurdu.

Etrafına bakınıp hafifçe esnedi. Sonra masaya oturup bir not yazdı.

"Sevgili Jane,

Bugün gönderdiğin çek için çok teşekkür ederim. Vaftiz çocuğuna karşı çok iyisin. Yüz sterlin çok sorunumuzu halledecek. Çocuklar çok masraflı oluyor. Winnie'yi o kadar seviyorsun ki, senden yardım istemekten çekinmiyorum. Alan tüm dâhiler gibi ancak istediği işte çalışıyor. Ve ne yazık ki, kazancı yetmiyor. Yakında görüşeceğimizi umuyorum.

Sevgiler, Isobel"

Birkaç ay sonra *Zevk Sahibi* adlı tablo bittiğinde, Alan Jane'i onu göstermek için çağırdı. Hayalinde canlanan tabloya benzememişti. Bunu zaten bekleyemezdi, ama, yine de oldukça yakın bir şey çıkmıştı ortaya. Yaratıcı gücün ışığını hissediyordu. Bu tabloyu o yapmıştı ve oldukça iyiydi.

Jane bu kez tablonun muhteşem olduğunu söylemedi. Yanaklarına renk gelirken ağzı aralanmıştı. Alan'a bakarken gözlerinde Alan'ın görmeyi beklediği ifade vardı. Jane biliyordu.

Alan bulutların üstünde uçar gibiydi. Jane'e göstermişti!

Tabloyu kafasından atınca, etrafında olup bitenlerin farkına varmaya başladı.

Deniz kıyısında geçirdiği iki hafta Winnie'ye yaramış, fakat üstü başı Alan'a biraz pasaklı görünmüştü. Bu düşüncesini Isobel'e söyledi.

"Alan! Hiçbir şeyin farkında değilsin! Ben çocukların sade giyinmelerini isterim. Gösterişli olmamalılar."

"Sadelikle pasaklılık arasında büyük fark var."

Isobel bir şey söylemedi. Daha sonra Winnie'ye yeni bir elbise aldı.

Alan iki gün sonra vergi iade makbuzlarıyla uğraşıyordu. Kendi çek defteri önündeydi. Winnie eski püskü bebeğiyle içeri girdiğinde, Isobel'in çek defterini bulmak için çekmeceyi karıştırıyordu.

"Baba, sana bir bilmecem var. Bilebilecek misin? 'Süt kadar beyaz bir duvarın içinde, ipek kadar yumuşak bir perdenin içinde, kristal kadar berrak bir denizin içinde, altın bir elma.' Ne olduğunu bil bakalım."

Alan, "Annen," dedi dalgın dalgın. Hâlâ çekmeceyi arıyordu.

"Baba!" Winnie tiz bir sesle güldü. "Cevap: Yumurta. Neden annem olduğunu düşündün?"

Alan da gülümsüyordu.

"Seni iyi dinleyemedim," dedi. "Nedense bana anneni hatırlattı."

Süt kadar beyaz bir duvar. Bir perde. Kristal. Altın elma. Evet, bütün bunlar ona Isobel'i hatırlatmıştı. Kelimeler çok ilginç şeylerdi.

Çek defterini buldu ve Winnie'ye onu yalnız bırakmasını söyledi. On dakika sonra başını şaşkınlıkla çek defterinden kaldırdı.

"Alan!"

"Merhaba, Isobel. Geldiğini duymadım. Baksana, şu maddelerin ne olduklarını anlayamadım."

"Çek denerimin sende ne işi var?"

Alan şaşkınlıkla ona bakakaldı. Isobel öfkeliydi. Alan onu daha önce hiç öfkeli görmemişti.

"Kızacağın hiç aklıma gelmedi."

"Kızdım. Hem de çok. Benim özel eşyalarıma dokunmaya hakkın yok."

Birdenbire Alan da sinirlendi.

"Kusura bakma. Fakat eşyana dokunduğuma göre bana kafamı karıştıran bir iki şeyi açıklarsın. Görebildiğim kadarıyla, kaynağını bulamadığım beş yüz sterlin senin hesabına ödenmiş. Bu para nereden geliyor?"

Isobel öfkesini yenip koltuğa oturdu.

"Bu kadar ciddiye almana gerek yok, Alan." Neşesi içten değildi. "Günahın karşılığı değil."

"Bu paralar nereden geldi?"

"Bir kadından. Senin arkadaşın. Benim değil. O paralar Winnie içindi."

"Winnie? Yani... o paraları Jane mi verdi?"

Isobel başını salladı.

"Çocuğu çok seviyor. Ona yardım etmekten mutlu oluyor."

"Evet, ama... bu paranın Winnie adına bankaya yatırılması gerekirdi."

"Ah! Amaç bu değildi. Paralar günlük harcamalar, giysiler ve buna benzer şeyler için gönderiliyordu."

Alan bir şey söylemedi. Winnie'nin pasaklı kıyafetini düşünüyordu.

"Senin de hesabında para bitti mi, Isobel?"

"Öyle mi? Bu hep olur."

"Evet, fakat beş yüz sterlin..."

"Sevgili Alan, bu parayı en doğru bildiğim şekilde Winnie için harcadım. Jane'in de tatmin olduğunu söylemeliyim."

Fakat Alan tatmin olmamıştı. Ne var ki Isobel'in sakinliğinin etkisi öyle büyüktü ki, başka bir şey söylemedi. Isobel para konusunda dikkatsizdi. Çocuğuna verilen parayı kasıtlı olarak kendisi için harcamamıştı. Aynı gün gelen bir makbuz yanlışlıkla Bay Everard'a teslim edildi. Hanover Meydanı'ndaki bir terziden geliyordu ve iki yüz sterlin tutarında olması ilginçti. Alan tek söz söylemeden onu Isobel'e verdi. Isobel makbuza bakıp gülümsedi.

"Zavallı Alan. Gözüne çok göründüğünü biliyorum. Fakat insan şöyle ya da böyle giyinmeli."

Alan ertesi gün Jane'i görmeye gitti.

Jane her zamanki gibi sinir bozucu ve kaçamak bir tavır içindeydi. Alan'ın endişelenmesine gerek yoktu. Winnie onun vaftiz kızıydı. Kadınlar böyle şeyleri anlarlar, erkekler anlamazlardı. Elbette Winnie'nin beş yüz sterlinlik kıyafetler giymesini istemiyordu. Alan bu konuyu ona ve Isobel'e bırakabilir miydi? İki kadın birbirlerini çok iyi anlıyorlardı.

Alan gittikçe artan bir huzursuzlukla oradan uzaklaştı. Asıl istediği şeyi soramadığını gayet iyi biliyordu. "Isobel hiç senden Winnie için para istedi mi?" diye sormak istemişti. Jane'in onu kandıracak kadar iyi yalan söyleyemeyeceğinden korktuğu için soramamıştı bunu.

Fakat endişeleniyordu. Jane fakirdi. Alan onun fakir olduğunu biliyordu. Jane kendini feda etmemeliydi. Isobel'le konuşmaya karar verdi. Isobel sakindi ve güven verirdi. Elbette Jane'in kazandığından fazla para harcamasına izin vermezdi.

Jane bir ay sonra öldü.

Gribin ardından gelen zatürree yüzünden. Vasi olarak Everard'ı tayin etmiş, her şeyini Winnie'ye bırakmıştı. Fazla varlığı yoktu.

Jane'in evraklarını kontrol etmek Alan'a kalmıştı. İzlenmesi çok kolay kayıtlardı bunlar... çeşitli hayır işlerinin belgeleri, yakarış ve minnet dolu mektuplar.

Alan son olarak Jane'in günlüğünü buldu, içinde bir not vardı:

"Ölümümden sonra Alan Everard'ın okuması için. Beni hep gerçeği söylememekle suçlardı. Gerçeğin tümü burada."

Alan sonunda Jane'in dürüst olmaya cesaret ettiğini görüyordu. Basit ve içten gelen, Alan'a olan aşkını anlatan bir günlüktü.

İçinde fazla duygusallık yoktu. Zarif bir dil de kullanılmamıştı. Fakat gerçekler tüm açıklığıyla oradaydı.

"Bana hep kızdığını biliyorum," diye yazmıştı Jane. "Her sözüm, her hareketim bazen seni kızdırıyor. Seni memnun etmek için harcadığım onca çabadan sonra bunun nedenini anlayamıyorum; fakat şuna inanıyorum ki, senin için bir şey ifade ediyorum, insan ancak önem verdiği kişilere kızar."

Alan'ın diğer konuları öğrenmesi Jane'in suçu değildi. Jane çok sadık, fakat bir o kadar da dağınıktı. Çekmeceleri tıka basa doluydu. Ölümünden hemen önce Isobel'in mektuplarını dikkatle yakmıştı. Alan'ın bulduğu çekmecenin arkasına sıkışmıştı. Mektubu okuyunca, Isobel'in banka cüzdanındaki bazı esrarengiz şeylerin anlamı ortaya çıkmıştı. Isobel o mektupta parayı Winnie için istediği bahanesine bile gerek duymamıştı.

Alan masaya oturup uzun süre dalgın dalgın pencereden baktı. Sonunda çek defterini cebine koydu ve evden çıktı. Chelsea'ye dönerken öfkesi gittikçe büyümekteydi.

Isobel'in evde olmadığını görünce canı sıkıldı. Söyleyeceklerini kafasında belirlemişti. Stüdyoya gidip Jane'nin yarım kalan portresini çıkardı ve onu Isobel'in pembe satenler içindeki portresinin yanına koydu.

Lempriere denen kadın haklıydı: Jane'in portresi adeta canlıydı. Alan onun heyecanla ışıldayan gözlerine, bütün gücüyle ondan çalmaya çalıştığı fakat bunu başaramadığı güzelliğine baktı. Jane'in kendisiydi bu, hayat dolu bu kız ondan başkası olamazdı. Alan'ın tanıdığı en hayat dolu insanlardan biriydi. Öyle ki, şu an bile onun öldüğüne inanamıyordu.

Diğer tabloları *Renk, Zevk Sahibi* ve Sir Rufus Herschman'ın portresini düşündü. Hepsi bir bakıma Jane'i anlatmaktaydı. Her birinin ilhamını veren Jane'di. Her seferinde Jane yüzünden hınç ve telaşla geçmişti tuvalin başına. Ona kanıtlamak için! Ya şimdi? Jane ölmüştü. Alan bir daha resim... gerçek anlamda resim yapabilecek miydi? Tuvaldeki heyecanlı yüze baktı. Belki. Jane fazla uzakta değildi.

Bir ses duyarak hızla arkasına döndü. Isobel stüdyoya girmişti. Sırtında akşam yemeği için giydiği ve sarı saçlarını vurgulayan sade beyaz bir elbise vardı.

Birdenbire donup kalırken kelimeler boğazına takılıp kaldı. Alan'ı ürkek bakışlarla süzerek divana oturdu. Oldukça sakin görünüyordu.

Alan cebinden çek defterini çıkardı.

"Jane'in evraklarını inceliyordum."

"Evet?"

Alan onun sakinliğini taklit etmeye, sesinin titremesini önlemeye çalıştı.

"Son dört yıldır sana para veriyormuş."

"Evet. Winnie için."

"Hayır, Winnie için değil," diye bağırdı Alan. "İkiniz de Winnie için olduğunu söyleyerek beni kandırdınız, fakat gerçeğin böyle olmadığını biliyordunuz. Jane'in senin hiç ihtiyacın olmayan giysileri almana para yetiştirmek için elinde avucundakini sattığını, fakirlik çektiğini biliyor muydun?"

Isobel gözlerini onun yüzünden ayırmıyordu. Tıpkı bembeyaz bir İran kedisi gibi minderlere iyice yerleşti.

"Jane'in gereğinden fazla açılması benim suçum değil. Yeterince parası olduğunu sanıyordum. Seni hep sevdiğinin farkındaydım. Başka kadın olsa senin her zaman koştura koştura ona gidip saatlerce orada kalman yüzünden kıyametler koparırdı. Fakat ben yapmadım."

Alan, "Hayır," dedi bembeyaz bir yüzle. "Bunun bedelini ona ödettin."

"Kırıcı konuşuyorsun, Alan. Sözlerine dikkat et."

"Doğru değil mi? Jane'den para sızdırmak sana neden bu kadar kolay geldi peki?"

"Beni sevdiği için değildi elbette. Seni sevdiği için."

"Doğru," dedi Alan. "Bildiğim gibi çalışabilmem için özgürlüğümü satın alıp bana verdi. Senin yeterli paran olduğu sürece beni rahat bırakacak, bir sürü çirkin kadının portrelerini yapmam için başımın etini yemeyecektin."

Isobel susuyordu.

Alan, "Evet?" diye bağırdı öfkeyle.

Sessizliği Alan'ı çileden çıkarmaktaydı.

Isobel yere bakıyordu. Başını kaldırdı ve sakin bir sesle, "Buraya gel, Alan," dedi.

Yanına oturmasını işaret etti. Alan ona hiç bakmadan, huzursuz ve isteksizce denileni yaptı. Fakat korktuğunu hissediyordu.

"Alan..."

"Evet?"

Alan sinirli ve huzursuzdu.

"Söylediklerinin hepsi doğru olabilir. Bunun önemi yok. Ben böyleyim, isteklerim var... giysiler, para, sen. Jane öldü, Alan."

"Ne demek istiyorsun?"

"Jane öldü. Artık yalnızca bana aitsin. Daha önce değildin... tam anlamıyla."

Alan ona bakıp gözlerindeki keskin, sahiplenen bakışları görünce hem tiksinti, hem de büyülenmiş gibi oldu.

"Şimdi her şeyinle benimsin artık."

Alan, Isobel'i daha önce hiç anlamadığı kadar anlıyordu.

"Sana esir mi olacağım? Senin istediğin şeylerin resimlerini yapıp, senin dediğin şekilde yaşayarak ayaklarının dibinde mi sürüneceğim?"

"İstersen böyle de düşünebilirsin. Kelimelerin ne önemi var?"

Alan onun bembeyaz, pürüzsüz ve bir duvar kadar sert kollarını boynunda hissetti. Kelimeler zihninde dans eder gibiydi. "Süt kadar beyaz bir duvar." Alan çoktan bu duvarın içine girmişti. Hâlâ kaçıp kurtulma şansı var mıydı? Kaçmayı istiyor muydu?

Isobel'in sesini kulağının dibinde işitti. Bir uyuşturucu gibi.

"Uğrunda yaşanacak başka ne var ki? Bu yetmez mi? Aşk, mutluluk, başarı, aşk..."

Duvar Alan'ın etrafında daralmaya başlamıştı... *İpek kadar yumuşak bir perde...* Perde onu sarıp sarmalıyor, biraz da boğuyordu, fakat

güzeldi, çok güzel! Şimdi birlikte huzur içinde, kristal berraklığında bir denizde süzülüyorlardı. Duvar artık çok yükselmiş, bütün o tehlikeli, her zaman acı veren şeyleri dışarıda bırakıyordu. Kristal kadar berrak denizin enginliklerinde, altın elma ellerindeydi.

Jane'in portresinin ışıltısı sönmüştü.

BAĞDAT SANDIĞININ ESRARI

Çok dikkat çekici bir manşetti. Bu fikrimi dostum Hercule Poirot'ya da söyledim. Taraflardan hiçbirini tanımıyordum, ilgim sokaktaki heyecanını kaybetmiş adamdaydı. Poirot da aynı fikirdeydi.

"Evet, Doğu'nun tadını ve gizemini taşıyor. Sandık büyük olasılıkla Tottenham Court Road'dan gelen sahte bir Kral James Dönemi taklididir; onu Bağdat Sandığı olarak adlandıran gazetecinin hayal gücü geniş anlaşılan. 'Esrar' kelimesi de, benim kanımca ortada esrar falan olmamasına rağmen yerinde kullanılmış."

"Haklısın. Korkunç ve vahşice, fakat esrarengiz değil."

Poirot, "Korkunç ve vahşice," diye tekrarladı düşünceli bir tavırla.

"Olay tam anlamıyla tiksinti verici," diyerek ayağa kalktım ve odada aşağı yukarı dolaşmaya başladım. "Katil adamı -arkadaşını- öldürüp sandığa tıkıyor ve yarım saat sonra aynı odada kurbanının karısıyla dans ediyor. Bir düşün! Kadın bir an için gerçeği bilseydi...

Poirot, "Doğru," derken yine düşünüyordu. "O çok kıskanılan yetenek, kadınca içgüdü... işbaşında değilmiş anlaşılan."

"Parti oldukça neşeli geçmiş olmalı," dedim hafifçe ürpererek. "Bütün o zaman boyunca dans edip poker oynarken, aynı odada ölü bir adam vardı. Bunun hakkında bir oyun yazılabilir."

"Yazıldı," dedi Poirot. "Fakat için rahat olsun, Hastings." Sesi gayet kibardı. "Bir konu bir kez kullanıldı diye bir daha kullanılmayacak değil. Oyununu tasarla."

Gazeteyi aldım ve bir fotoğrafın biraz bulanık kopyasına baktım.

"Çok güzel bir kadın olmalı," dedim ağır ağır. "Bu resimde bile anlaşılıyor."

Resmin altında şu yazı vardı:

ÖLDÜRÜLEN ADAMIN KARISI BAYAN CLAYTON'IN YAKINDAN ÇEKİLMİŞ BİR RESMİ

Poirot gazeteyi elimden aldı.

"Evet. Çok güzel bir kadın. Kuşkusuz ki, erkeklerin ruhlarını huzursuz eden kadınlardan."

İçini çekip gazeteyi bana geri verdi.

"*Dleu merci,* hisleriyle hareket eden bir adam değilim. Bu sayede kendimi utanç verici hallere düşürmekten kurtuluyorum. Tanrı'ya şükür."

Konuyu daha fazla konuşup konuşmadığımızı hatırlamıyorum. Poirot o sıra bununla pek ilgili görünmüyordu. Gerçekler apaçık ortadaydı ve belirsizlik olmadığı için konuyu tartışmak yersizdi.

Bay ve Bayan Clayton'la Albay Rich uzun yıllardır arkadaştılar. Olay günü, yani 10 Mart'ta Clayton'lar akşamı Albay Rich'le geçir-

meleri için davet almışlardı. Ne var ki, saat yedi buçuk sularında Clayton birlikte içki içtiği arkadaşlarından biri olan Albay Curtiss'e aniden İskoçya'ya çağrıldığını ve akşam sekiz treniyle hareket edeceğini söylemişti.

Clayton, "Jack'e ancak şöyle bir uğrayıp durumu bildirecek kadar zamanım var," diye eklemişti. "Marguerita gidecek elbette. Üzgünüm, fakat Jack durumu anlayacaktır."

Bay Clayton sözüne sadıktı. Sekize yirmi kala civarında Albay Rich'in evindeydi. Albay o sırada dışardaydı, fakat Bay Clayton'ı tanıyan uşak içeri girip beklemesini önermişti. Bay Clayton zamanı olmadığını, ama birkaç dakikalığına içeri girip not bırakabileceğini, trene yetişmesi gerektiğini söylemişti.

Uşak onu oturma odasına götürmüştü.

Beş dakika kadar sonra, uşak duymadan içeri girmiş olması gereken Albay Rich, oturma odasının kapısından ona seslenmiş ve sigara almaya yollamıştı. Uşak dönüşünde sigaraları o sırada odada yalnız olan patronuna vermişti. Bu durumda Bay Clayton evden ayrılmış olmalıydı.

Biraz sonra konuklar, yani Bayan Clayton, Albay Curtiss'le Bay ve Bayan Spence gelmişlerdi. Akşam gramofondan yükselen müziğin eşliğinde dans edip poker oynayarak geçmişti. Konuklar gece yarısından hemen sonra ayrılmışlardı.

Ertesi sabah oturma odasına giren uşak, Albay Rich'in Ortadoğu'dan satın aldığı ve Bağdat Sandığı denen eşyanın altıyla önünde bulunan halıda koyu bir leke görerek şaşırmıştı.

İçgüdüsel olarak sandığın kapağını açınca, kalbinden bıçaklanmış ve ardından sandığa tıkılmış bir adamın cesediyle karşılaşarak dehşete kapılmıştı.

Adamcağız dehşet içinde evden fırlayarak ilk gördüğü polise durumu anlatmıştı. Ölen adam Bay Clayton'dı. Albay Rich hemen tutuklanmıştı. Albay kendini savunmuş ve her şeyi inkâr etmişti. Bir akşam önce Bay Clayton'ı görmemiş, İskoçya'ya gideceğini de ilk kez Bayan Clayton'dan duymuştu.

Olayın ortada olan gerçekleri bunlardı. Varsayımlar ve öneriler doğal olarak birbirini izliyordu. Albay Rich'le Bayan Clayton arasındaki arkadaşlık ve yakınlık öyle abartılmıştı ki, ancak bir aptal satır aralarını okumakta güçlük çekerdi. Suç nedeni açıkça ortaya çıkmıştı.

Uzun deneyimlerim bana temeli olmayan iddialara inanmamayı öğretmişti. Bütün kanıtlara rağmen, iddia edilen cinayet nedeni gerçek olmayabilirdi, işin içinde başka bir neden vardı belki. Fakat açık olan bir şey vardı: Katil Rich'ti.

Poirot ve ben o gece Leydi Chatterton'ın verdiği partiye gitmeseydik, söylediğim gibi konu burada kapanabilirdi.

Bu tür sosyal olaylardan hoşlanmayan ve yalnızlığı tercih ettiğini tekrarlayan Poirot böyle partilerden büyük zevk alırdı. Büyük ilgi çekmesi ve ona bir kahraman gibi davranılması yelkenleri suya indirmesine yol açardı.

Bazen zevkten kedi gibi mırıldanırdı! En abartılı iltifatları bile gayet doğalmış gibi karşıladığına, belirgin bir kurnazlığın eseri olan şeyleri söylediğine tanık oluyordum.

Zaman zaman bu konuda benimle tartışırdı.

"Fakat dostum, ben Anglo-Sakson değilim. Neden ikiyüzlü davranayım? *Si, si, siz* hepiniz böyle yapıyorsunuz. Zor bir uçuşu başaran bir pilot, tenis şampiyonu... hepsi başkalarına tepeden bakar ve 'önemli bir şey değil' derler. Fakat gerçekten öyle mi düşünüyorlar acaba? Kesinlikle hayır. Başkalarının hayranlığını çekmek isterler ve mantıklı

insanlar olarak bunu yalnızca kendilerinde bulurlar. Fakat yetiştiriliş şekilleri bunu açıkça söylemelerine engel olur. Oysa ben öyle değilim. Sahip olduğum yetenekleri başkalarında görünce de hayran olurum. Kendi alanımda tekim. *C'est dommage!* Böylece, özgürce ve dürüstçe büyük bir adam olduğumu itiraf ediyorum. Alışılmadık ölçüde düzene, yöntemlere ve ruh yapısına sahibim. Doğrusu, ben Hercule Poirot'yum! Neden aptalmışım gibi yaparak utanıp kekeleyeyim? Yalan olurdu bu."

"Yeryüzünde yalnızca tek Hercule Poirot var," dedim. Neyseki sesimdeki belli belirsiz alaycılığı Poirot anlamamıştı.

Leydi Chatterton, Poirot'nun en büyük hayranlarından biriydi. Esrarengiz Pekin olayından yola çıkarak, Poirot aranan bir hırsızın yakalanmasıyla sonuçlanan zinciri ortaya çıkarmıştı. Leydi Chatterton o zamandan beri Poirot'ya bıkıp usanmadan övgüler yağdırıyordu.

Poirot'yu bir partide görmek büyük olaydı. Kusursuz akşam kıyafeti, beyaz kravatı, düzgün şekilde ayrılmış briyantinli saçları ve ünlü bıyığıyla tam bir züppe gibi görünürdü. Böyle zamanlarda bu adamı ciddiye almak imkânsızdı.

Leydi Chatterton, Poirot'yu içinde bulunduğu hayran grubundan ayırarak -söylemeye gerek yok, peşlerinde benimle- uzaklaştırırken saat on bir buçuk sularıydı.

Leydi Chatterton, diğer konukların duyamayacakları kadar uzaklaşınca, "Yukardaki küçük odama gitmenizi rica ediyorum," diye fısıldadı soluk soluğa. "Nerede olduğunu biliyorsunuz, Mösyö Poirot. Orada yardımınıza şiddetle ihtiyacı olan biri var. Kadıncağıza yardım edeceğinizi biliyorum. En iyi dostlarımdan biridir. Sakın olmaz demeyin."

Bir yandan konuşup bir yandan yolu gösteren Leydi Chatterton kapılardan birini açtı ve, "Onu getirdim, Marguerita, hayatım," dedi

heyecanla. "İstediğin her şeyi yapacak. Bayan Clayton'a yardım edeceksiniz, değil mi, Mösyö Poirot?"

Cevaptan emin olarak ve hareketlerini belirleyen büyük enerjisiyle yanlarından uzaklaştı.

Bayan Clayton pencerenin yanındaki koltukta oturuyordu. Ayağa kalkıp bize yaklaştı. Yas yüzünden büründüğü can sıkıcı siyahlar sarışınlığını vurgulamaktaydı. Kendine has bir güzelliği ve çekiciliğini karşı konulmaz kılan çocuksu bir yanı vardı.

"Alice Chatterton çok nazik bir kadın," dedi. "Bunu o ayarladı ve bana yardım edeceğinizi söyledi, Mösyö Poirot. Bunu yapıp yapmayacağınızı bilmiyorum, fakat bana yardım edeceğinizi ümit ediyorum."

Poirot kadının uzanan elini sıktı. Kadını yakından dikkatle incelerken eli hâlâ avucundaydı. Bunda kötü bir niyet yoktu. Daha çok hastasını muayene eden ünlü bir doktor edasındaydı.

Sonunda, "Size yardım edebileceğimden emin misiniz, madam?" diye sordu.

"Alice öyle söyledi."

"Evet, fakat ben size soruyorum, madam."

Kadının yanakları hafifçe pembeleşti.

"Ne demek istediğinizi anlamadım."

"Yapmamı istediğiniz nedir, madam?"

"Siz... siz... kim olduğumu biliyor musunuz?"

"Elbette."

"Öyleyse sizden ne istediğimi tahmin edersiniz, Mösyö Poirot. Yüzbaşı Hastings..." Bayan Chatterton'ın beni tanımasına çok sevinmiştim. "Kocamı Albay Rich öldürmedi."

"Neden?"

"Pardon?"

Poirot onun belli belirsiz huzursuzluğu karşısında güldü.

"'Neden?' diye sordum," diye tekrar etti.

"Anladığımı hiç sanmıyorum."

"Gayet basit. Polis, avukatlar, hepsi aynı şeyi sordular: Albay Rich, Bay Clayton'ı neden öldürdü? Bense tersini soruyorum. Size soruyorum, madam. Albay Rich, Bay Clayton'ı neden öldürmedi?"

"Yani öldürmediğinden neden bu kadar emin olduğumu mu soruyorsunuz? Eminim işte. Albay Rich'i yakından tanırım."

Poirot, "Albay Rich'i yakından tanırsınız," diye tekrarladı ifadesiz bir şekilde.

Kadının yanakları kıpkırmızı oldu.

"Evet, böyle dedikodu yapacak, böyle sanacaklar! Ah, biliyorum!"

"*C'esf vrai.* Doğru. Size işte bunu, Albay Rich'i ne kadar yakından tanıdığınızı soracaklar. Belki gerçeği anlatır, belki yalan söylersiniz. Yalan bir kadının en büyük silahıdır. Fakat bir kadının gerçeği söylemesi gereken üç insan vardır, madam. Günah çıkardığı rahip, kuaförü ve tuttuğu özel dedektif. Ona güveniyorsa elbette. Bana güveniyor musunuz, madam?"

Marguerite Clayton derin bir soluk alıp, "Evet," dedi. "Güveniyorum. Güvenmem gerekir." Bunu çocukça bir tavırla eklemişti.

"Söyleyin öyleyse. Albay Rich'i ne kadar yakından tanıyorsunuz?"

Kadın bir süre ona sessizce baktıktan sonra savunmaya geçerek çenesini havaya kaldırdı.

"Sorunuza cevap vereceğim, iki yıl önce ilk gördüğüm andan beri Jack'i seviyorum. Son zamanlarda onun da beni sevdiğini düşünmeye, buna inanmaya başladım. Fakat bunu hiç itiraf etmedi."

"Çok güzel!" dedi Poirot. "Lafı dolandırmadan sadede gelerek bana zaman kazandırdınız. Çok düşüncelisiniz. Şimdi kocanıza gelelim. Duygularınızdan şüpheleniyor muydu?"

Marguerita, "Bilmiyorum," dedi ağır ağır. "Son zamanlarda şüpheleniyordu sanırım. Davranışları farklıydı... Fakat bana öyle gelmiş olabilir."

"Başka bilen var mıydı?"

"Sanmıyorum."

"Ve... bağışlayın, madam... kocanızı sevmiyor muydunuz?"

İnanıyorum ki, çok az kadın bu soruya bu kadın gibi basit bir şekilde cevap verir, duygularını açıklamaya kalkışırdı.

Marguerite Clayton, "Hayır," dedi yalnızca.

"*Bien.* Şimdi nerede olduğumuzu biliyoruz. Size göre, madam, kocanızı öldüren Albay Rich değil, fakat bütün kanıtların katilin o olduğunu gösterdiğini biliyorsunuz. Bu kanıtlarda eksik bir şey olduğunu düşünüyor musunuz?"

"Bildiğim kadarıyla yok."

"Kocanız İskoçya'ya gideceğini ilk ne zaman söyledi size?"

"Öğle yemeğinden hemen sonra. Sıkıcı bir iş olduğunu, fakat gitmesi gerektiğini söyledi. Arazi işleriyle ilgiliymiş galiba."

"Peki bundan sonra ne oldu?"

"Evden ayrıldı. Kulübe gitti sanırım. Ben... bundan sonra onu bir daha görmedim."

"Şimdi Albay Rich'e gelelim. O akşam davranışları nasıldı? Her zamanki gibi mi?"

"Evet, sanırım öyleydi."

"Emin değil misiniz?"

Marguerita kaşlarını çattı.

"Biraz... gergindi. Diğerlerine değil, yalnızca bana karşı. Fakat bunun nedenini biliyordum. Anlıyor musunuz? Gerginlik ya da halini daha iyi anlatan dalgınlığının Edward'la bir ilgisi yoktu. Edward'ın İskoçya'ya gittiğini duyunca çok şaşırdı. Bunda anormal bir şey yoktu."

"Peki o akşamla ilgili tuhaf bir şey dikkatinizi çekti mi?"

Marguerita biraz düşündü.

"Hayır."

"Sandık dikkatinizi çekti mi?"

Kadın hafif bir ürpertiyle başını iki yana salladı.

"Onu ve neye benzediğini bile hatırlamıyorum. Akşamın büyük bölümünde poker oynadık."

"Kim kazandı?"

"Albay Rich. Benimle Albay Curtiss'in şansı çok kötü gidiyordu. Spence'ler bir ara kazandılar, fakat akşamın asıl şanslısı Albay Rich'ti."

"Parti ne zaman dağıldı?"

"Gece on iki otuz gibi sanırım. Hepimiz birlikte ayrıldık."

"Ah!"

Bayan Clayton, "Size daha fazla yardımcı olmak isterdim," dedi. "Pek fazla şey anlatamadım."

"Şimdiki zaman için evet. Peki ya geçmiş zaman, madam?"

"Geçmiş zaman mı?"

"Evet. Geçmişinizde bazı olaylar olmadı mı?"

Kadın kıpkırmızı oldu.

"Kendini vuran o alçak adamı kastediyorsunuz. Benim suçum değildi, Mösyö Poirot. Gerçekten değildi."

"Benim kastettiğim bu olay değildi."

"Şu aptalca düello mu? Fakat İtalyanlar hep düello yapar. Adamın ölmemesine sevindim."

Poirot, "Sizi çok rahatlatmış olmalı," dedi ciddiyetle.

Kadın şüpheyle ona bakarken Poirot ayağa kalkıp elini tuttu.

"Ben sizin için düello yapmayacağım, madam. Fakat ricanızı yerine getireceğim ve gerçeği ortaya çıkaracağım. Sezgilerinizin doğru

olduğunu, gerçeğin size zarar vermemesini, ama yardımcı olmasını dileyelim."

İlk soruşturmamızı Albay Curtiss'le yaptık. Kırk yaşlarında, siyah saçlı, bronz yüzlü tipik bir askerdi. Clayton'ları ve Albay Rich'i birkaç yıldır tanıyordu. Gazetelerde çıkanları doğruladı.

Saat yedi buçuğa doğru Clayton'la kulüpte birer içki içmişler, Clayton, Euston'a yola çıkarken Albay Rich'e uğrayacağını söylemişti.

"Bay Clayton'ın hali nasıldı? Gergin miydi, neşeli mi?"

Albay biraz düşündü. Laflar ağzından kolay çıkmıyordu.

"Oldukça rahat görünüyordu," dedi sonunda.

"Albay Rich'le aralarının bozuk olduğu hakkında bir şey söyledi mi?"

"Tanrım, hayır, iyi arkadaştılar."

"Karısının... Albay Rich'le arkadaşlığına karşı çıkıyor muydu?"

Albay'ın yüzü kıpkırmızı oldu.

"O saçma sapan imalar ve yalanlarla dolu gazete haberlerini okuyorsunuz. Elbette karşı değildi. Bana, 'Fakat Marguerita partiye gidecek,' demişti."

"Anlıyorum. Peki akşam boyunca Albay Rich'in tavrı her zamanki gibi miydi?"

"Halinde bir farklılık yoktu."

"Ya madam? Onun hali de normal miydi?"

"Düşünüyorum da, biraz sessizdi. Bilirsiniz, düşünceli ve dalgındı."

"Partiye ilk giden siz miydiniz?"

"Spence'lerdi. Gittiğimde oradaydılar. Aslında yola çıkmadan önce Bayan Clayton'ı aramıştım. Fakat çıkmıştı. Bu yüzden partiye biraz geciktim."

"Nasıl vakit geçirdiniz? Dans mı ettiniz? İskambil mi oynadınız?"

"Her ikisinden de biraz diyebilirim. Önce dans ettik."

"Beş kişi miydiniz?"

"Evet. Fakat sorun değildi. Ben dans etmem. Diğerleri dans ederken ben plakları koyup çıkarıyordum."

"En çok kim kiminle dans etti?"

"Karı koca Spence'ler birbirleriyle. Çok hareketli danslar yaptılar."

"Öyleyse Bayan Clayton da Albay Rich'le dans etti?"

"Evet."

"Ve siz de poker oynadınız?"

"Evet."

"Partiden ne zaman ayrıldınız?"

"Ah, oldukça erken. Gece yarısından hemen sonra."

"Hepiniz birlikte mi çıktınız?"

"Doğru. Aslında birlikte taksi tuttuk; önce Bayan Clayton'ı, sonra beni eve bıraktık ve Spence'ler, Kensington'a döndüler."

Bir sonraki ziyaretimiz Bay ve Bayan Spence'lereydi. Evde yalnızca Bayan Spence vardı, fakat anlattıkları, Albay Rich'in pokerdeki şansı konusundaki şüpheleri ve kızgınlığı dışında Albay Curtiss'in anlattıklarını doğrulamaktaydı.

Poirot sabah erken saatlerde Scotland Yard'dan Müfettiş Japp'le bir telefon görüşmesi yapmıştı. Bunun sonucunda Albay Rich'in evine gittik. Uşağı Burgoyne bizi bekliyordu.

Sunduğu kanıtlar gayet kesin ve açıktı.

Bay Clayton sekize yirmi kala gelmişti. Ne yazık ki Albay Rich o sırada dışardaydı. Bay Clayton onu bekleyemeyeceğini, trene yetişmesi gerektiğini, fakat bir not bırakabileceğini söylemişti. Bu amaçla oturma odasına gitmişti. Burgoyne banyoda olduğu için efendisinin dönüşünü işitmemişti. Albay Rich anahtarıyla içeri girmiş olmalıydı.

Aşağı yukarı on dakika sonra Albay Rich ona seslenmiş, sigara almaya göndermişti. Hayır, Burgoyne oturma odasına girmemişti. Albay Rich odanın kapısındaydı. Beş dakika sonra sigaralarla dönmüş ve yine oturma odasına girmemişti. Odada pencerenin yanında sigara içen Albay Rich'ten başka kimse yoktu. Banyonun hazır olup olmadığını sormuş, hazır olduğunu öğrenince banyoya girmişti. Burgoyne efendisinin Bay Clayton'ı gördüğünü ve uğurladığını düşünerek onun gelişinden söz etmemişti. Efendisinin tavrı her zamanki gibiydi. Banyosunu almış, üzerini değiştirmiş ve kısa süre sonra Bay ve Bayan Spence, ardından Albay Curtiss'le Bayan Clayton gelmişlerdi.

Burgoyne, Bay Clayton'ın Albay Rich'in gelişinden önce evden ayrıldığını hiç düşünmemişti. Bay Clayton'ın kapıyı ardından kapadığını işitirdi yoksa.

Burgoyne aynı tekdüze ses tonuyla cesedi nasıl bulduğunu anlatmaya başladı. Dikkatim ilk kez o ölüm sandığına kaydı. Gramofon dolabının yanında duvara bitişik konmuş, büyücek bir eşyaydı. Bir çeşit koyu renk tahtadan yapılmıştı. Üzerinde sayısız pirinç çiviler vardı. Kapağı kolayca açılıyordu, içine bakıp ürperdim, iyice ovulmasına rağmen korkunç lekeler hâlâ belirgindi.

Birdenbire Poirot hayretle söylendi. "Şu delikler çok ilginç. Yeni yapıldıkları söylenebilir."

Söz konusu delikler sandığın duvara bakan arka tarafındaydı. Üç dört taneydiler. Yaklaşık bir santim çapındaydılar ve yeni açıldıkları belliydi.

Poirot eğilip onları yakından inceledi ve merakla uşağa baktı.

"Çok ilginç, efendim. Bu delikleri daha önce gördüğümü hatırlamıyorum. Belki de dikkatimden kaçmıştır."

"Bir anlam veremiyorum," dedi Poirot.

Sandığın kapağını kapayıp odada ilerledi ve pencereye arkası dönük durdu ve birden bir şey sordu.

"Söyler misiniz, o akşam efendinize sigara getirdiğinizde odada yeri değişmiş bir şey var mıydı?"

Burgoyne biraz düşündükten sonra belli belirsiz bir isteksizlikle cevap verdi. "Bunu sormanız ilginç, efendim. Şimdi aklıma geldi. Evet, vardı. Yatak odası kapısından gelen esintiyi önlemek için kullanılan şu paravan biraz daha solda duruyordu."

"Bu şekilde mi?"

Poirot telaşsızca ileri atılıp paravanı oynattı. Elde boyanmış deriden yapılmış güzel bir şeydi. Sandığı bir ölçüde gözden saklıyordu. Poirot yerini değiştirince sandık iyice görünmez oldu.

"Evet, efendim," dedi uşak. "Böyleydi."

"Peki ertesi sabah nasıl duruyordu?"

"Hâlâ bu şekildeydi. Çok iyi hatırlıyorum. Onu eski konumuna getirince lekeyi gördüm. Halıyı temizlemeye gönderdik, efendim. Parkeler bu yüzden açıkta."

Poirot başını salladı.

"Anlıyorum. Teşekkür ederim."

Uşağın eline gıcır gıcır bir kâğıt sıkıştırdı.

"Teşekkür ederim, efendim,"

Evden çıkınca, "Poirot," dedim. "Şu paravan meselesinin Albay Rich'e yararı olacak mı?"

Poirot, "Aksine onun aleyhinde," dedi üzgün bir tavırla. "Paravan sandığı odada bulunanların gözünden saklıyordu. Halıdaki kan lekesini de öyle. Kan çok geçmeden sandıktan sızarak halıya akacaktı. Paravan bunun ortaya çıkmasını bir süre için engelledi. Fakat kafamı karıştıran bir şey var, Uşak, Hastings, uşak."

"Uşağa ne olmuş? Gayet zeki bir adama benziyor."

"Dediğin gibi, gayet zeki. Albay Rich'in uşağının sabah cesedi bulacağını düşünememesi sence akla yatkın mı? Cinayeti işledikten hemen sonra cesedi yok edecek zaman yoktu, doğru. Cesedi sandığa tıkıp paravanı önüne çekiyor ve akşam eğlenmeye bakıyor. Ya konuklar gittikten sonra? Elbette cesedi ortadan kaldıracak bol bol zamanı vardı."

"Belki uşağın kan lekesini görmeyeceğini düşündü?"

"Bu çok mantıksız, *mon ami*. Lekeli bir halı iyi bir uşağın göreceği ilk şeydir. Ve Albay Rich yatağa girip bütün olanlara rağmen sabaha kadar deliksiz bir uyku çekiyor. Bu son derece ilginç ve dikkat çekici bir durum."

"Curtiss o akşam plakları değiştirirken lekeleri görmemiş mi?" diye sordum.

"Bu pek mümkün değil. Paravan o noktayı gölgede bırakıyordu. Dur, anlamaya başladım. Yavaş yavaş anlıyorum."

"Neyi?" diye sordum heyecanla.

"Farklı açıklama olasılıklarını. Bir sonraki ziyaretimiz bazı şeyleri aydınlatabilir."

Bir sonraki ziyaretimiz, cesedi kontrol eden doktoraydı. Elindeki kanıtlar daha önce ilgili makamlara verdiklerinin tekrarından ibaretti. Maktul tam kalbine isabet eden uzun, sivri bir bıçağın darbesiyle ölmüştü. Bıçak yaranın içindeydi. Ölüm ani olmuştu. Bıçak Albay Rich'e aitti ve hep çalışma masasının üzerinde dururdu. Üstünde parmakizine rastlanmamıştı. Ya sonradan silinmiş ya da kabzası mendille tutulmuştu. Ölüm saati akşam yediyle dokuz arasındaydı.

Poirot, "Gece yarısından sonra öldürülmüş olamaz mı?" diye sordu.

"Hayır, mümkün değil. En geç saat onda işlendiğini söyleyebilirim. Fakat belirtiler akşam yedi buçukla sekiz arasında öldürüldüğünü gösteriyor."

Eve döndüğümüzde Poirot, "İkinci bir varsayım da mümkün," dedi. "Sen de görüyor musun, Hastings? Bence her şey gayet açık ve bu meseleyi kesin olarak aydınlatmak için bir şeye daha ihtiyacım var."

"Ben göremiyorum," dedim.

"Gayret et, Hastings. Gayret et."

"Bir bakalım. Clayton yedi kırkta hayattaydı. Onu son gören kişi Albay Rich'ti..."

"Öyle düşünüyoruz."

"Öyle değil mi?"

"Albay Rich'in bunu inkâr ettiğini unutuyorsun, *mon ami*. Eve döndüğünde Bay Clayton'ın gitmiş olduğunu açıkça ifade etti."

"Fakat uşak kapının kapanma sesini duymadığını söylüyor. Dahası, Clayton evden ayrıldıysa, ne zaman geri döndü? Gece yarısından sonra dönmüş olamaz, çünkü doktor en geç saat onda öldürülmüş olduğundan emin. Bu durumda tek bir olasılık kalıyor."

"Evet, mon ami?"

"Clayton oturma odasında beş dakika yalnız kaldı ve birisi gelip onu öldürdü. Fakat burada da bir çelişki var. Uşağın haberi olmadan yalnızca anahtarı bulunan birisi bunu yapabilirdi ve çıkarken uşak yine kapının sesini duyacaktı."

"Haklısın," dedi Poirot. "Dolayısıyla..."

"Dolayısıyla... hiçbir şey. Aklıma başka bir açıklama gelmiyor."

"Çok yazık," diye mırıldandı Poirot. "Aslında her şey Bayan Clayton'ın berrak mavi gözleri kadar apaçık."

"Yani senin düşündüğün..."

"Kanıtım olana kadar hiçbir şey düşünemem. Küçücük bir kanıt bana yeter."

Telefonu açarak Scotland Yard'dan müfettiş Japp'i aradı.

Yirmi dakika sonra bir masaya yayılmış çeşitli nesnelerin karşısında duruyorduk. Maktulün ceplerinden çıkan şeylerdi bunlar.

Bir mendil, bir avuç bozuk para, cep ajandası, iki banknot ve Marguerita Clayton'un eski bir fotoğrafı. Bunlardan başka bir çakı, altın bir dolmakalem ve tahtadan bir şey.

Poirot atılıp onu aldı. Kapağını açınca birkaç tane küçük, sivri bıçak masaya düştü.

"Görüyorsun, Hastings. Tornavida ve sivri bıçaklar. Bununla sandıkta birkaç delik açmak ancak bir iki dakika sürer."

"Şu gördüğümüz delikler mi?"

"Aynen öyle."

"Yani o delikleri Clayton'ın kendisinin açtığını mı söylemeye çalışıyorsun?"

"*Mais, oui!* Evet! O deliklerin anlamı sence neydi? Dışarıyı görmek için olamaz, çünkü arka taraftalar. Ne amaçla açıldılar öyleyse? Belli ki hava almak için. Ölülerin havaya ihtiyaçları olmayacağına göre, katil tarafından açılmış olamazlar. Yalnızca tek bir amaç vardı: Clayton o sandığa saklandı. Bu varsayımdan yola çıkarsak her şey yerine oturuyor. Bay Clayton karısını Albay Rich'ten kıskanıyordu. Çok eski bir numaraya başvurup seyahate çıkıyormuş gibi yaptı. Rich'in evden çıkmasını bekleyerek içeri girip bir not yazdıktan sonra delikleri açtı ve sandığa saklandı. Karısı o akşamki parti için oraya gelecekti. Rich diğer konukları uğurladıktan sonra Bayan Clayton geride kalacak ya da gitmiş gibi yaparak geri dönecekti. Her ne olursa olsun, Clayton buna tanık olacaktı. Katlandığı şüphenin eziyeti yanında her şeye razıydı."

"Yani Rich'in onu diğerleri gittikten sonra mı öldürdüğünü düşünüyorsun? Fakat doktor bunun imkânsız olduğunu söyledi."

"Doğru. Gördüğün gibi, Hastings, Clayton parti sırasında öldürüldü."

"Fakat herkes odadaydı!"

Poirot, "Evet," dedi gayet ciddi bir tavırla. "Durumun güzelliğini görüyor musun? 'Herkes odadaydı.' Katilin lehinde ne büyük bir kanıt! Ne cesaret! Ne büyük zekâ!"

"Hâlâ anlamıyorum."

"Gramofonla ilgilenmek ve plakları değiştirmek için paravanın arkasında kim duruyordu? Gramofonla sandık yan yanaydı biliyorsun. Müzik çalıyor, diğerleri dans ediyorlardı. Ve dans etmeyen adam sandığın kapağını açıyor ve ceketinin koluna sakladığı bıçağı orada saklanan adamın kalbine saplıyor."

"İmkânsız! Adam bağırırdı."

"Ya önceden uyuşturucu ilaç verilmişse?"

"Uyuşturucu mu?"

"Evet. Clayton o akşam yedi otuzda kiminle içki içmişti? Ah! işte. Curtiss! Curtiss onun aklına karısı ve Rich'le ilgili şüpheler sokup bir plan önerdi. Clayton İskoçya'ya gidiyormuş gibi yapacak, sandığa saklanacak, Curtiss de paravanı çekecekti. Bunun amacı Clayton'un biraz daha hava almak için kapağı kaldırması değil, Curtiss'in diğerleri görmeden kapağı açmasıydı. Tamamen Curtiss'in planıydı. Güzelliğini görüyor musun, Hastings? Rich paravanın yerinden oynadığını görüp düzeltseydi, yine sorun olmayacaktı. Curtiss başka bir plan yapacaktı. Clayton sandığa saklandıktan sonra Curtiss'in içkisine kattığı uyuşturucu etkisini gösterir ve Clayton kendinden geçer. Curtiss de sandığı

açıp bıçağı saplar. Bu arada gramofonda *Sevgilimle Eve Yürürken* şarkısı çalmaktadır."

Sonunda konuşacak hale gelince, "Fakat neden?" diye sordum.

Poirot omuz silkti.

"Bir adam neden silahla intihar eder? O iki İtalyan neden düello yaptılar? Curtiss çok ateşli bir kişiliğe sahip. Marguerita Clayton'ı istiyordu. Kocasıyla Rich aradan çekilince kadının ona döneceğini düşünüyordu."

Poirot düşünceli bir tavırla ekledi:

"Bu çocuk ruhlu kadınlar... çok tehlikelidirler. Fakat *mon dieu!* Ne dâhiyane bir plan! Curtiss gibi bir adamın asılacağına üzülüyorum. Ben de bir dâhiyim, fakat diğer insanların dehalarını da takdir ederim. Kusursuz bir cinayet, *mon ami.* Ben, Hercule Poirot, bunu açıkça söylüyorum. Kusursuz bir cinayet!"

IŞIKLAR SÖNÜNCE

Ford marka araba yolda bir çukurdan diğerine girerken sarsılıyor, kızgın Afrika güneşi ışınlarını acımasızca yeryüzüne gönderiyordu. Yol denen şeyin bir yanında yükseklikleri değişen, renkleri uçuk yeşil-sarı ağaçlar ve çalılar kesintisiz uzanmaktaydı. İnsanı rehavete sürükleyen, tuhaf şekilde sakin bir manzaraydı. Uykulu sessizlikte birkaç kuş kanat çırptı. Bir yılan yoldan karşıya geçerken sürücünün onu ezme çabalarından kötülük dolu bir kolaylıkla sıyrılmıştı. Bir seferinde yerlilerden biri vakur ve dimdik çalıların arasında görünmüştü. Hemen arkasındaki karısının sırtına sıkıca bağladığı çocuğu ve birkaç parça ev eşyası vardı. Bunlardan biri olan tava başının üstünde kusursuz bir dengeyle duruyordu.

George Crozier bunları karısına gösterince, kadın cansıkıcı bir ilgisizlikle ona tek heceli cevaplar vermişti.

George, "O adamı düşünüyor," olmalı diye sonuca vardı. Öfkeliydi. Deirdre Crozier'in savaşın başladığı yıl ölen kocası bu şekilde

geldi aklına. Almanların kontrolündeki Batı Afrika'ya karşı girişilen harekâtta öldürülmüştü. Deirdre'nin sarışın güzelliğine, yanağının pembemsi pürüzsüzlüğüne ve dolgun hatlarına baktı. George'un onunla nişanlanmasına edilgen bir şekilde kabul ettiği günlerden biraz daha kilo almış gibiydi. Savaşın açtığı duygusal yaraların etkisiyle George'u terk etmiş ve atletik, teni güneşte bronzlaşmış sevgilisi Tim Nugent'la evlenmişti.

Adam artık ölmüştü -hem de kahramanca- ve o, George Crozier her zaman istediği kızla evlenmişti. Karısı da ona çok düşkündü. George onun her isteğini gerçekleştirirken ve üstelik bunu yapacak bol parası da varken, nasıl olmasındı ki? Karısına Kimberley'de verdiği son hediyeyi hatırladı. De Beers'teki bir dostunun sayesinde, normal olarak piyasaya sürülmeyecek, büyüklüğüyle değil fakat muhteşem ve nadir rastlanan koyu amber rengiyle adeta altını andıran, ancak yüz yılda bir insanın karşısına çıkacak eşsiz bir elmastı. Ah, onu verdiğinde karısının gözlerindeki ışıltı! Kadınlar elmaslara hep aynı tepkiyi verirlerdi.

Arabadan düşmemek için sıkıca tutunması gerektiğini hatırlayarak düşüncelerinden sıyrıldı. Kimbilir kaçıncı kez, iki Rolls-Royce'u olan ve cesaretini yollarda kanıtlamaya alışkın bir adamın anlaşılır öfkesiyle söylendi: "Tanrım, bu ne biçim araba! Ne kötü bir yol!" Öfkesi geçmemişti. "Şu tütün plantasyonu da nerede? Bulawayo'yu geride bırakalı bir saat oldu."

Araba zıplayıp inerken Deirdre, "Rodezya'da kaybolduk," dedi alayla.

Neyse ki, zenci şoför gidecekleri yerin bir sonraki virajın ardında olduğu müjdesini verdi.

Plantasyonun Müdürü Bay Walters, George Crozier'in Union Tobacco'daki önemli konumu nedeniyle onları evin önündeki, merdiven-

lerde bekliyordu. Kızı Deirdre'ye serin ve loş salondan yolu göstererek, araba yolculukları sırasında yüzünü korumak için mutlaka taktığı tüllü şapkasını çıkarması için yatak odalarından birine götürdü. Deirdre şapkayı tutan tokaları her zamanki zarif hareketleriyle çıkarırken bakışları odanın boş, çirkin beyaz duvarlarında gezindi. Kedilerin sütü sevdiği kadar lüksü seven Deirdre hafifçe ürperdi. Karşısındaki duvarda şu sözler yazılıydı: *Bir insan tüm dünyayı ele geçirir, fakat ruhunu yitirirse bunun ne yararı olur?* Bu sorunun onunla bir ilgisi olmayışına sevinen Deirdre arkasını dönüp çekingen ve suskun rehberine eşlik etti. Kızın geniş kalçalarıyla ucuz, pamuklu elbisesine bakarken içinde küçümseme yoktu. Bakışları kendi güzel, pahalı, fakat sade ve Fransız modasına uygun beyaz elbisesine baktı. Özellikle kendi üstündeki güzel kıyafetler içinde sanatçılarınki gibi bir sevinç uyandırırdı.

İki adam onu bekliyordu.

"Buraya gelmek sizi yordu mu, Bayan Crozier?"

"Kesinlikle hayır. Daha önce hiç tütün fabrikası görmemiştim."

Dışarda sessizliğin hâkim olduğu bir hava vardı. Öğleden sonraydı.

"Tohumlar şurada. Onları gerektiği gibi ekiyoruz. Gördüğünüz gibi..."

Müdürün tekdüze sesi ara sıra George'un vergi harçları ve zenci işçilerin sorunlarıyla ilgili sorularıyla kesiliyordu. Deirdre onları dinlemeyi bırakmıştı.

Orası Rodezya'ydı. Tim'in sevdiği, ikisinin savaş bitince yaşayacakları yerdi. Eğer Tim savaşta ölmeseydi Deirdre içinde hiç dinmeyen isyanın yeniden alevlendiğini hissetti. Birlikte yalnızca iki ay geçirmişlerdi, iki aylık mutluluk... Endişe ve acıya mutluluk denebilirse elbette. Aşk her zaman mutluluk demek miydi? Binlerce işkence bir âşığın yü-

reğini soğutur muydu? Deirdre bu kısacık zamanı dolu dolu yaşamış, fakat şimdiki hayatının huzurunu, sessizliğini ve imkânlarını tatmış mıydı? İlk defa, biraz da gönülsüzce, böylesinin çok daha iyi olduğunu itiraf etti kendisine.

"Burada yaşamak istemezdim. Tim'i burada mutlu edemezdim. Onu düş kırıklığına uğratacaktım. George beni seviyor, ben de ona çok düşkünüm ve bana çok, çok iyi davranıyor. Bana geçen gün hediye ettiği şu elmasa bakın." Bunu hatırlayan Deirdre'nin gözleri zevkle kapandı.

"Tütün yapraklarını işlediğimiz yer burası." Walters önden giderek onları alçak tavanlı, uzun bir yapıya götürdü. Yerlerde yeşil yaprak tepecikleri vardı. Beyazlar içindeki zenci 'çocuklar' bunların arasında dolaşarak alışkın parmaklarla işe yaramayanları atıyor, kalanları büyüklüklerine göre ayırdıktan sonra ilkel iğnelerle uzun iplere diziyorlardı. Neşeli bir telaşsızlık içinde çalışırken birbirleriyle şakalaşıyorlar, güldüklerinde bembeyaz dişleri ortaya çıkıyordu.

"İşte burada da..."

Tekrar gün ışığına, tütün yapraklarının iplerde kurumaya bırakıldığı yere çıktılar. Deirdre havayı kaplayan hafif kokularını içine çekti.

Walters onları güneşte kuruyup sarımsı bir renk alan yaprakların başka işlemlerden geçtiği öbür barakalara götürdü. Loş olan barakanın tavanına asılmış kahverengi yapraklar kabaca dokunulunca ufalanacak kadar kuruydu. Tütün kokusu orada daha yoğun, hatta boğucuydu. Deirdre nedenini bilmediği ani bir korkuyla bu kötülük dolu, karanlık yerden çıkıp kendini dışarı, gün ışığına attı. Crozier onun birden solgunlaştığını görmüştü.

"Ne var, sevgilim? Kendini iyi hissetmiyor musun? Güneş yüzünden belki. Bizimle plantasyona gelmemeliydin. Öyle değil mi?"

Walters hemen ilgilendi. Bayan Crozier'in eve dönüp dinlenmesi iyi olacaktı. Uzakta duran bir adama seslendi.

"Bay Arden, Bayan Crozier sıcaktan rahatsız oldu. Onu eve götürür müsün?"

Deirdre'nin bir anlık baş dönmesi yavaş yavaş geçiyordu. Arden'ın yanında yürürken ona bakmadı.

"Deirdre!"

Deirdre'nin kalbi bir an sıkıştı, sonra duracak gibi oldu. Yalnızca bir kişi adını ilk heceyi okşamasına vurgulayarak böyle söyleyebilirdi.

Yürümeyi bırakıp yanındaki adama baktı. Sürekli güneşin altında çalışmaktan bir zenci kadar esmerleşmişti. Hafifçe topallıyordu, bir yanağında yüz ifadesini değiştiren uzun bir yara izi vardı. Fakat Deirdre onu tanımıştı.

"Tim!"

Ona sonsuzluk kadar uzun gelen bir an boyunca tek kelime etmeden, titreyerek birbirlerine baktıktan sonra nasıl ve neden olduğunu anlamadan sarıldılar. Birdenbire geçmişe dönmüş gibiydiler. Birbirlerinden ayrıldıklarında Deirdre aptalca olduğunu bilerek, "Demek ölmedin?" dedi.

"Hayır. Başkasını benimle karıştırdılar herhalde. Başıma ağır bir darbe almama rağmen sürünerek çalıların arasına saklanmayı başardım. Bundan sonraki aylarda neler olup bittiğini bilmiyorum. Fakat dost bir kabile bana bakıp iyileştirdi. Kendimi toplayınca uygarlığa geri dönmeyi başardım." Durdu. "Senin altı ay önce evlendiğini öğrendim."

Deirde'nin sesi acı doluydu. "Ah, Tim, beni anlamalısın! Yalnızlık ve sefalet korkunçtu. Fakirliğe seninle birlikte katlanırdım, fakat tek başıma sefaletin acılarına karşı koyamazdım."

"Sorun değil, Deirdre. Seni anlamıştım. Sefaletten nasıl korktuğunu biliyorum. Seni bir kez ondan kurtarmıştım, fakat ikinci kez...

cesaret edemedim. Savaşta kötü şekilde yaralanmıştım, koltuk değneği olmadan yürüyemiyordum, bir de yüzümde yara izi vardı."

Deirdre heyecanla sözünü kesti:

"Buna aldıracağımı mı sandın?"

"Aldırmayacağını biliyordum. Aptallık ettim. Bazı kadınların böyle şeylere önem verdiğini bilirsin. Seni uzaktan da olsa bir kez görmeye kararlıydım. Mutluysan, Crazier seni hoş tutuyorsa ölü kalacaktım. Seni gördüm. Kocaman bir arabaya biniyordun. Dişimle tırnağımla çalışıp çabalasam bile sana alamayacağım bir kürk giymiştin. Yeterince mutlu görünüyordun. Benimse savaştan önceki gücüm, cesaretim ve kendime inancım kalmamıştı. Halimi görüyordum. Sakat ve işe yaramaz haldeydim, seni geçindirecek kadar para kazanamazdım. Ve sen çok güzel görünüyordun, Deirdre. Kadınlar arasında bir kraliçeydin ve Crozier'in sana sunacağı kürkleri, mücevherleri, güzel giysileri ve diğer yüzlerce lüksü hak ediyordun. Bu yüzden ikinizi birlikte görünce kararımı verdim. Herkes öldüğümü sanıyordu. Ben de öyle kalacaktım."

Deirdre, "Ne büyük acı!" diye fısıldadı.

"Lanet olsun, çok acı çektim! Seni suçlamadım, fakat çok acı çektim."

İkisi de sustu. Sonra Tim onun yüzünü yüzüne yaklaştırdı ve alışılmadık bir sevecenlikle öptü.

"Artık hepsi geçmişte kaldı, sevgilim. Şimdi yapacağımız tek şey, durumu Crozier'e nasıl anlatacağımıza karar vermek."

"Ah!" Deirdre hızla geri çekildi. "Bunu hiç düşünmedim..." Crazier müdürle birlikte yolun dönemecinde görününce lafını tamamlayamadı. Başını hemen çevirerek, "Şimdilik bir şey yapma," diye fısıldadı. "Her şeyi bana bırak. Onu hazırlamalıyım. Yarın nerede buluşabiliriz?"

Nugent düşündü.

"Bulawayo'ya gelmem mümkün. Standart Bankası'nın yanındaki kafe uygun mu? Öğleden sonra üçte fazla kalabalık olmaz."

Deirdre başını kısaca sallayarak onayladıktan sonra diğer iki adamın yanına gitti. Nugent kaşlarını hafifçe çatmış, arkasından bakıyordu. Deirdre'nin davranışında anlam veremediği bir şey vardı.

Eve dönüş yolculuğunda Deirdre çok sessizdi. 'Güneş çarpması' bahanesine sığınarak bundan sonra ne yapacağını düşündü. Ona nasıl söyleyecekti? O bunu nasıl karşılayacaktı? Üzerine tuhaf bir rehavet ve itirafı olabildiğince geciktirme isteği çökmüştü. Yarın çok yakın bir zamandı. Saat üçe kadar çok zamanı olacaktı.

Otel konfordan yoksundu. Giriş katındaki odaları iç avluya bakıyordu. Deirdre akşamı havasız odada ucuz mobilyalara bakarak geçirdi. Aklı Surrey çam ormanlarındaki Monkton Malikanesi'nin rahatı ve lüksündeydi. Hizmetçisi sonunda onu yalnız bırakınca, mücevher kutusunu açarak altın rengi elması eline aldı.

Birdenbire onu tekrar kutuya attı ve kapağı kapadı. Ertesi sabah George'a söyleyecekti.

Gece hiç uyuyamadı. Cibinliğin altında sıcak boğucuydu. Adeta nabız gibi atan karanlığı sivrisineklerin vızıltıları bozmaktaydı. Bembeyaz bir yüzle ve büyük bir huzursuzlukla uyandı. Sabahın o erken saatinde olay çıkaramazdı!

Bütün sabahı yatakta dinlenerek geçirdi. Öğle olduğunu anlayınca çok şaşırdı. Kahvelerini içerken George Crazier arabayla Matopos'a gitmeyi önerdi.

"Hemen yola çıkarsak bol zamanımız olur."

Deirdre başını iki yana sallayarak başının ağrıdığını bahane etti. İçinden, sorun halloldu, diye düşünüyordu. Aceleye gerek yok. Bir gün erken ya da geç, ne fark eder? Tim'e açıklayacağım.

Eski Ford'la sarsılarak uzaklaşan Crozier'in ardından el salladıktan sonra saatine bakıp yavaş yavaş randevu yerine doğru yürümeye başladı.

Kafe günün o saatinde boştu. Masalardan birine oturup, Güney Afrika'da günün ve gecenin her saatinde içilen çaylarını ısmarladılar. Garson kadın çaylarını getirip uzaklaşana ve pembe perdenin ardında gözden kaybolana kadar hiç konuşmadılar. Deirdre başını kaldırıp Tim'in dikkatle ona baktığını görünce şaşırdı.

"Deirdre, ona söyledin mi?"

Deirdre başını iki yana sallayıp dudaklarını ıslattı. Doğru kelimeleri bulmaya uğraşıyordu.

"Neden?"

"Fırsatım olmadı. Açıklayacağım zaman yoktu."

Bu sözler kendi kulaklarına bile inandırıcı gelmemişti.

"Nedeni bu değil, işin içinde başka bir şey var. Dün şüphelenmiştim. Bugün emin oldum. Deirdre, sorun nedir?"

Deirdre başını afallamış halde iki yana salladı.

"George Crozier'i terk etmek ve bana dönmek istemeyişinin bir nedeni olmalı. Ne?"

Doğru söylüyordu. Kelimeler Tim'in ağzından dökülür dökülmez Deirdre gerçeği müthiş bir utançla, fakat apaçık şekilde görmüştü. Tim'in bakışları hâlâ üzerindeydi.

"Onu sevdiğin için değil. Sevmediğini biliyorum. Fakat bir nedeni var."

Deirdre bir an, şimdi anlayacak, diye düşündü. Tanrım, anlamasına izin verme!

Birdenbire Tim'in yüzü bembeyaz oldu.

"Deirdre... yoksa... hamile misin?"

Tim'in ona sunduğu fırsatı anında gördü. Harika bir çıkış yoluydu! Ağır ağır, adeta kendi istemi dışında başını öne eğdi.

"Bu durumu değiştiriyor," dedi Tim. "Bilmiyordum. Başka bir çözüm bulmalıyız." Masaya eğilip Deirdre'nin ellerini avuçlarının arasına aldı. "Sevgilim, asla kendini suçlama. Ne olursa olsun, bunu aklından çıkarma, İngiltere'ye döndüğümde kendimi sana göstermeliydim, işi berbat ettim, şimdi düzeltmek bana düşüyor. Anlıyorsun, değil mi? Ne olursa olsun, paniğe kapılma, sevgilim. Hiçbiri senin suçun değildi."

Deirdre'nin önce bir elini, sonra öbürünü dudaklarına götürdü. Deirdre biraz sonra yalnız kalmış, bir yudum almadığı çayına bakıyordu. Tuhaftı, fakat tek gördüğü, beyaz bir duvarda yazılı kelimelerdi. Kelimeler ona saldırır gibiydi. "Bir insan tüm dünyayı ele geçirir..." Ayağa kalkıp hesabı ödedi ve kafeden çıktı.

George Crozier otele dönünce karısının rahatsız edilmek istemediği mesajını aldı. Hizmetçi başağrısının şiddetlendiğini söylüyordu.

George ertesi sabah saat dokuzda ciddi bir yüz ifadesiyle karısının odasına girdi. Deirdre yatakta oturuyordu. Solgun ve bitkindi, ama gözleri parlamaktaydı.

"George, sana bir şey söyleyeceğim. Korkunç bir şey..."

George sözünü sertçe kesti.

"Duydun demek. Seni huzursuz etmesinden korkuyordum."

"Beni rahatsız etmesinden mi?"

"Evet. Zavallı adamla dün konuşmuştun."

Karısının elini göğsüne götürdüğünü, gözlerini kırptığını gördü. Deirdre onu ürküten alçak bir sesle hızlı hızlı konuştu.

"Bir şey duymadım. Hemen anlat."

"Sandım ki..."

"Anlat!"

"Tütün plantasyonunda olmuş. Adam kendini vurmuş. Savaşta sakat kaldığı için ruhsal dengesinin bozulması yüzünden sanırım. Başka bir nedeni olamaz."

"Kendini... tütün yapraklarının asılı olduğu o karanlık barakada vurdu." Deirdre kesin bir tavırla konuşurken uykulu gözlerinde kokulu karanlığın içinde silahıyla birlikte yerde yatan bir karaltının hayali vardı.

"Evet. Senin dün tuhaf şekilde ürperdiğin o yerde. Çok tuhaf!"

Deirdre cevap vermedi. Gözlerinin önünde başka bir manzara belirmişti: Üzerinde iki çay fincanı olan masada başını bir yalanı kabul ederek öne eğmiş bir kadın.

Crozier, "Savaşın günahları çok," diyerek bir kibrit çaktı ve piposunu dikkatle yaktı.

Karısının çığlığıyla yerinden sıçradı.

"Hayır, lütfen! Kokusuna dayanamıyorum!"

George kibarca bir hayretle ona baktı.

"Güzelim, bu kadar sinirlenme. Ne de olsa tütün kokusundan kaçamazsın. Her yerde duyacaksın."

"Evet, her yerde!" Deirdre acı bir gülümsemeyle, George'un tam işitemediği, ancak Tim Nugent'ın ölüm ilanından hatırladığını sandığı kelimeleri mırıldandı. "Henüz ışık varken hatırlayacağım ve karanlıkta unutmayacağım."

Deirdre döne döne yükselen dumana bakarken gözleri irileşmişti. Alçak, tekdüze bir sesle mırıldanıyordu. "Her yerde, her yerde."

SON

